

Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
για το εννιάμηνο που έληξε στις

30 Σεπτεμβρίου 2013

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013

Περιεχόμενα	Σελ.
Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013	
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	1
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	2
Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός	3
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων	4
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	6

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013

Περιεχόμενα	Σελ.
Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	8
1. Πληροφορίες για την Εταιρία	8
2. Λειτουργικό περιβάλλον μετά τη συμφωνία μεταξύ Κύπρου - Eurogroup	8
3. Μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις	11
4. Βάση ετοιμασίας	11
5. Λογιστικές Πολιτικές	11
6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές	12
7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	19
8. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα, δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα	23
9. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	25
10. Φορολογία	26
11. Κέρδη κατά μετοχή	26
12. Επενδύσεις	27
13. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	29
14. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	31
15. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	34
16. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	35
17. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	35
18. Ομολογιακά δάνεια	36
19. Λοιπές υποχρεώσεις	37
20. Δανειακό κεφάλαιο	39
21. Μετοχικό κεφάλαιο	40
22. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου	43
23. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	43
24. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης	44
25. Διαχείριση κινδύνων – Πιστωτικός κίνδυνος	45
26. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης	62
27. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι	65
28. Έκθεση σε δημόσιο χρέος	68
29. Διαχείριση κεφαλαίου	72
30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα	74
31. Εταιρίες του Συγκροτήματος	77
32. Εξαγορές και πωλήσεις	79
33. Άλλες πληροφορίες	83
34. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	84
35. Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού	84

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

		Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
		2013	2012 (επαναπα- ρουσίαση)	2013	2012 (επαναπα- ρουσίαση)
	Σημ.	€000	€000	€000	€000
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών		1.499.424	1.426.600	307.087	456.186
Έσοδα από τόκους		1.238.891	1.095.092	387.302	346.684
Έξοδα από τόκους		(513.028)	(539.977)	(91.628)	(179.057)
Καθαρά έσοδα από τόκους		725.863	555.115	295.674	167.627
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		143.469	143.949	48.764	48.200
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες		(18.068)	(11.162)	(7.778)	(3.157)
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος		(1.588)	25.737	15.287	7.696
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και ζημιά από πώληση θυγατρικής εταιρίας		(15.924)	(23.602)	(6.759)	2.127
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες		50.785	47.573	11.921	16.051
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	8	(23.845)	5.103	3.709	2.645
		860.692	742.713	360.818	241.189
Δαπάνες προσωπικού	8	(376.789)	(217.367)	(181.027)	(76.929)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	8	(187.660)	(135.876)	(63.034)	(28.517)
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων		296.243	389.470	116.757	135.743
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	25	(799.448)	(386.147)	(260.879)	(135.190)
(Ζημιές)/κέρδη πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών		(503.205)	3.323	(144.122)	553
Μερίδιο στα κέρδη/(ζημιές) συγγενών εταιριών		1.877	(35)	(491)	52
(Ζημιές)/κέρδη πριν τη φορολογία		(501.328)	3.288	(144.613)	605
Φορολογία	10	3.058	(7.646)	687	4.081
(Ζημιές)/κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(498.270)	(4.358)	(143.926)	4.686
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Ζημιές μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	(1.455.604)	(211.820)	-	(83.259)
Ζημιές για την περίοδο		(1.953.874)	(216.178)	(143.926)	(78.573)
Αναλογούντες σε:					
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιές)/κέρδη - συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	(491.166)	864	(142.164)	6.099
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιές) - μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	(1.455.604)	(211.820)	-	(83.259)
Σύνολο ζημιών που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		(1.946.770)	(210.956)	(142.164)	(77.160)
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιές) - συνεχιζόμενες δραστηριότητες	7	(7.104)	(5.222)	(1.762)	(1.413)
Ζημιές για την περίοδο		(1.953.874)	(216.178)	(143.926)	(78.573)
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (σεντ)	11	(61,4)	(1.422,9)	(3,0)	(495,9)
Βασικές και προσαρμοσμένες (ζημιές)/κέρδη κατά μετοχή (σεντ) - συνεχιζόμενες δραστηριότητες	11	(15,5)	5,8	(3,0)	39,2

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013	2012	2013	2012
	€000	€000	€000	€000
Ζημιές για την περίοδο	(1.953.874)	(216.178)	(143.926)	(78.573)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μετέπειτα περιόδους				
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος				
(Ζημιές)/κέρδη από τη μετατροπή της καθαρής θέσης θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων εξωτερικού	(18.751)	25.583	(3.186)	13.319
Κέρδη/(ζημιές) από αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης	22.746	(13.194)	5.314	(5.701)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης θυγατρικής	19	-	19	-
	4.014	12.389	2.147	7.618
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση				
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	(5.999)	46.270	7.650	68.460
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω απομείωσης	16.067	3.062	3.746	11
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	1.052	734	723	(6.271)
Φορολογία	40	1.028	(14)	(7.354)
	11.160	51.094	12.105	54.846
Καθαρά συνολικά εισοδήματα που πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μετέπειτα περιόδους	15.174	63.483	14.252	62.464
Συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μετέπειτα περιόδους				
Επανεκτίμηση ακινήτων				
Ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	(16.372)	-	(101)	-
Φορολογία	2.715	(1)	26	(3)
Καθαρές συνολικές ζημιές που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μετέπειτα περιόδους	(13.657)	(1)	(75)	(3)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία	1.517	63.482	14.177	62.461
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημιές για την περίοδο	(1.952.357)	(152.696)	(129.749)	(16.112)
Αναλογούντες σε:				
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιές)	(1.942.483)	(149.198)	(127.340)	(16.028)
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιές)	(9.874)	(3.498)	(2.409)	(84)
Συνολικές ζημιές περιόδου	(1.952.357)	(152.696)	(129.749)	(16.112)

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός

		30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
		€000	€000
	Σημ.		
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες		1.227.121	1.272.424
Τοποθετήσεις σε τράπεζες		1.350.718	1.768.836
Επενδύσεις	12	2.787.548	1.135.333
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	12	717.082	734.747
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	13	49.859	26.794
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	15	22.575.164	24.374.531
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους		436.150	495.756
Ακίνητα και εξοπλισμός		476.715	483.193
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		137.378	123.555
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	16	1.536.407	613.760
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	34	102.558	3.107
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		31.396.700	31.032.036
Υποχρεώσεις			
Καταθέσεις από τράπεζες		423.877	341.044
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	17	11.157.050	-
Συμφωνίες επαναγοράς		614.766	607.773
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	13	134.887	183.826
Καταθέσεις πελατών		15.467.965	28.442.152
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων		546.436	604.170
Ομολογιακά δάνεια	18	509	44.775
Λοιπές υποχρεώσεις	19	254.813	339.303
Δανειακό κεφάλαιο	20	6.869	133.294
Σύνολο υποχρεώσεων		28.607.172	30.696.337
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	21	4.674.327	1.795.141
Μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα	21	60.182	-
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		-	428.271
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου	22	-	428.835
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		40.826	106.336
Συσσωρευμένες ζημιές		(2.066.622)	(2.500.106)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		2.708.713	258.477
Δικαιώματα μειοψηφίας		80.815	77.222
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		2.789.528	335.699
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		31.396.700	31.032.036

Κρ. Χασάπης
V. Strzhalkovskiy
I. Ζωγραφάκης
J. P. Hourican
Χρ. Πατσαλίδης
E. Λειβαδιώτου

Πρόεδρος
Αντιπρόεδρος
Σύμβουλος
Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος
Διευθυντής Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης
Οικονομική Διευθύντρια Συγκροτήματος

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας													Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 21)	Μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα (Σημ.21)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Επισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) (Σημ. 22)	Συσσωρευμένες ζημιές	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Στοιχείο κεφαλαίου μετατρέψιμου δανειακού κεφαλαίου	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Ίδιες Μετοχές	Σύνολο		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000		
1 Ιανουαρίου 2013	1.795.141	-	428.271	428.835	(2.500.106)	144.415	2.903	6.059	91.996	5.251	(105.693)	(38.595)	258.477	77.222	335.699
Ζημιές για την περίοδο	-	-	-	-	(1.946.770)	-	-	-	-	-	-	-	(1.946.770)	(7.104)	(1.953.874)
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για την περίοδο	-	-	-	-	-	(13.541)	11.075	-	-	-	6.753	-	4.287	(2.770)	1.517
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για την περίοδο	-	-	-	-	(1.946.770)	(13.541)	11.075	-	-	-	6.753	-	(1.942.483)	(9.874)	(1.952.357)
Διάσωση με ίδια μέσα καταθέσεων και δομημένων προϊόντων σε μετοχές	3.806.581	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(19.957)	3.786.624	-	3.786.624
Διάσωση με ίδια μέσα μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων 2013/2018, Αξιογράφων Κεφαλαίου 12/2007 και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	122.541	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	122.535	-	122.535
Μετατροπή ΜΑΕΚ σε μετοχές	459.399	-	-	(429.580)	-	-	-	-	-	-	-	(29.819)	-	-	-
Μείωση στην ονομαστική αξία του μετοχικού κεφαλαίου και χρησιμοποίηση του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	(2.353.349)	-	(428.271)	-	2.786.871	-	-	-	-	(5.251)	-	-	-	-	-
Μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα	-	60.182	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.182	-	60.182
Εξαγορές (Σημ. 32)	844.014	-	-	-	(420.636)	-	-	-	-	-	-	-	423.378	13.467	436.845
Συναλλαγματική διαφορά ΜΑΕΚ	-	-	-	745	(745)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πωλήσεις ακινήτων	-	-	-	-	15.226	(15.226)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	-	(3.477)	-	-	-	3.477	-	-	-	-	-	-
Φορολογία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	-	3.015	-	-	-	(3.015)	-	-	-	-	-	-
30 Σεπτεμβρίου 2013	4.674.327	60.182	-	-	(2.066.622)	115.648	13.978	6.059	92.458	-	(98.940)	(88.377)	2.708.713	80.815	2.789.528

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ιδίων Κεφαλαίων

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας												Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 21)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου(ΜΑΕΚ) (Σημ. 22)	Συσσωρευμένες ζημιές	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Στοιχείο κεφαλαίου μετατρέψιμου δανειακού κεφαλαίου	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Ίδιες Μετοχές	Σύνολο		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000		
1 Ιανουαρίου 2012	899.528	1.164.903	862.233	(670.988)	161.219	(133.221)	-	88.697	5.251	(112.682)	(6.679)	2.258.261	84.444	2.342.705
Ζημιές για την περίοδο	-	-	-	(210.956)	-	-	-	-	-	-	-	(210.956)	(5.222)	(216.178)
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για την περίοδο	-	-	-	-	(2)	51.080	-	-	-	10.680	-	61.758	1.724	63.482
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για την περίοδο	-	-	-	(210.956)	(2)	51.080	-	-	-	10.680	-	(149.198)	(3.498)	(152.696)
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(38.847)	(38.847)	-	(38.847)
Πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	(3.669)	-	-	-	-	-	-	4.600	931	-	931
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών θυγατρικής εταιρίας	-	-	-	-	(6.059)	-	6.059	-	-	-	-	-	-	-
Έκδοση μετοχών	159.683	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	159.683	-	159.683
Έξοδα έκδοσης μετοχών	-	(2.449)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.449)	-	(2.449)
Έκδοση χαρακτηριστικών μετοχών	303.743	(303.743)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μετατροπή ΜΑΕΚ	432.187	-	(432.187)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματική διαφορά ΜΑΕΚ	-	-	(1.029)	1.029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μείωση Αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	-	(430.440)	-	430.440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Αύξηση στην αξία ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(2.713)	-	-	-	2.713	-	-	-	-	-	-
Φορολογία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	247	-	-	-	(247)	-	-	-	-	-	-
30 Σεπτεμβρίου 2012	1.795.141	428.271	429.017	(456.610)	155.158	(82.141)	6.059	91.163	5.251	(102.002)	(40.926)	2.228.381	80.946	2.309.327

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
		2013 €000	2012 (επαναπαρουσίαση) €000
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες			
(Ζημιές)/κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες πριν τη φορολογία		(501.328)	3.288
Ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες πριν τη φορολογία		(1.455.604)	(433.526)
Μερίδιο στα (κέρδη)/ζημιές συγγενών εταιριών		(1.877)	35
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων		858.356	821.664
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου		-	143.573
Ζημιές από την πώληση μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων		1.365.624	-
Αποσβέσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		25.257	30.712
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ		(3.477)	(2.713)
Αποσβέσεις διαφορών προεξοφλήσεων/υπέρ το άρτιο		(52.162)	(11.743)
Εισοδήματα από επενδύσεις και εκποιήσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων, μείον τόκοι δανειακού κεφαλαίου και ομολογιακών δανείων		86.493	110.648
		321.282	661.938
Καθαρή μείωση σε δάνεια και άλλους λογαριασμούς		4.581.442	888.418
Καθαρή μείωση σε καταθέσεις και άλλους λογαριασμούς		(7.544.796)	(793.012)
		(2.642.072)	757.344
Φόροι που πληρώθηκαν		(11.931)	(56.724)
Καθαρή ταμειακή ροή (για)/από εργασίες		(2.654.003)	700.620
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές επενδύσεων		-	(1.112.481)
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων		1.032.383	1.421.446
Τόκοι από επενδύσεις		156.309	108.567
Μέρισμα από επενδύσεις σε μετοχές		158	144
(Ποσά που πληρώθηκαν)/εισπράξεις από πώληση θυγατρικών εταιριών		(1.153.000)	105.302
Τίμημα που πληρώθηκε μείον καθαρά μετρητά που αποκτήθηκαν		1.126.302	-
Αγορές ακινήτων και εξοπλισμού		(17.537)	(21.534)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού		25.774	163
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		(6.848)	(5.028)
Εισπράξεις από πωλήσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων		4.426	110
Αγορές ακινήτων για επένδυση		(10.208)	-
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων για επένδυση		3.046	2.767
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες		1.160.805	499.456
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου μείον έξοδα που πληρώθηκαν		-	157.234
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες		2.054.522	-
Αποπληρωμή ομολογιακών δανείων		(28.877)	(9.404)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		4.293	(4.676)
Τόκοι ομολογιακών δανείων		(638)	(1.367)
Τόκοι στην χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες		(118.075)	-
Αγορά ιδίων μετοχών		-	(38.847)
Πώληση ιδίων μετοχών		-	931
Καθαρή ταμειακή ροή από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.911.225	103.871
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για την περίοδο		418.027	1.303.947
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών			
1 Ιανουαρίου		1.337.956	2.725.508
Συναλλαγματικές διαφορές		33.714	(10.504)
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για την περίοδο		418.027	1.303.947
30 Σεπτεμβρίου	23	1.789.697	4.018.951

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	30 Σεπτεμβρίου 2013
Μη ταμειακές συναλλαγές	€000
Διάσωση με ίδια μέσα, καταθέσεων και δομημένων προϊόντων σε μετοχές	3.806.581
Διάσωση με ίδια μέσα, μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων 2013/2018, Αξιογράφων Κεφαλαίου 12/2007 και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	122.541
Μετατροπή ΜΑΕΚ σε μετοχές	459.399
Εξαγορές (Σημ. 32)	423.378
	4.811.899

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (το 'Συγκρότημα'). Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών κατά τη διάρκεια της περιόδου συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Η Εταιρία συστάθηκε στην Κύπρο ως εταιρία περιορισμένης ευθύνης το 1930 σύμφωνα με τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου. Η Εταιρία έχει μια κύρια εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και δευτερεύουσα εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Θεωρείται επίσης δημόσια εταιρία σύμφωνα με τον περί Φόρου Εισοδήματος Νόμο της Κύπρου. Από τις 19 Μαρτίου 2013, έχει ανασταλεί η διαπραγμάτευση των μετοχών της Εταιρίας στα Χρηματιστήρια Αξιών Κύπρου και Αθηνών.

Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και των θυγατρικών της και εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 18 Δεκεμβρίου 2013.

2. Λειτουργικό περιβάλλον μετά τη συμφωνία μεταξύ Κύπρου–Eurogroup

Μετά από τις υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής της διαβάθμισης, η ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να δανειστεί από τις διεθνείς αγορές έχει επηρεαστεί σημαντικά. Ως εκ τούτου, τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση υπέβαλε αίτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για λήψη οικονομικής βοήθειας, κάτι που οδήγησε σε διαπραγματεύσεις μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (συλλογικά η 'Τρόικα') για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας.

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για ένα μελλοντικό πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής και για χρηματοδοτική στήριξη μέχρι €10 δις. Η σταθεροποιητική στήριξη που χορηγήθηκε στην Κύπρο εξαρτάται από την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Έχει συμφωνηθεί ένα Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Κύπρου και της Τρόικας που περιλαμβάνει μεταρρύθμιση του χρηματοοικονομικού τομέα, δημοσιονομική πολιτική και δημοσιονομικά διαρθρωτικά μέτρα, μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και βελτιώσεις στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, η συμφωνία διάσωσης μεταξύ Κύπρου και Τρόικας αναμένεται να επιβαρύνει σημαντικά τις πραγματικές και οικονομικές συνθήκες της Κυπριακής οικονομίας κατά τα επόμενα δύο με τρία χρόνια.

Παρόλο που η οικονομική κατάσταση στην Κύπρο παραμένει ιδιαίτερα δύσκολη, η οικονομική ύφεση είναι λιγότερο έντονη από ότι αρχικά αναμενόταν και η Κυπριακή οικονομία αποδεικνύεται ιδιαίτερα ανθεκτική. Συμφωνα με τα συμπεράσματα της δεύτερης αξιολόγησης της Τρόικας το Κυπριακό πρόγραμμα παραμένει σε τροχιά, η δημοσιονομική εξυγίανση και τα δημοσιονομικά διαρθρωτικά μέτρα προχωρούν και έχει επιτευχθεί πρόοδος όσον αφορά την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάρθρωση του χρηματοοικονομικού τομέα. Κατά συνέπεια, το Eurogroup έχει εγκρίνει την εκταμίευση της δεύτερης δόσης της οικονομικής βοήθειας προς την Κύπρο.

Το πακέτο μέτρων αποσκοπεί στην αποκατάσταση της ευρωστίας του Κυπριακού τραπεζικού τομέα, στη διαχείριση του γενικού δημοσιονομικού ελλείμματος, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων δαπανών, στη βελτίωση της λειτουργίας του δημόσιου τομέα, στην υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας και στην αποκατάσταση βιώσιμης και ισορροπημένης ανάπτυξης και περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

2. Λειτουργικό περιβάλλον μετά τη συμφωνία μεταξύ Κύπρου – Eurogroup (συνέχεια)

2.1 Αναδιάρθρωση χρηματοπιστωτικού τομέα

Οι κύριοι όροι του Μνημονίου για τον χρηματοπιστωτικό τομέα είχαν ως ακολούθως:

- Βάσει απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ('ΚΤΚ') υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης και σε συμμόρφωση με το προσφάτως υιοθετηθέν Νομοθετικό Πλαίσιο Εξυγίανσης Τραπεζών, η Cyprus Popular Bank Public Co Ltd ('Λαϊκή Τράπεζα') υποβλήθηκε σε καθεστώς άμεσης εξυγίανσης. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο και οι πλείστες από τις υποχρεώσεις της, κυρίως οι ασφαλισμένες καταθέσεις, η χρηματοδότηση από τον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας ('ΕΛΑ') ύψους €9 δις και ορισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ελλάδα έχουν μεταφερθεί στο Συγκρότημα. Επιπρόσθετες πληροφορίες αναφορικά με τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Λαϊκής Τράπεζας που αποκτήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημείωση 32.
- Η ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας έγινε μέσω της μετατροπής του 47,5% των καταθέσεων που υπόκεινται σε μετατροπή με βάση τα σχετικά διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης ('ανασφάλιστες καταθέσεις') σε μετοχικό κεφάλαιο με πλήρη συνεισφορά των κατόχων μετοχών και πιστωτικών τίτλων, όπως παρουσιάζεται στη Σημείωση 21.
- Τα υποκαταστήματα της Εταιρίας, της Λαϊκής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας στην Ελλάδα απορροφήθηκαν από την Τράπεζα Πειραιώς στην Ελλάδα, η οποία επιλέχθηκε για αυτή τη συναλλαγή από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Ελλάδας. Η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε περιουσιακά στοιχεία ύψους €20 δις και υποχρεώσεις ύψους €14 δις μέσω αυτής της συναλλαγής.

Το Eurogroup σημείωσε ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα παρέχει ρευστότητα στην Εταιρία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς. Το πρόγραμμα χρηματοδότησης της Κύπρου ύψους μέχρι €10 δις δεν θα χρησιμοποιείτο για την ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας.

Επιπρόσθετα το Eurogroup σημείωσε την απόφαση των Κυπριακών αρχών να επιβάλουν περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων, ούτως ώστε να γινόταν ταχεία επανέναρξη των εργασιών των εγχώριων τραπεζών, σημειώνοντας ότι αυτά τα μέτρα πρέπει να είναι προσωρινά, αναλογικά, να μην επιβάλλουν διακρίσεις και το εύρος και η διάρκειά τους να υπόκεινται σε αυστηρή παρακολούθηση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη.

2.2 Φορολογικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα

Σύμφωνα με την εφαρμογή της απόφασης του Eurogroup, η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου ψήφισε αριθμό τροποποιητικών νομοσχεδίων αναφορικά με άμεσες και έμμεσες φορολογίες, εκ των οποίων οι πιο σημαντικές είναι:

Αύξηση συντελεστή εταιρικού φόρου

Ο συντελεστής του εταιρικού φόρου αυξήθηκε από 10% σε 12,5% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Μεταφορά φορολογικών ζημιών

Με ισχύ από τις 25 Μαρτίου 2013, στις περιπτώσεις όπου οι εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα ή οι υποχρεώσεις μεταφέρονται από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο με βάση τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο, οι φορολογικές ζημιές του υπό μεταφορά πιστωτικού ιδρύματος κατά το χρόνο μεταφοράς, μεταφέρονται στο αποκτών πιστωτικό ίδρυμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για περίοδο που δεν ξεπερνά τα δεκαπέντε έτη από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η μεταφορά των εργασιών.

Αύξηση συντελεστή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους

Ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους αυξήθηκε από 15% σε 30%, με ισχύ από τις 29 Απριλίου 2013. Ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους είναι πληρωτέος μόνο από φορολογικούς κάτοικους Κύπρου και ισχύει τόσο για φυσικά, όσο και για νομικά πρόσωπα, τα οποία λαμβάνουν τόκους, οι οποίοι δεν προκύπτουν από τη συνθήκη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Εταιρίας.

2. Λειτουργικό περιβάλλον μετά τη συμφωνία μεταξύ Κύπρου – Eurogroup (συνέχεια)

2.2 Φορολογικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα (συνέχεια)

Περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος

Ο νόμος έχει τροποποιηθεί με σκοπό να καθοριστούν τα βιβλία και αρχεία που πρέπει να τηρούνται από ένα φορολογούμενο πρόσωπο για να έχει τη δυνατότητα να ετοιμάσει και να υποβάλει τις φορολογικές του δηλώσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να τηρούνται δικαιολογητικά έγγραφα. Παρόμοιες τροποποιήσεις έχουν εισαχθεί και στον Περί Εταιριών Νόμο.

Φόροι ακίνητης ιδιοκτησίας

Οι συντελεστές φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας έχουν αυξηθεί για το 2013 (νομοθεσία που ψηφίστηκε τον Απρίλιο 2013) σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 0,6% και 1,9% της αξίας της ιδιοκτησίας ως είχε κατά την 1 Ιανουαρίου 1980.

Τέλος επί των τραπεζικών καταθέσεων

Το ειδικό τέλος που καταβάλλεται από τα τραπεζικά ιδρύματα επί των καταθέσεων αυξήθηκε από 0,11% σε 0,15% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013 (Σημ. 8).

2.3 Επιβολή προσωρινών περιοριστικών μέτρων στις συναλλαγές

Οι Κυπριακές Αρχές έχουν επιβάλει προσωρινά περιοριστικά μέτρα όσον αφορά τις τραπεζικές συναλλαγές και τις συναλλαγές με μετρητά εξαιτίας της έλλειψης ουσιαστικής ρευστότητας στην τοπική αγορά και του κινδύνου εκροής καταθέσεων. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν περιορισμούς στην ανάληψη μετρητών, στην εξαργύρωση επιταγών σε μετρητά και περιορισμούς στη μεταφορά χρημάτων σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Επίσης τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων στη λήξη τους.

2.4 Αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος

Το Συγκρότημα υποβλήθηκε σε σημαντική αναδιάρθρωση προκειμένου να πληροί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Μνημονίου, ως συνοψίζεται πιο κάτω.

Πώληση των εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα στην Τράπεζα Πειραιώς

Η Αρχή Εξυγίανσης αποφάσισε την πώληση των δανείων, των ακινήτων και εξοπλισμού και των καταθέσεων των τραπεζικών και χρηματοδοτικών εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς με βάση σχετικό Διάταγμα που εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2013. Η επίδραση αυτής της πώλησης στο Συγκρότημα παρουσιάζεται στη Σημείωση 32.

Εξαγορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd από το Συγκρότημα

Σύμφωνα με το περί της Πώλησης Ορισμένων Εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Διάταγμα το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, η Εταιρία απέκτησε τις ασφαλισμένες καταθέσεις και την πλειοψηφία των περιουσιακών στοιχείων και χορηγήσεων της Λαϊκής Τράπεζας. Η Εταιρία εξυπηρετεί όλους τους πελάτες της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο στη βάση των υφιστάμενων όρων, ενώ όλο το προσωπικό της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο έχει μεταφερθεί στο Συγκρότημα. Λεπτομέρειες αναφορικά με τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 32.

2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρίας Λτδ' Διατάγματος του 2013 και τροποποιημένα διατάγματα, η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας ολοκληρώθηκε μέσω διάσωσης με ίδια μέσα (bail-in), δηλαδή της μετατροπής σε μετοχές ανασφάλιστων καταθέσεων και δομημένων προϊόντων. Οι κάτοχοι συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013 έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της μετατροπής σε μετοχές και της απορρόφησης ζημιών μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 20 μέχρι 22.

Τα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας έχουν επίσης συνεισφέρει στη διάσωση με ίδια μέσα μέσω της μετατροπής τους σε μετοχές. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 18.

2. Λειτουργικό περιβάλλον μετά τη συμφωνία μεταξύ Κύπρου – Eurogroup (συνέχεια)

2.6 Έξοδος από το καθεστώς εξυγίανσης

Μετά την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας, η ΚΤΚ, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, ανακοίνωσε την έξοδο της Εταιρίας από το καθεστώς εξυγίανσης στις 30 Ιουλίου 2013.

Τα καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούνταν από το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013, όπου εκλέγηκε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 δεν έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

4. Βάση ετοιμασίας

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

4.1 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο που ισχύει για την ενδιάμεση οικονομική έκθεση, όπως αυτό υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ('ΔΛΠ 34').

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν όλη την πληροφόρηση και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και θα πρέπει να διαβάζονται σε συνάρτηση με τις ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012.

5. Λογιστικές πολιτικές

5.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ετοιμάστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των ελεγμένων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα υιοθέτησε τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες, τα οποία δεν είχαν ουσιώδη επίδραση στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις:

- ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζομένους' (τροποποίηση)
- ΔΛΠ 1 'Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων' Παρουσίαση των Στοιχείων του Λοιπού Συνολικού Εισοδήματος
- ΔΠΧΑ 7 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις' (τροποποίηση) – Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων
- ΔΠΧΑ 13 'Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας'
- ΔΛΠ 34 'Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά και πληροφόρηση ανά τομέα για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις' (τροποποίηση)

Η παρουσίαση των συγκριτικών πληροφοριών έχει αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζει την κατηγοριοποίηση των Ελληνικών δραστηριοτήτων που πωλήθηκαν κατά την περίοδο, από συνεχιζόμενες σε μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Επιπρόσθετα η παρουσίαση των συγκριτικών πληροφοριών έχει επαναπαρουσιαστεί για να συνάδει με τις αλλαγές στην παρουσίαση της τρέχουσας περιόδου. Η επαναπαρουσίαση δεν είχε οποιαδήποτε επίδραση στις ζημιές μετά τη φορολογία ή στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

5. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

5.2 Λογιστική πολιτική για την ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της μετατροπής των ανασφάλιστων καταθέσεων και ομολόγων σε μετοχές

Όπως περιγράφεται στη Σημ. 21, κατά τη διάρκεια της περιόδου η Εταιρία έχει προβεί σε ανακεφαλαιοποίηση μέσω της μετατροπής σε μετοχές των ανασφάλιστων καταθέσεων και πιστωτικών τίτλων σύμφωνα με τις πρόνοιες των διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης. Μέχρι την ημερομηνία της συναλλαγής αυτής, η Εταιρία δεν διέθετε λογιστική πολιτική σε σχέση με το λογιστικό χειρισμό τέτοιων συναλλαγών.

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ (συγκεκριμένα το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση και τη σχετική διερμηνεία, Διερμηνεία 19 Έξοφληση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με συμμετοχικούς τίτλους), η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (ανασφάλιστων καταθέσεων) που εξοφλούνται και του τιμήματος που καταβάλλεται (στην περίπτωση αυτή, οι μετοχές που εκδόθηκαν), συμπεριλαμβανομένων τυχόν μη ρευστών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται ή υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται, πρέπει να αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Λόγω των ιδιόζουσων συνθηκών υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η εν λόγω συναλλαγή, δηλαδή, την αναστολή της χρηματοπιστηριακής διαπραγμάτευσης των μετοχών της Εταιρίας από τις 15 Μαρτίου 2013, τις σημαντικές αβεβαιότητες που υπήρχαν κατά και κοντά στην ημερομηνία της εξόφλησης δεδομένου ότι οι συζητήσεις και οι διαπραγματεύσεις με την Τρόικα βρίσκονταν σε εξέλιξη, τη μη διαθεσιμότητα επικαιροποιημένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης κατά την ημερομηνία της συναλλαγής λόγω των συνεχιζόμενων εξελίξεων και αβεβαιοτήτων, η Εταιρία δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία αξιόπιστη εύλογη αξία για τις μετοχές που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της εν λόγω συναλλαγής. Παρομοίως, λόγω των ίδιων αβεβαιοτήτων που περιγράφονται πιο πάνω, η εύλογη αξία των καταθέσεων και των πιστωτικών τίτλων, δεν μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Κατά συνέπεια η Εταιρία έχει αναγνωρίσει αυτή τη συναλλαγή, με βάση τη λογιστική αξία των καταθέσεων και των πιστωτικών τίτλων που εξοφλήθηκαν και έχει θέσει την αξία των μετοχών που εκδόθηκαν ίση με τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων που εξοφλήθηκαν.

Σαν αποτέλεσμα του πιο πάνω λογιστικού χειρισμού, δεν προκύπτει κέρδος ή ζημιά από αυτή τη συναλλαγή. Εάν το Συγκρότημα ήταν σε θέση να καθορίσει την εύλογη αξία για τις μετοχές, οποιαδήποτε διαφορά θα αναγνωριζόταν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Επομένως, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος δεν επηρεάζεται από τον λογιστικό χειρισμό αυτή της συναλλαγής.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί όπως η διοίκηση του Συγκροτήματος προβαίνει σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι λογιστικές πολιτικές οι οποίες θεωρούνται κρίσιμες όσον αφορά την επίδραση που μπορούν να έχουν στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος, και που περιέχουν σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές παρατίθενται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Οι σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές παρατίθενται πιο κάτω, όπως επικαιροποιήθηκαν με τις τρέχουσες εξελίξεις.

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος και της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα.

Οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 (Σημ. 2), καθώς και οι εξελίξεις μέχρι την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (Σημ. 35) έχουν ληφθεί υπόψη από τη Διεύθυνση για την αξιολόγηση της ικανότητας του Συγκροτήματος και της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.1 Σχέδιο αναδιάρθρωσης

Το Συγκρότημα έχει ετοιμάσει Σχέδιο Αναδιάρθρωσης το οποίο εγκρίθηκε από την ΚΤΚ τον Νοέμβριο του 2013 και καθορίζει τη στρατηγική, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος.

Το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης ορίζει τους στρατηγικούς στόχους και μέτρα που πρέπει να λάβει το Συγκρότημα έτσι ώστε να δημιουργήσει έναν οργανισμό που θα είναι μικρότερος, πιο ασφαλής και πιο επικεντρωμένος, έτσι ώστε να μπορεί να στηρίξει την ευημερία της Κυπριακής οικονομίας μέσω της:

- Ανάκτησης της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών.
- Διατήρησης του ρόλου του Συγκροτήματος ως ακρογωνιαίου λίθου της Κυπριακής οικονομίας, συνεχίζοντας τη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
- Οικοδόμησης ενός ανθεκτικού οργανισμού, ικανού να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα περιουσιακά του στοιχεία και να αντέχει περαιτέρω εξωτερικούς κλυδωνισμούς και επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών.
- Αποτελεσματικής ενσωμάτωσης των εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την επίδραση στα αποτελέσματα του ενοποιημένου οργανισμού μέσω της υλοποίησης συνεργειών.
- Ενδυνάμωση της κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος μέσω της κερδοφορίας, της απομόχλευσης και της πώλησης μη βασικών περιουσιακών στοιχείων.

Το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης αποσκοπεί στο να επιτρέψει στο Συγκρότημα να ξεπεράσει τις σημερινές δυσκολίες και να ομαλοποιήσει σταδιακά την κερδοφορία του. Το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης καθορίζει συγκεκριμένους μεσοπρόθεσμους χρηματοοικονομικούς στόχους που δίνουν προτεραιότητα στη σταθερότητα και βιωσιμότητα του Συγκροτήματος:

- Συμμόρφωση με τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας όπως καθορίζονται από την ΚΤΚ, με τον δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων να διατηρείται υψηλότερος του 9% που έχει θέσει ως στόχο η ΚΤΚ, καθώς και τη διάρκεια του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης. Η διατήρηση υψηλού κεφαλαιακού περιθωρίου, θα επιτρέψει τη βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του Συγκροτήματος, διευκολύνοντας μεσοπρόθεσμα την πρόσβαση στις αγορές για άντληση χρηματοδότησης.
- Επιστροφή σε κερδοφορία καθώς σταθεροποιείται η μακροοικονομική κατάσταση με στόχο τη συγκρατημένη απόδοση κεφαλαίων, αφού η κερδοφορία θεωρείται ως χαμηλότερη σε προτεραιότητα σε σχέση με την κεφαλαιακή επάρκεια.

6.1.2 Μακροοικονομικό περιβάλλον στην Κύπρο

Καθότι η Εταιρία θεωρείται ο μεγαλύτερος χρηματοπιστωτικός οργανισμός στην Κύπρο και δεδομένης της πολύ υψηλής έκθεσής της σε χρέος Κυπριακών επιχειρήσεων και νοικοκυριών, η μελλοντική οικονομική απόδοσή της, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πορεία της Κυπριακής οικονομίας και σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την έκβαση της οικονομικής δραστηριότητας στην Κύπρο.

Παρά το γεγονός ότι η οικονομική κατάσταση παραμένει δύσκολη, η οικονομική ύφεση ήταν, μέχρι στιγμής, λιγότερο έντονη από ότι αρχικά αναμενόταν, με την οικονομία να αποδεικνύεται σχετικά ανθεκτική. Η Τρόικα έχει αναθεωρήσει πρόσφατα τις προβλέψεις της για συρρίκνωση της Κυπριακής οικονομίας σε περίπου 7,7% το 2013, 1% περίπου πιο κάτω από την αρχική της εκτίμηση. Σε ότι αφορά το μέλλον, η Τρόικα αναμένει ότι η οικονομία θα συρρικνωθεί κατά περίπου 4,8% το 2014 και ότι θα ξεκινήσει να ανακάμπτει σταδιακά από το 2015, ωθούμενη από μη χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Η Τρόικα ολοκλήρωσε πρόσφατα τη δεύτερη τριμηνιαία αξιολόγηση του οικονομικού προγράμματος της Κύπρου δηλώνοντας ότι βρίσκεται σε καλό δρόμο. Όλοι οι δημοσιονομικοί στόχοι έχουν επιτευχθεί με σημαντικό περιθώριο, αντικατοπτρίζοντας τη φιλόδοξη δημοσιονομική συρρίκνωση που βρίσκεται υπό υλοποίηση, τη συνετή υλοποίηση του προϋπολογισμού και πιο μικρή διολίσθηση της οικονομικής δραστηριότητας από αυτή που είχε αρχικά υπολογιστεί. Επίσης, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προχωρούν. Επιπρόσθετα, υπήρχε σημαντική πρόοδος για την ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάρθρωση του χρηματοοικονομικού τομέα από την προηγούμενη αξιολόγηση. Αυτό επέτρεψε την περαιτέρω χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στις συναλλαγές σε σχέση με τον Ιούλιο, στα πλαίσια του χρονοδιαγράμματος της κυβέρνησης το οποίο είναι συνδεδεμένο με ορόσημα. Η Τρόικα σημείωσε ότι οι αρχές έχουν κάνει σημαντικά άλματα σε σχέση με την ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάρθρωση του χρηματοοικονομικού τομέα.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.3 Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας

Κατά το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, το Συγκρότημα υπέστη σοβαρές ζημιές λόγω της πώλησης των εργασιών του στην Ελλάδα και των αυξημένων προβλέψεων για απομείωση δανείων.

Ως μέρος της συμφωνίας μεταξύ της Τρόικας και της Κυπριακής κυβέρνησης τον Μάρτιο του 2013, το Συγκρότημα ανακεφαλαιοποιήθηκε μέσω της μετατροπής μέρους των ανασφάλιστων καταθέσεων των πελατών του σε μετοχές ('bail-in') που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013 και της απορρόφησης συσσωρευμένων ζημιών από τους κατόχους συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013. Το Συγκρότημα, όπως έχει επίσης επιβεβαιωθεί από την Αρχή Εξυγίανσης, έχει ανακεφαλαιοποιηθεί στο βαθμό που να μπορεί να υποστηρίξει αναμενόμενες ζημιές στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος ανήλθε σε 10,2%.

6.1.4 Ρευστότητα

Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση για χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες. Η μεταφορά ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας στο Συγκρότημα, είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά χρηματοδότησης από το μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA) ύψους €9 δις κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Από τον Αύγουστο 2013, η Εταιρία έχει αποκατασταθεί ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο μέρος από την ΕΚΤ για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Ο συνδυασμός της αποκατάστασης του αντισυμβαλλόμενου καθεστώτος και της έγκρισης της ΕΚΤ στις αρχές Ιουλίου 2013 για τη χρήση των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και ομολόγων εγγυημένων από αυτή, έχει οδηγήσει σε μείωση του δανεισμού μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA), καθώς η Εταιρία έχει πρόσβαση σε χρηματοδότηση από τις πράξεις νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Επιπλέον, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ γίνεται με όρους οι οποίοι παρέχουν επιπρόσθετη στήριξη στην κερδοφορία της Εταιρίας.

Η χρηματοδότηση του Συγκροτήματος από κεντρικές τράπεζες (από τον ELA και την ΕΚΤ) στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ανέρχεται σε €11,16 δις, εκ των οποίων €1,30 δις αφορά χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και €9,86 δις αφορά χρηματοδότηση από τον μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA).

Παρά το γεγονός ότι το Συγκρότημα δεν έχει λάβει συγκεκριμένες εγγυήσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι το Συγκρότημα θα συνεχίσει να έχει πρόσβαση στους μηχανισμούς άντλησης ρευστότητας από κεντρικές τράπεζες σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

Οι Κυπριακές Αρχές εισήγαγαν τον Μάρτιο του 2013 ορισμένα προσωρινά περιοριστικά μέτρα στις τραπεζικές και ταμειακές συναλλαγές. Τα μέτρα παρέχουν στο Συγκρότημα κάποια χρονικά περιθώρια για να αντιμετωπίσει τη σημαντική πίεση ρευστότητας στην τοπική αγορά και τον κίνδυνο εκροής καταθέσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν περιορισμούς στις αναλήψεις μετρητών, υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων και περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων.

Σε συνέχεια της δεύτερης τριμηνιαίας αξιολόγησης του οικονομικού προγράμματος της Κύπρου το Νοέμβριο του 2013, η Τρόικα έχει αναφέρει ότι τα περιοριστικά μέτρα στις τραπεζικές συναλλαγές θα πρέπει να συνεχίσουν να χαλαρώνουν σύμφωνα με τα ορόσημα του δημοσιευμένου οδικού χάρτη διασφαλίζοντας παράλληλα τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.5 Έκθεση στην Ελλάδα

Η συνεχιζόμενη σοβαρή ύφεση στην Ελλάδα οδήγησε σε σημαντικές ζημιές από την απομείωση δανείων και απαιτήσεων, όπως επίσης και από την απομείωση των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου από το 2011. Η πώληση των τραπεζικών εργασιών και εργασιών χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) του Συγκροτήματος στην Ελλάδα στην Τράπεζα Πειραιώς ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας μεταξύ Κύπρου – Eurogroup, εξαλείφοντας έτσι σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Συγκροτήματος στις επικρατούσες συνθήκες αβεβαιότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα δεν αναμένει σημαντική επίδραση στην κεφαλαιακή του θέση ή στη ρευστότητά του, λόγω των συνεχιζόμενων αρνητικών οικονομικών συνθηκών ή λόγω περαιτέρω επιδείνωσης του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

6.1.6 Νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση έχουν μελετήσει τις επιπτώσεις δικαστικών διαδικασιών και απαιτήσεων κατά του Συγκροτήματος που αφορούν πρώτιστα τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας. Το Συγκρότημα έχει εξασφαλίσει νομική συμβουλή σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές.

Παρά τη μοναδικότητα των εν λόγω απαιτήσεων και τις αβεβαιότητες που προκύπτουν από αυτή την πρωτοφανή κατάσταση, με βάση την υπάρχουσα διαθέσιμη πληροφόρηση στο πλαίσιο του νόμου ως έχει σήμερα, το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση θεωρούν ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι πιθανότερο να μην έχουν ουσιώδη αρνητική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και στην κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος.

6.1.7 Κερδοφορία

Το δύσκολο λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο (Σημ. 2) επηρεάζει την κερδοφορία του Συγκροτήματος.

Η Κύπρος εξακολουθεί να βρίσκεται σε ύφεση και οι οικονομικές συνθήκες αναμένεται να επιδεινωθούν περαιτέρω. Βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος αναμένεται από το 2015, με το πραγματικό ΑΕΠ να παρουσιάζει περιορισμένη αύξηση ωθούμενο από μη χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και μείωση του επιπέδου ανεργίας. Εκτός από την αύξηση της φορολογίας και τα άλλα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας, οι τράπεζες συνεχίζουν την απομόχλευση, γεγονός που θα συνεχίσει να περιορίζει την ανάπτυξη. Τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν από τον Μάρτιο του 2013 περιορίζουν τη δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα. Περισσότεροι δανειολήπτες αναμένεται να αδυνατούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τους, ενώ οι αξίες των εξασφαλίσεων αναμένεται να μειωθούν ακόμη περισσότερο, οδηγώντας σε αυξημένα επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων και προβλέψεων για απομείωση.

Το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος περιλαμβάνει τη δημιουργία ανεξάρτητων, κεντροποιημένων και εξειδικευμένων μονάδων μη εξυπηρετούμενων δανείων και ανάκτησης χορηγήσεων (delinquency and recovery units), όπως και ειδικό τμήμα το οποίο να διαχειρίζεται επιλεγμένα έργα που αφορούν μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα. Μέσω των μονάδων αυτών η Εταιρία σκοπεύει να διαχειριστεί προληπτικά και αποτελεσματικά τις καθυστερημένες πληρωμές και να επιδιώξει την ανάκτηση προβληματικών χορηγήσεων, έτσι ώστε να περιορίσει την αύξηση των προβληματικών δανείων, όπως και τις προβλέψεις για απομείωση που αναμένεται να αυξηθούν λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής ύφεσης.

Εκτός από τις πιστωτικές ζημιές, ενδέχεται να υπάρχουν πρόσθετες προσαρμογές αποτίμησης στη λογιστική αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, όπως κρατικών και άλλων ομολόγων, επενδύσεων σε θυγατρικές, ακινήτων για ίδια χρήση και επενδύσεων σε ακίνητα.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

6.1.7 Κερδοφορία (συνέχεια)

Το Συγκρότημα αναμένει ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση θα τηρήσει το πρόγραμμα αποπληρωμής του δημόσιου της χρέους και ως εκ τούτου δεν θα υπάρξει οποιαδήποτε σημαντική αρνητική επίδραση στην κεφαλαιακή του θέση από τις επενδύσεις σε ομόλογα της Κυπριακής Κυβέρνησης.

6.1.8 Αβεβαιότητες

Η διεύθυνση της Εταιρίας και το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύουν ότι το Συγκρότημα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς του και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον.

Ωστόσο, η ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα εξαρτάται από:

- Την επιτυχή εφαρμογή του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος και την πραγματοποίηση του μακροοικονομικού σεναρίου το οποίο αποτέλεσε τη βάση προετοιμασίας του.
- Την περίοδο για την οποία τα περιοριστικά μέτρα και οι ελέγχοι διακίνησης κεφαλαίων θα εξακολουθήσουν να είναι σε ισχύ.
- Τη συνεχιζόμενη ανάγκη για άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα και τη διαθεσιμότητα των μηχανισμών άντλησης ρευστότητας μέσω του Ευρωσυστήματος.
- Την τελική έκβαση των νομικών διαδικασιών και απαιτήσεων που σχετίζονται με τη μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές (bail-in) και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας.

6.1.9 Αξιολόγηση συνεχιζόμενης δραστηριότητας

Η διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, έχοντας λάβει υπόψη τα μέτρα που λήφθηκαν για στήριξη της Κυπριακής οικονομίας και τις ληφθείσες και προγραμματισμένες ενέργειες, όπως αυτές παρουσιάζονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης της Εταιρίας, έχουν ικανοποιηθεί ότι η Εταιρία έχει τα μέσα ώστε να συνεχίσει την επιχειρησιακή της δραστηριότητα κατά το προβλεπτό μέλλον και ως εκ τούτου, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συνεχίζουν να ετοιμάζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για τους ακόλουθους λόγους:

- Το Συγκρότημα έχει ανακεφαλαιοποιηθεί επιτυχώς.
- Αναμένεται ότι η Τρόικα θα συνεχίσει να παρέχει την απαιτούμενη χρηματοδοτική στήριξη στην Κύπρο σύμφωνα με το υπογεγραμμένο και πρόσφατα επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συναντίληψης.
- Η υλοποίηση επιπρόσθετων ενεργειών σύμφωνα με το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης θα βελτιώσει περαιτέρω την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα του Συγκροτήματος.
- Η παροχή πρόσθετης στήριξης της ρευστότητας από την Κυπριακή κυβέρνηση, αν αυτή κριθεί αναγκαία, μέσω έκδοσης επιπρόσθετων Ομολόγων με κυβερνητική εγγύηση.
- Η προσδοκία ότι η Κυπριακή κυβέρνηση θα διατηρήσει προσωρινά περιοριστικά μέτρα και ελέγχους στη διακίνηση κεφαλαίων και στις τραπεζικές και ταμειακές συναλλαγές για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται, ώστε να διασφαλιστεί η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος στην Κύπρο.

Παρά την πιο πάνω εκτίμηση και τα συμπεράσματά του, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι παραμένουν αβεβαιότητες που ενδεχομένως να θέτουν υπό σημαντική αμφιβολία την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει τη λειτουργία της ως δρώσα οικονομική μονάδα.

6.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Το Συγκρότημα προβαίνει σε εξέταση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για να αξιολογήσει εάν χρειάζεται να καταχωρηθεί πρόβλεψη για απομείωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, η διοίκηση χρειάζεται να κρίνει το ύψος και το χρονικό πλαίσιο των μελλοντικών ταμειακών ροών για να καθορίσει το ποσό της απαιτούμενης πρόβλεψης. Τέτοιες εκτιμήσεις βασίζονται σε παραδοχές για έναν αριθμό παραγόντων και ως εκ τούτου οι πραγματικές ζημιές μπορεί να διαφέρουν. Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την εκτίμηση των προβλέψεων είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσό από την ανάκτηση εξασφαλίσεων που περιλαμβάνουν κυρίως γη και κτίρια. Οποιοσδήποτε μεταβολές σ' αυτές τις εκτιμήσεις ή διαφορές μεταξύ των εκτιμήσεων που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να αλλάξουν σημαντικά το απαιτούμενο ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων. Οι παραδοχές που έγιναν για τον υπολογισμό των προβλέψεων κατά τη διάρκεια της περιόδου παρουσιάζονται στη Σημείωση 25.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Επιπρόσθετα με τις προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση για κάθε ένα δανειολήπτη, το Συγκρότημα προβαίνει και σε πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση. Το Συγκρότημα υιοθετεί μια τυποποιημένη προσέγγιση για τις προβλέψεις σε συλλογική βάση που περιλαμβάνει τον καθορισμό ποσοστών ζημιών για κάθε χαρτοφυλάκιο δανείων. Η μεθοδολογία αυτή υπόκειται σε αβεβαιότητα εν μέρει λόγω του ότι δεν είναι πρακτικό να εντοπιστούν οι ζημιές του κάθε δανείου σε ατομική βάση, λόγω του μεγάλου αριθμού δανείων. Επιπλέον, η χρήση ιστορικών πληροφοριών συμπληρώνεται από σημαντικές εκτιμήσεις από τη διοίκηση για να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες είναι τέτοιες, έτσι ώστε το πραγματικό επίπεδο των ενυπάρχουσων ζημιών είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από αυτό που προκύπτει από την παρελθούσα εμπειρία.

Υπό κανονικές συνθήκες, η χρήση της παρελθούσας εμπειρίας παρέχει τις πιο αντικειμενικές και σχετικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της υπάρχουσας ζημιάς σε κάθε χαρτοφυλάκιο. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όμως, η χρήση της παρελθούσας εμπειρίας παρέχει λιγότερη σχετική πληροφόρηση όσον αφορά τις πραγματοποιηθείσες ζημιές σε ένα χαρτοφυλάκιο κατά την ημέρα του ισολογισμού. Για παράδειγμα, όταν υπάρχουν αλλαγές στο οικονομικό ή εποπτικό περιβάλλον ή αλλαγές στη συμπεριφορά των πελατών, οι πιο πρόσφατες τάσεις στους παράγοντες κινδύνου του χαρτοφυλακίου δεν απεικονίζονται πλήρως. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η πρόβλεψη για απομείωση που προκύπτει αποκλειστικά από τη χρήση της παρελθούσας εμπειρίας προσαρμόζεται ούτως ώστε οι πιο πρόσφατοι παράγοντες κινδύνου να λαμβάνονται υπόψη.

Το συνολικό ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος είναι εκ φύσεως αβέβαιο λόγω της ευαισθησίας του στις οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών στις οποίες δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Οι οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες στις διάφορες γεωγραφικές περιοχές επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες με υψηλό βαθμό αλληλεξάρτησης, έτσι ώστε το ποσό πρόβλεψης για απομείωση των δανείων του Συγκροτήματος ως σύνολο να μην είναι ευαίσθητο σε ένα συγκεκριμένο παράγοντα. Χρησιμοποιούνται διαφορετικοί παράγοντες κινδύνου σε κάθε χώρα έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τοπικές οικονομικές συνθήκες και τους τοπικούς νόμους και κανονισμούς. Οι παραδοχές στις οποίες βασίζονται αυτές οι εκτιμήσεις είναι υποκειμενικές. Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν οι προβλέψεις για απομείωση αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Εντός του επόμενου οικονομικού έτους ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τις παραδοχές που έγιναν οδηγώντας σε σημαντική αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

6.3 Φόρος εισοδήματος

Το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και επομένως υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος σε σχέση με συναλλαγές και υπολογισμούς των οποίων ο φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, οι διαφορές αυτές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει απαιτήσεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρχουν φορολογητέα κέρδη στο μέλλον έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθούν οι ζημιές. Ο καθορισμός του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, βασίζεται σε κρίσεις που αφορούν το χρονικό πλαίσιο και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών κερδών, σε συνάρτηση με μελλοντικές στρατηγικές φορολογικού σχεδιασμού. Αυτές οι μεταβλητές έχουν καθοριστεί με βάση σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης και είναι εξ ορισμού αβέβαιες. Είναι δυνατόν οι πραγματικές συνθήκες στο μέλλον να είναι διαφορετικές από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα να προκύπτουν σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

6. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

6.4 Εύλογη αξία ακινήτων και ακινήτων για επένδυση

Η λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει το Συγκρότημα για ίδια χρήση, όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση, απαιτεί την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, οι εκτιμήσεις γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εκτίμηση γίνεται σε ετήσια βάση. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία, χρησιμοποιώντας τρέχουσες τιμές και πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς.

Ανάλογα με τη φύση του ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των ακινήτων και των ακινήτων για επένδυση μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από ακίνητα και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ρών αυτών. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η μεταβλητότητα στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα αντικατοπτρίζεται στις εμπορικές αγορές ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, στην Κύπρο και την Ελλάδα. Μετά την πώληση των τραπεζικών εργασιών κι εργασιών χρηματοδοτικών μισθώσεων στην Ελλάδα, η Ελλάδα δεν αποτελεί πλέον κύρια αγορά για το Συγκρότημα.

Από την περίοδο επιτάχυνσης της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο το 2010, οι συναλλαγές στα εμπορικά και οικιστικά ακίνητα κατέγραψαν μια σημαντική μείωση και σύμφωνα με τους τοπικούς δημοσιευμένους δείκτες, οι τιμές έχουν μειωθεί κατά 15% με 35% από το 2011 (ανάλογα με την τοποθεσία και το είδος του ακινήτου). Οι καταναγκαστικές πωλήσεις αναμένεται να επιταχυνθούν ως αποτέλεσμα των πιέσεων στις τράπεζες για ανάκτηση των ακινήτων που εξασφαλίζουν δάνεια. Η έντονη αβεβαιότητα που επικρατεί αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο και ειδικά στο χρηματοπιστωτικό τομέα και τον τομέα ακινήτων, καθιστά την πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων στην αγορά ακινήτων εξαιρετικά δύσκολη (Σημ. 2).

Η Ελληνική οικονομική κρίση είχε σημαντική επίδραση στην αγορά ακινήτων. Κατά το 2012 και 2013 είχε καταγραφεί μια σημαντική μείωση στη συναλλακτική δραστηριότητα σε σύγκριση με την περίοδο πριν από το 2010, με επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές πώλησης, τα ενοίκια και τις αποδόσεις ακινήτων που συνέχισαν να μειώνονται για πέμπτο συνεχές έτος. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε διαβεβαίωση για την επιτυχή εκτέλεση του προγράμματος προσαρμογής στην Ελλάδα, που οδηγεί σε μεγάλη αβεβαιότητα στις προβλέψεις για μελλοντική ανάπτυξη της ελληνικής αγοράς ακινήτων.

Για τις εκτιμήσεις τους οι εκτιμητές έχουν χρησιμοποιήσει τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση, και δεν έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων.

6.5 Απομείωση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση

Οι μετοχές διαθέσιμες προς πώληση υφίστανται απομείωση όταν η μείωση της εύλογης αξίας τους σε σχέση με την τιμή κόστους είναι σημαντική ή παρατεταμένη. Σε αυτή την περίπτωση, η συνολική ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια, θα αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο προσδιορισμός της σημαντικής ή παρατεταμένης μείωσης απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση. Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη σε αυτές τις εκτιμήσεις περιλαμβάνουν την αναμενόμενη μεταβλητότητα στην τιμή μιας μετοχής. Επιπρόσθετα, απομείωση πιθανόν να προκύπτει όταν υπάρχουν ενδείξεις για σημαντικές αρνητικές μεταβολές στην τεχνολογία, την αγορά, το οικονομικό ή το νομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση στην οποία έχει επενδύσει το Συγκρότημα.

Τα ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση υφίστανται απομείωση όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης λόγω ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβηκαν μετά την αρχική αναγνώριση της επένδυσης και το ζημιόγono γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζουν τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της επένδυσης. Η πολιτική του Συγκροτήματος απαιτεί όπως γίνει ατομική αξιολόγηση για απομείωση σε ομόλογα των οποίων η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι μικρότερη του 90% του αποσβεσμένου κόστους του ομολόγου. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη ένα αριθμό παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του εκδότη, η παραβίαση των όρων του συμβολαίου, η πιθανότητα ο εκδότης να κηρύξει πτώχευση ή να προβεί σε οικονομικές αναδιοργανώσεις, και ως εκ τούτου απαιτεί σημαντικές κρίσεις.

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Το Συγκρότημα είναι οργανωμένο σε επιχειρηματικούς τομείς οι οποίοι βασίζονται στη γεωγραφική περιοχή όπου λειτουργεί η κάθε μονάδα. Στις 26 Μαρτίου 2013, με έκδοση σχετικού Διατάγματος από την Αρχή Εξυγίανσης, το Συγκρότημα πώλησε τα δάνεια, τα ακίνητα και εξοπλισμό, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία και τις καταθέσεις των τραπεζικών εργασιών και των εργασιών χρηματοδοτικών μισθώσεων του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς. Ως αποτέλεσμα, το κύριο μέρος των εργασιών στην Ελλάδα που αποτελούσαν τις τραπεζικές εργασίες και εργασίες χρηματοδοτικών μισθώσεων του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, παρουσιάζεται ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Οι υπόλοιπες εργασίες στην Ελλάδα, οι οποίες δεν πωλήθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς, περιλαμβάνονται στον τομέα 'Άλλες χώρες' λόγω του μικρού μεγέθους τους.

Οι εργασίες του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρουμανία και την Ουκρανία είναι ξεχωριστοί επιχειρηματικοί τομείς για τους οποίους παρέχεται πληροφόρηση στη διοίκηση αλλά, λόγω του μικρού μεγέθους τους, περιλαμβάνονται για σκοπούς γνωστοποιήσεων στον τομέα 'Άλλες χώρες'.

Οι εργασίες του Συγκροτήματος στην Κύπρο περιλαμβάνουν τραπεζικές, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως επίσης και κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες. Στην Ελλάδα μετά την πώληση των προαναφερθέντων εργασιών στην Τράπεζα Πειραιώς, το Συγκρότημα παρέχει χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως επίσης και υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων σε ακίνητα. Στις άλλες χώρες το Συγκρότημα παρέχει μόνο τραπεζικές υπηρεσίες.

Η διοίκηση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα του κάθε επιχειρηματικού τομέα ξεχωριστά για σκοπούς αξιολόγησης της απόδοσής του και κατανομής πόρων στον κάθε τομέα. Η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων αξιολογείται με βάση τα κέρδη μετά τη φορολογία και τα δικαιώματα μειοψηφίας. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ τομέων απαλείφονται στην ενοποίηση και γίνονται με βάση τις τιμές της αγοράς.

Οι οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα παρατίθενται όπως παρουσιάζονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Το κεφάλαιο του κάθε τομέα και τα σχετικά έσοδα και έξοδα από τόκους αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να είναι στην ίδια βάση ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών του στοιχείων, όπως υπολογίζονται για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς της ΚΤΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα του κάθε τομέα αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν την πλεονάζουσα/ελλειμματική ρευστότητα του κάθε τομέα. Τα συνολικά κέρδη του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων δεν επηρεάζονται από τις πιο πάνω αναπροσαρμογές.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι καταθέσεις πελατών και τα σχετικά έσοδα και έξοδα περιλαμβάνονται στον τομέα από όπου πηγάζει η σχέση με τον πελάτη, αντί στον τομέα ο οποίος καταχωρεί τη συναλλαγή.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

	Κύπρος	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο - συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	594.256	74.985	56.622	725.863	46.279
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	96.694	21.038	7.669	125.401	11.217
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	(4.647)	4.209	(1.150)	(1.588)	(14.667)
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από άλλες συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα	(10.507)	-	(5.417)	(15.924)	5.411
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	44.710	-	6.075	50.785	-
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	(1.697)	781	(22.929)	(23.845)	(2.070)
	718.809	101.013	40.870	860.692	46.170
Δαπάνες προσωπικού	(199.165)	(39.437)	(17.748)	(256.350)	(22.241)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(108.378)	(35.838)	(21.928)	(166.144)	(55.001)
Έξοδα αναδιάρθρωσης (Σημ. 8)	(141.955)	-	-	(141.955)	-
Κέρδη/(ζημιά) πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων	269.311	25.738	1.194	296.243	(31.072)
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	(697.145)	(51.958)	(50.345)	(799.448)	(58.908)
Ζημιά από την πώληση τραπεζικών εργασιών και εργασιών χρηματοδοτικής μίσθωσης στην Ελλάδα (Σημ. 32)	-	-	-	-	(1.365.624)
Μερίδιο στα κέρδη/(ζημιές) συγγενών εταιριών	2.661	-	(784)	1.877	-
Ζημιές πριν τη φορολογία	(425.173)	(26.220)	(49.935)	(501.328)	(1.455.604)
Φορολογία	3.385	5.175	(5.502)	3.058	-
Ζημιές μετά τη φορολογία	(421.788)	(21.045)	(55.437)	(498.270)	(1.455.604)
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιές)	1.634	5.468	2	7.104	-
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	(420.154)	(15.577)	(55.435)	(491.166)	(1.455.604)

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

	Κύπρος	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο- συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες
Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2012 (επαναπαρουσίαση)	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	411.698	90.200	53.217	555.115	253.765
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	101.514	24.235	7.038	132.787	34.231
Κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	19.076	5.200	1.461	25.737	2.306
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από άλλες συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα	(24.216)	-	614	(23.602)	(11.952)
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	40.015	-	7.558	47.573	-
Λοιπά έσοδα	3.877	952	274	5.103	582
	551.964	120.587	70.162	742.713	278.932
Δαπάνες προσωπικού	(149.885)	(46.230)	(21.252)	(217.367)	(79.177)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(76.290)	(39.731)	(19.855)	(135.876)	(54.191)
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων	325.789	34.626	29.055	389.470	145.564
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	(315.432)	(44.944)	(25.771)	(386.147)	(435.517)
Μερίδιο στις (ζημιές)/κέρδη συγγενών εταιριών	(92)	-	57	(35)	-
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	10.265	(10.318)	3.341	3.288	(289.953)
Φορολογία	(5.137)	(908)	(1.601)	(7.646)	(2.001)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	5.128	(11.226)	1.740	(4.358)	(291.954)
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιά)	1.601	3.617	4	5.222	-
Κέρδη/(ζημιές) πριν την απομείωση ΟΕΔ	6.729	(7.609)	1.744	864	(291.954)
Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης μετά τη φορολογία				-	80.134
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας				864	(211.820)

Η απομείωση των ΟΕΔ και η μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης δεν θεωρούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος ως μέρος των λειτουργικών αποτελεσμάτων του κάθε τομέα και ως εκ τούτου τα σχετικά ποσά δεν κατανέμονται στους διάφορους τομείς στην πιο πάνω ανάλυση.

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)**Ανάλυση συνόλου εσόδων**

Το σύνολο εσόδων περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τα καθαρά κέρδη από άλλες συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα, τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες και τα λοιπά έσοδα.

	Κύπρος	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο-συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες
	€000	€000	€000	€000	€000
Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013					
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	653.495	119.139	33.880	806.514	47.152
Ασφαλιστικές υπηρεσίες	45.403	-	6.198	51.601	-
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	1.595	-	-	1.595	-
Σύνολο εσόδων με τρίτους	700.493	119.139	40.078	859.710	47.152
Σύνολο εσόδων/(εξόδων) μεταξύ τομέων	18.316	(18.126)	792	982	(982)
Σύνολο εσόδων	718.809	101.013	40.870	860.692	46.170
Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2012 (επαναπαρουσίαση)					
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	471.190	140.343	70.198	681.731	288.420
Ασφαλιστικές υπηρεσίες	41.875	-	7.698	49.573	-
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	1.927	-	(6)	1.921	-
Σύνολο εσόδων με τρίτους	514.992	140.343	77.890	733.225	288.420
Σύνολο εσόδων/(εξόδων) μεταξύ τομέων	36.972	(19.756)	(7.728)	9.488	(9.488)
Σύνολο εσόδων	551.964	120.587	70.162	742.713	278.932

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων

	Κύπρος	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
30 Σεπτεμβρίου 2013				
Περιουσιακά στοιχεία	29.608.526	1.577.987	2.684.816	33.871.329
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων				(2.474.629)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				31.396.700

31 Δεκεμβρίου 2012 (επαναπαρουσίαση)				
Περιουσιακά στοιχεία	23.500.888	2.193.129	10.976.690	36.670.707
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων				(5.638.671)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				31.032.036

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)**Ανάλυση υποχρεώσεων**

	Κύπρος	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000
Υποχρεώσεις	26.226.654	1.614.510	3.242.822	31.083.986
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων				(2.476.814)
Σύνολο υποχρεώσεων				28.607.172

31 Δεκεμβρίου 2012				
Υποχρεώσεις	20.569.930	2.194.056	13.573.207	36.337.193
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων				(5.640.856)
Σύνολο υποχρεώσεων				30.696.337

Οι άλλες χώρες περιλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα.

8. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα, δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα**Λοιπά (έξοδα)/έσοδα**

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013	2012	2013	2012
	€000	€000	€000	€000
Μερίσματα	147	144	46	25
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση	51	491	(30)	82
Ζημιές από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(617)	(567)	(33)	(227)
Ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα	2.067	810	733	287
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 33)	(34.394)	36	(129)	-
Έσοδα από ξενοδοχειακές δραστηριότητες	1.508	1.873	1.207	1.392
Λοιπά έσοδα	7.393	2.316	1.915	1.086
	(23.845)	5.103	3.709	2.645

8. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα, δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Δαπάνες προσωπικού

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013 €000	2012 €000	2013 €000	2012 €000
Μισθοί	205.178	186.786	66.203	61.916
Εισφορές εργοδότη σε ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων	30.551	29.332	10.403	8.984
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	20.621	1.249	6.325	6.029
	256.350	217.367	82.931	76.929
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου και Σχέδιο Εθελούσιας Αφυπηρέτησης	120.439	-	98.096	-
	376.789	217.367	181.027	76.929

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ανήλθε σε 8.323 (31 Δεκεμβρίου 2012: 10.772).

Τον Ιανουάριο 2013 το Συγκρότημα προχώρησε σε Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου για το προσωπικό στην Κύπρο, το κόστος του οποίου περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού και ανήλθε σε περίπου €22 εκατ.

Ο αριθμός του προσωπικού του Συγκροτήματος στην Κύπρο μετά την εξαγορά της Λαϊκής Τράπεζας ανήλθε σε 5.725. Στις 2 Αυγούστου 2013 ολοκληρώθηκε η διαδικασία αίτησης σε Σχέδιο Εθελούσιας Αφυπηρέτησης που ξεκίνησε στις 8 Ιουλίου 2013. Τους όρους του σχεδίου αποδέχτηκαν 1.370 υπάλληλοι οι οποίοι αποχώρησαν από το Συγκρότημα. Το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο μειώθηκε κατά 24% και ανέρχεται σε 4.355 υπαλλήλους. Το κόστος του προγράμματος Εθελούσιας Αφυπηρέτησης ανήλθε σε περίπου €98 εκατ. και περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού.

Άλλα λειτουργικά έξοδα

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013 €000	2012 €000	2013 €000	2012 €000
Λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων και εξοπλισμού	22.740	21.411	7.800	6.966
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ακινήτων και εξοπλισμού	15.510	13.190	5.132	3.810
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	15.630	12.227	5.649	3.991
Λοιπά έξοδα ακινήτων	12.782	11.967	4.934	4.934
Απομείωση/(αναστροφή απομείωσης) ακινήτων	412	482	(236)	(5)
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	10.090	16.484	2.133	7.589
Έξοδα τηλεπικοινωνίας και ταχυδρομικά έξοδα	9.751	9.808	3.191	3.435
Εκτυπωτικά έξοδα και έξοδα γραφικής ύλης	4.063	3.937	1.293	1.617
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	6.911	9.599	2.690	3.179
Εισφορά σε ταμείο προστασίας καταθετών	3.020	7.477	881	2.456
Ειδικός φόρος πιστωτικών ιδρυμάτων	16.182	(18.384)	3.858	(27.461)
Πρόβλεψη και διακανονισμοί επιδικιών ή υπό διαιτησία διαφορών	743	119	(4.814)	320
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	48.310	47.559	21.944	17.686
	166.144	135.876	54.455	28.517
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	21.516	-	8.579	-
	187.660	135.876	63.034	28.517

8. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα, δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)**Άλλα λειτουργικά έξοδα** (συνέχεια)

Ο ειδικός φόρος που καταβάλλεται από τα ιδρύματα, επί των καταθέσεων, αυξήθηκε από 0,11% σε 0,15% από την 1 Ιανουαρίου 2013. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ο ειδικός φόρος επιβάλλεται στις καταθέσεις στο τέλος του προηγούμενου χρόνου και είναι πληρωτέος σε ίσες τριμηνιαίες δόσεις. Λόγω της σημαντικής μείωσης των καταθέσεων, ειδικά για το έτος 2013, ο ειδικός φόρος θα επιβληθεί στις καταθέσεις κατά το τέλος του προηγούμενου τριμήνου με ποσοστό ύψους 0,0375% ανά τρίμηνο.

9. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) που ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο/Απρίλιο του 2012, στη βάση της προσφοράς που περιγράφεται πιο κάτω:

- Διαγραφή 53,5% της ονομαστικής αξίας των υφιστάμενων ΟΕΔ.
- Απόκτηση νέων ΟΕΔ ονομαστικής αξίας ίσης με το 31,5% των ΟΕΔ που έχουν ανταλλαγή. Τα νέα ομόλογα θα εξοφληθούν σταδιακά σε 11 έως 30 χρόνια (μέχρι το 2042) και θα φέρουν τόκο ίσο με 2,00% για τα έτη 2013-2015, 3,00% για τα έτη 2016-2020, 3,65% το 2021 και 4,30% μετέπειτα (2022-2042).
- Άμεση αποπληρωμή του 15% της ονομαστικής αξίας των ΟΕΔ που έχουν ανταλλαγή με βραχυπρόθεσμους τίτλους (λήξης σε 1-2 χρόνια) εκδομένους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) που φέρουν επιτόκιο της αγοράς.
- Πληρωμή των δεδουλευμένων τόκων μέσω τίτλων του ΕΤΧΣ διάρκειας έξι μηνών που φέρουν επιτόκιο της αγοράς.
- Αποσπώμενους τίτλους συνδεδεμένους με την πορεία του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της Ελλάδας με ονομαστική αξία ίση με τα νέα ΟΕΔ του κάθε κατόχου. Οι τίτλοι προνοούν την πληρωμή μέχρι 1% του ονομαστικού τους ποσού ετησίως, αρχίζοντας από το 2015, σε περίπτωση που η αύξηση στο ΑΕΠ υπερβεί ορισμένα όρια.

Η απομείωση των ΟΕΔ και η μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013	2012
	€000	€000
Ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ	-	109.308
Μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	-	34.265
	-	143.573

Το Συγκρότημα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €223.707 χιλ. κατά την περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2012 η οποία σχετίζεται με τη ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ και τη μετέπειτα επανεκτίμησή τους. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 αυτή η απαίτηση έχει αναστραφεί καθώς δεν αναμενόταν πλέον να ανακτηθεί.

Τα παράγωγα που χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου των ΟΕΔ έχουν τερματιστεί κατά το 2012.

Τον Δεκέμβριο 2012 το Συγκρότημα συμμετείχε στο εθελοντικό πρόγραμμα επαναγοράς των νέων ΟΕΔ από την Ελληνική Δημοκρατία. Σαν αποτέλεσμα το Συγκρότημα πώλησε όλα τα ΟΕΔ που κατείχε και πραγματοποίησε κέρδος ύψους €96.515 χιλ. κατά το 2012.

10. Φορολογία

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013 €000	2012 €000	2013 €000	2012 €000
Τρέχουσα φορολογία:				
- Κύπρου	1.086	6.932	227	(3.660)
- εξωτερικού	3.241	2.862	205	(451)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	80	148	47	40
Αναβαλλόμενη φορολογία	(7.513)	(3.147)	(1.134)	(2)
Αναπροσαρμογή φορολογιών προηγούμενων ετών	48	851	(32)	(8)
	(3.058)	7.646	(687)	(4.081)

11. Κέρδη κατά μετοχή

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου		Τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013	2012	2013	2012
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ χιλ.)	(1.946.770)	(210.956)	(142.164)	(77.160)
(Ζημιές)/κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ χιλ.)	(491.166)	864	(142.164)	6.099
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.)	3.171.302	14.826	4.696.136	15.560
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (σεντ)	(61,4)	(1.422,9)	(3,0)	(495,9)
Βασικές και προσαρμοσμένες (ζημιές)/κέρδη κατά μετοχή – συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σεντ)	(15,5)	5,8	(3,0)	39,2

Ο μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2012 έχει αναπροσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζει την ενέργεια που εφαρμόστηκε (ενοποίηση μετοχών) σύμφωνα με τα διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης το 2013, αναφορικά με τους υφιστάμενους μετόχους στις 29 Μαρτίου 2013 (Σημ. 21).

Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου και τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 στις 30 Σεπτεμβρίου 2012 δεν θεωρούνταν δυνητικοί μετατρέψιμοι σε μετοχές για σκοπούς υπολογισμού των προσαρμοσμένων κερδών κατά μετοχή για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2012, γιατί η μετατροπή τους σε μετοχές θα μείωνε τις ζημιές κατά μετοχή.

12. Επενδύσεις

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Επενδύσεις	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	23.877	21.818
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	267.659	402.547
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	2.496.012	710.968
	2.787.548	1.135.333

Οι επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση σε συμφωνίες επαναγοράς με τράπεζες, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	€000	€000
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	677.341	694.287
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	39.741	40.460
	717.082	734.747

Όλες οι επενδύσεις που έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς, μπορούν είτε να πωληθούν είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

12. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ομόλογα τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από το Συγκρότημα, κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης.

	Ημερομηνία επαναταξινόμησης	Λογιστική και εύλογη αξία κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης	30 Σεπτεμβρίου 2013		31 Δεκεμβρίου 2012		Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013		Πραγματικό επιτόκιο κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης
			Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επιπρόσθετη ζημιά στα αποτελέσματα αν δεν είχαν επαναταξινομηθεί	Επιπρόσθετη ζημιά στα συνολικά εισοδήματα αν δεν είχαν επαναταξινομηθεί	
		€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	
Επαναταξινόμηση επενδύσεων προς εμπορία:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Απριλίου 2010	34.810	37.972	29.063	39.650	28.105	957	-	1,2% - 4,4%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Οκτωβρίου 2008	163.407	166.204	139.318	167.493	131.305	-	(26.886)	4,6% - 4,7%
- στα δάνεια και απαιτήσεις	30 Ιουνίου 2011	158.711	186.423	141.768	186.305	116.981	-	(44.655)	2,8% - 6,3%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη:									
- στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1 Νοεμβρίου 2012	103.067	104.834	104.834	104.252	104.252	-	-	0,4% - 3,1%

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

13. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η αξία συμβολαίων και η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2013			31 Δεκεμβρίου 2012		
	Αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία		Αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	339.804	378	961	865.684	3.310	5.127
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	2.801.410	1.298	33.404	4.989.311	11.128	27.350
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	743.009	7.757	26.375	285.430	1.299	30.310
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	140.032	3.966	4	40.408	363	363
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	57.549	7.788	7.690	74.118	7.275	7.240
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	6.658	15	293	15.040	3	405
Δικαιώματα με ρήτρα ανάπτυξης ΑΕΠ	1.619.732	18.704	-	-	-	-
Παράγωγα συνδεδεμένα με εμπορεύματα	1.179.822 τόνοι	5.923	-	-	-	-
		45.829	68.727	6.269.991	23.378	70.795
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	704.279	3.757	57.170	786.663	3.416	90.310
Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης -προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	250.186	273	8.990	226.072	-	22.721
		4.030	66.160	1.012.735	3.416	113.031
Σύνολο		49.859	134.887	7.282.726	26.794	183.826

13. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)**Αντισταθμιστική λογιστική**

Το Συγκρότημα εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική μέσω αντισταθμίσεων εύλογης αξίας χρησιμοποιώντας παράγωγα, νοουμένου ότι τηρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Επίσης προβαίνει σε συναλλαγές σε παράγωγα τα οποία αποτελούν οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων (από μεταβολές στις τιμές επιτοκίων ή συναλλάγματος) αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Σαν αποτέλεσμα, τα παράγωγα αυτά αναγνωρίζονται ως παράγωγα για σκοπούς εμπορίας και τα κέρδη ή οι ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Μικρό μερίδιο παραγώγων για σκοπούς εμπορίας δεν χρησιμοποιούνται για οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων.

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του παραγώγου αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή αρνητική μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων διαθέσιμων προς πώληση που φέρουν σταθερό επιτόκιο και δανείων και καταθέσεων πελατών σταθερού επιτοκίου.

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Ο ενοποιημένος ισολογισμός του Συγκροτήματος επηρεάζεται από συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων λειτουργίας των θυγατρικών και των υποκαταστημάτων εξωτερικού. Το Συγκρότημα αντισταθμίζει τον δομικό συναλλαγματικό κίνδυνο όταν κρίνει ότι το κόστος αυτής της αντιστάθμισης είναι εντός αποδεκτών πλαισίων (σε σχέση με τον κίνδυνο που διατρέχει το Συγκρότημα). Αυτές οι αντισταθμίσεις πραγματοποιούνται μέσω δανεισμού στο ίδιο νόμισμα με το νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων εξωτερικού και μέσω προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, καταθέσεις και προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος ύψους €390.568 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €385.882 χιλ.) έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψε κέρδος €22.746 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: ζημιά €12.063 χιλ.) η οποία αναγνωρίστηκε στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στα ίδια κεφάλαια έναντι των κερδών ή ζημιών από τη μετατροπή σε Ευρώ της αντίστοιχης καθαρής θέσης των θυγατρικών και υποκαταστημάτων εξωτερικού.

14. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική και εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος.

	30 Σεπτεμβρίου 2013		31 Δεκεμβρίου 2012	
	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.227.121	1.227.121	1.272.424	1.272.424
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	1.350.718	1.350.718	1.768.836	1.768.836
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	23.877	23.877	21.818	21.818
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	945.000	945.000	1.096.834	1.096.834
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	2.535.753	2.351.237	751.428	590.192
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	49.859	49.859	26.794	26.794
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	22.575.164	22.070.733	24.374.531	24.374.531
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	422.500	422.500	483.106	483.106
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	28.797	28.797	53.275	53.275
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	29.158.789	28.469.842	29.849.046	29.687.810
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	11.580.927	11.580.927	341.044	341.044
Συμφωνίες επαναγοράς	614.766	614.766	607.773	607.773
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	134.887	134.887	183.826	183.826
Καταθέσεις πελατών	15.467.965	15.316.441	28.442.152	28.442.152
Ομολογιακά δάνεια	509	509	44.775	43.914
Δανειακό κεφάλαιο	6.869	6.206	133.294	49.511
Λοιπές υποχρεώσεις	69.218	69.218	168.840	168.840
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	27.875.141	27.722.954	29.921.704	29.837.060

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς και δεν αντιπροσωπεύει οποιεσδήποτε προσδοκίες ως προς τη μελλοντική τους αξία.

Η δίκαιη αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες υπολογίζεται με βάση την παρούσα αξία των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Οι αναμενόμενες ταμειακές ροές προσαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη.

Η εύλογη αξία των ασφαλισμένων καταθέσεων δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία. Η εύλογη αξία των υπόλοιπων καταθέσεων βασίζεται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών. Το προεξοφλητικό επιτόκιο λαμβάνει υπόψη το τρέχον επιτόκιο της αγοράς και την πιστοληπτική διαβάθμιση της Εταιρίας.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

14. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά επίπεδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμικά συμβόλαια συναλλάγματος	-	378	-	378
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	1.298	-	1.298
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	7.757	-	7.757
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	3.966	-	3.966
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.788	-	7.788
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	15	-	15
Δικαιώματα με ρήτρα ανάπτυξης ΑΕΠ	-	18.704	-	18.704
Παράγωγα συνδεδεμένα με εμπορεύματα	-	5.923	-	5.923
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας</i>				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	3.757	-	3.757
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης</i>				
Προθεσμικά συμβόλαια συναλλάγματος	-	273	-	273
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>				
Επενδύσεις προς εμπορία	8.910	-	-	8.910
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	128	14.839	-	14.967
<i>Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση</i>	783.696	44.762	116.542	945.000
	792.734	109.460	116.542	1.018.736

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμικά συμβόλαια συναλλάγματος	-	961	-	961
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	33.404	-	33.404
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	26.375	-	26.375
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	4	-	4
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.690	-	7.690
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	293	-	293
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας</i>				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	57.170	-	57.170
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης</i>				
Προθεσμικά συμβόλαια συναλλάγματος	-	8.990	-	8.990
	-	134.887	-	134.887

14. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2012	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	3.310	-	3.310
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	11.128	-	11.128
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	1.299	-	1.299
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	363	-	363
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.275	-	7.275
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	3	-	3
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας</i>				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	3.416	-	3.416
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>				
Επενδύσεις προς εμπορία	7.863	-	-	7.863
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	449	13.506	-	13.955
<i>Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση</i>	1.068.688	27.650	496	1.096.834
	1.077.000	67.950	496	1.145.446

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	5.127	-	5.127
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	27.350	-	27.350
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	30.310	-	30.310
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	363	-	363
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.240	-	7.240
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	405	-	405
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας</i>				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	90.310	-	90.310
<i>Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	22.721	-	22.721
	-	183.826	-	183.826

14. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που κατατάχθηκαν στο Επίπεδο 3 και επιμετρούνται στην εύλογη αξία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας	
			Περιοριστικά στοιχεία	Υποχρεώσεις
2013	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	-	496	-	-
Εξαγορές μέσω συνένωσης επιχειρήσεων	-	145.758	-	-
Πωλήσεις	-	(8.995)	-	-
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	(19.922)	-	-
Πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	(795)	-	-
30 Σεπτεμβρίου	-	116.542	-	-

2012				
1 Ιανουαρίου	85	496	156	(1.432)
Πραγματοποιηθείσες (ζημιές)/κέρδη που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(85)	-	(156)	726
Πωλήσεις	-	-	-	706
31 Δεκεμβρίου	-	496	-	-

Κατά το 2012 και το εννιάμηνο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2013 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2.

15. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	24.928.467	26.520.517
Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	508.862	1.530.070
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	25.437.329	28.050.587
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 25)	(2.862.165)	(3.676.056)
	22.575.164	24.374.531

Επιπρόσθετες αναλύσεις αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και τις προβλέψεις για απομείωση παρουσιάζονται στη Σημείωση 25.

16. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
Χρεώστες	21.310	26.400
Αποθέματα ακινήτων προς πώληση	14.040	11.624
Επενδύσεις σε ακίνητα	455.976	316.378
Φόροι επιστρεπτέοι	49.255	41.459
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	479.207	50.829
Περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων αφυπηρέτησης	1.610	1.610
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	69.301	65.927
Προπληρωμένα έξοδα	6.538	5.004
Εισπρακτέα που σχετίζονται με εξαγορές και πωλήσεις εργασιών	243.264	-
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	195.906	94.529
	1.536.407	613.760

Η αύξηση στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση προέρχεται κυρίως από τις φορολογικές ζημιές της Λαϊκής Τράπεζας που μεταφέρθηκαν στην Εταιρία ως αποτέλεσμα της εξαγοράς. Αναβαλλόμενη φορολογία ύψους €417.000 χιλ. προέρχεται από φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται και μπορούν να χρησιμοποιηθούν έναντι μελλοντικών κερδών της Εταιρίας για περίοδο 15 ετών, με συντελεστή φορολογίας 12,5%. Αναβαλλόμενη φορολογία ύψους €40.687 χιλ. σχετίζεται με φορολογικές ζημιές που λήγουν στα επόμενα 5 έτη. Το υπόλοιπο της αναβαλλόμενης φορολογίας ύψους €21.520 χιλ. σχετίζεται με φορολογικές ζημιές που δεν έχουν ημερομηνία λήξης.

17. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες

Η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες περιλαμβάνει δανεισμό από την ΚΤΚ στα πλαίσια των πράξεων νομισματικής πολιτικής τους Ευρωσυστήματος, περιλαμβανομένων των συνήθων μηχανισμών χρηματοδότησης και του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας ('ELA'), όπως παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
Μηχανισμός παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA)	9.856.019	-
Πράξεις νομισματικής πολιτικής	1.301.031	-
	11.157.050	-

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το Συγκρότημα δεν είχε χρηματοδότηση από το μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA) και η ΕΚΤ είχε αναστείλει τη συμμετοχή της Εταιρίας σε πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Η χρηματοδότηση από το μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA) στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 περιλαμβάνει χρηματοδότηση ύψους €9,1 δις, η οποία προέκυψε ως αποτέλεσμα της εξαγοράς των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Λαϊκής Τράπεζας στις 29 Μαρτίου 2013 μετά από απόφαση της Αρχής Εξυγίανσης (Σημ. 32). Αυτή η χρηματοδότηση της Λαϊκής Τράπεζας ύψους €9,1 δις ήταν χαμηλότερη κατά €1,2 δις (Σημ. 32) καθώς η Λαϊκή Τράπεζα είχε χορηγήσει στην Εταιρία στις 26 Μαρτίου 2013 ποσό ύψους €1,2 δις για να χρηματοδοτήσει την πώληση των εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα.

17. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες (συνέχεια)

Από τον Αύγουστο 2013, η Εταιρία έχει αποκατασταθεί ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο μέρος για πράξεις νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Αυτό επιτρέπει στην Εταιρία να αποταθεί για χρηματοδότηση σε πράξεις νομισματικής πολιτικής, έχοντας έτσι τη δυνατότητα να τις χρησιμοποιήσει για μείωση της χρηματοδότησης από το μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA).

Η χρηματοδότηση μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής φέρει τόκο ίσο με το επιτόκιο για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος. Η χρηματοδότηση μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA) φέρει τόκο ίσο με το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος, πλέον περιθώριο.

18. Ομολογιακά δάνεια

	Συμβατικό επιτόκιο	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
		€000	€000
Μεσοπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια			
SEK 100 εκατ. 2010/2014	Απόδοση συγκεκριμένων μετοχών	-	11.990
€2 εκατ. 2010/2016	Απόδοση δείκτη DJ EUROSTOXX 50	-	1.897
USD 2 εκατ. 2010/2016	Απόδοση δείκτη S&P 500	-	1.502
		-	15.389
Άλλα ομολογιακά δάνεια			
Πιστοποιητικά Καταθέσεων και Γραμμάτια σε Ρωσικά Ρούβλια	11%	17	28.894
Άτοκο δάνειο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Αναπτύξεως	-	492	492
		509	29.386
		509	44.775

Τα ομολογιακά δάνεια είναι μη εξασφαλισμένα και η αποπληρωμή τους έχει την ίδια προτεραιότητα όπως οι υποχρεώσεις έναντι των καταθετών και πιστωτών του Συγκροτήματος.

Κατά τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας το 2013, τα επηρεαζόμενα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας συμμετείχαν στη διάσωση με ίδια μέσα (bail in) και μετατράπηκαν σε συνήθεις μετοχές. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 21.

Μεσοπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €4.000 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €4.000 εκατ.). Δεν υπάρχουν επί του παρόντος ομόλογα εκδομένα στα πλαίσια του Προγράμματος.

Βραχυπρόθεσμα εμπορικά χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων (ECP Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €1.000 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €1.000 εκατ.). Με βάση τους όρους σύστασης του Προγράμματος, τα εμπορικά χρεόγραφα εκδίδονται σε διάφορα νομίσματα, με έκπτωση από την αρχική τιμή έκδοσης και δεν πληρώνουν τόκο. Τα χρεόγραφα έχουν διάρκεια μέχρι 364 μέρες και δεν είναι εισηγμένα. Επί του παρόντος δεν υπάρχουν εκδομένα εμπορικά χρεόγραφα.

18. Ομολογιακά δάνεια (συνέχεια)

Άλλα ομολογιακά δάνεια

Τα Πιστοποιητικά Καταθέσεων και Γραμμάτια εκδόθηκαν από την CB Uniastrium Bank LLC σε Ρωσικά Ρούβλια στο άρτιο, έχουν διάρκεια μέχρι ένα έτος και δεν είναι εισηγμένα.

Καλυμμένα αξιόγραφα

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Εταιρία προχώρησε σε σύσταση Προγράμματος ύψους μέχρι €5.000 εκατ. για την έκδοση Καλυμμένων Αξιογράφων σύμφωνα με τον περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμο και την περί Καλυμμένων Αξιογράφων Οδηγία της ΚΤΚ.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, η Εταιρία έκδοσε τον Ιούλιο και τον Δεκέμβριο του 2011, καλυμμένα αξιόγραφα ύψους €700 εκατ. και €1.000 εκατ. αντίστοιχα. Τα καλυμμένα αξιόγραφα είχαν διάρκεια 3 χρόνια με δυνατότητα παράτασης της αποπληρωμής τους κατά ένα έτος, έφεραν τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor πλέον 1,25% ετησίως και διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου.

Στις 29 Ιουνίου 2012 και 25 Μαρτίου 2013, καλυμμένα αξιόγραφα έκδοσης Ιουλίου 2011 ύψους €150 εκατ. και €550 εκατ. αντίστοιχα ακυρώθηκαν.

Η υποχρέωση από την έκδοση καλυμμένων αξιογράφων δεν παρουσιάζεται στα ομολογιακά δάνεια στον ενοποιημένο ισολογισμό γιατί οι σχετικοί τίτλοι που εκδόθηκαν, κατέχονται από την Εταιρία.

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα καλυμμένα αξιόγραφα που έχει εκδόσει η Εταιρία δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος στην ενότητα Σχέσεις Επενδυτών/Πιστωτικοί Τίτλοι.

Ομόλογα εγγυημένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση

Βάσει των όρων των διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης για την εξαγορά της Λαϊκής Τράπεζας, η Εταιρία ανέλαβε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Λαϊκής Τράπεζας ως εκδότης των δύο Εγγυημένων από την Κυβέρνηση Ομολόγων, ύψους €500 εκατ. το καθένα. Τα ομόλογα εκδόθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στις 14 Νοεμβρίου και 27 Νοεμβρίου του 2012 αντίστοιχα και είχαν διάρκεια 364 ημέρες. Το Νοέμβριο του 2013, η διάρκεια των ομολόγων παρατάθηκε κατά ένα επιπλέον έτος. Τα ομόλογα φέρουν ετήσιο σταθερό επιτόκιο 5%. Τα ομόλογα είναι εγγυημένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση κι εκδόθηκαν σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και τα διατάγματα για τον περί της Παραχώρησης Κυβερνητικών Εγγυήσεων για τη Σύναψη Δανείων ή/και την Έκδοση Ομολόγων από Πιστωτικά Ιδρύματα Νόμο. Η υποχρέωση από την έκδοση αυτών των ομολόγων δεν παρουσιάζεται στα ομολογιακά δάνεια στον ενοποιημένο ισολογισμό γιατί οι σχετικοί τίτλοι κατέχονται εξ ολοκλήρου από την Εταιρία. Τα ομόλογα είναι ενεχυριασμένα ως εξασφαλίσεις για την λήψη χρηματοδότησης. Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

19. Λοιπές υποχρεώσεις

Οι λοιπές υποχρεώσεις στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 περιλαμβάνουν αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ύψους €48.108 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €45.232 χιλ.) και υποχρεώσεις προγραμμάτων αφυπηρέτησης ύψους €32.908 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €38.270 χιλ.).

Επιπλέον, στις λοιπές υποχρεώσεις περιλαμβάνεται ένα αρνητικό ποσό ύψους €60.182 χιλ. το οποίο αφορά μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα (Σημ. 21).

19.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές

Αριθμός πελατών έχει καταχωρήσει αγωγές εναντίον της Εταιρίας ισχυριζόμενοι ότι είχαν παραπλανηθεί σε αγορά ομολόγων και αξιογράφων, απαιτώντας διάφορες θεραπείες, περιλαμβανομένης και της επιστροφής των χρημάτων που είχαν πληρώσει. Η Εταιρία υπερασπίζεται τις εν λόγω απαιτήσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον Δικαστηρίων. Σε μια άλλη εξέλιξη, η ΚΤΚ διενήργησε έρευνα και βρήκε ότι η Εταιρία παραβίασε ορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις σε σχέση με την έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου του 2009, αλλά δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση κανονιστικών απαιτήσεων σε σχέση με την έκδοση των ΜΑΕΚ το 2011. Η ΚΤΚ επιδίκασε στην Εταιρία πρόστιμο €4 χιλ. Η Εταιρία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην απόφαση και στην επιδίκαση προστίμου από την ΚΤΚ.

19. Λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)**19.1 Επιδίκες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)**

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου έχει διενεργήσει έρευνα που αφορά την Εταιρία σχετικά με ισχυριζόμενη μη δημοσιοποίηση σημαντικών πληροφοριών, ειδικότερα τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν αναφορικά με το ποσό κεφαλαίου που υπολειπόταν ως αυτό καθοριζόταν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και του ποσού της αιτούμενης κρατικής ενίσχυσης τον Ιούνιο του 2012. Αποφασίστηκε ότι η Εταιρία παρέβηκε το νόμο και η Επιτροπή επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην Εταιρία ύψους €70 χιλ. Έχει επίσης επιβάλει πρόστιμα σε ορισμένα από τα τότε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εταιρία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για επιδίκαση προστίμου εναντίον της.

Μετά την έκδοση των Διαταγμάτων αναφορικά με τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές, αριθμός επηρεαζόμενων καταθετών καταχώρησε αγωγές κατά της Εταιρίας και άλλων μερών (ΚΤΚ, Υπουργείο Οικονομικών κτλ.) στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο Έπερι Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμος του 2013' και τα διάφορα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση το Νόμο για να εφαρμοστεί η μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές, αντίκεινται στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αγωγές εκ μέρους των επηρεαζόμενων καταθετών είναι καταχωρημένες ενώπιον Επαρχιακών Δικαστηρίων και στόχος τους είναι η επιδίκαση αποζημιώσεων για τη ζημιά που ισχυρίζονται ότι έχουν υποστεί ως αποτέλεσμα του Νόμου και των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν στη βάση αυτού. Σε κάποιες αγωγές, εκδόθηκαν απαγορευτικά διατάγματα τα οποία απαγορεύουν στην Εταιρία να μετατρέψει τις καταθέσεις των εν λόγω αιτητών σε μετοχές. Η Εταιρία λαμβάνει ενεργά μέτρα για να επιτύχει την αποδέσμευση και ακύρωση των εν λόγω προσωρινών διαταγμάτων και υπερασπίζεται σθεναρά τις αγωγές των καταθετών, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Η θέση της Εταιρίας είναι ότι ο Νόμος περί Εξυγίανσης και τα Διατάγματα υπερισχύουν οποιωνδήποτε άλλων νόμων και η διοίκηση εκτιμά ότι είναι πιθανότερο τα απαγορευτικά διατάγματα να αρθούν και οι εν λόγω καταθέσεις να μετατραπούν τελικά σε μετοχές.

Υπάρχουν επίσης πολυάριθμες προσφυγές καταχωρημένες από μετόχους και κατόχους πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013, των οποίων οι τίτλοι χρησιμοποιήθηκαν για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Οι διαδικασίες αυτές καταχωρήθηκαν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κύπρου. Ο στόχος των διαδικασιών αυτών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι να επιτευχθεί η ακύρωση και ο παραμερισμός των Διαταγμάτων της Αρχής Εξυγίανσης ως αντισυνταγματικών και/ή παράνομων και/ή αντικανονικών. Οι διαδικασίες αυτές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο. Η Εταιρία εμφανίζεται στις διαδικασίες αυτές ως ενδιαφερόμενο μέρος. Τόσο η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας όσο και η Αρχή Εξυγίανσης έχουν την άποψη ότι ο σχετικός Νόμος και τα σχετικά Διατάγματα είναι νόμιμα και συνταγματικά. Ως έχουν τα πράγματα, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης όσο και τα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση αυτόν θεωρούνται συνταγματικά και νόμιμα, υπό την έννοια ότι έχουν θεσπιστεί σωστά και δεν έχουν μέχρι στιγμής ακυρωθεί από το Δικαστήριο.

Το Μάιο του 2013, ένας καταθέτης του οποίου οι καταθέσεις είχαν μετατραπεί σε μετοχές, είχε εκχωρήσει τα δικαιώματά του που απορρέουν από την κατάθεσή του σε τρίτο πρόσωπο, το οποίο καταχώρησε αγωγή εναντίον της Εταιρίας και της θυγατρικής της στην Ουκρανία, ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου του Κιέβου. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκδωσε απόφαση εναντίον της Εταιρίας και της θυγατρικής της για το ποσό των €11 εκατ. Το Συγκρότημα καταχώρησε έφεση εναντίον της απόφασης. Το Ανώτατο Εμπορικό Δικαστήριο της Ουκρανίας ακύρωσε την απόφαση και τερμάτισε εντελώς τις διαδικασίες βασιζόμενο στην έλλειψη δικαιοδοσίας των Ουκρανικών δικαστηρίων. Τα απαγορευτικά διατάγματα έχουν ακυρωθεί.

Μια δεύτερη υπόθεση που αφορά καταθέτη του οποίου οι καταθέσεις είχαν μετατραπεί σε μετοχές, ο οποίος είχε εκχωρήσει τα δικαιώματά του που απορρέουν από την κατάθεσή του σε τρίτο πρόσωπο, το οποίο καταχώρησε αγωγή εναντίον της Εταιρίας και μιας Ουκρανικής Εταιρείας (η οποία υπέγραψε με το τρίτο πρόσωπο συμφωνία εγγύησης) για το ποσό των \$7 εκατ. Στις 10 Ιουλίου 2013 το Επαρχιακό Δικαστήριο του Κιέβου εξέδωσε απαγορευτικά διατάγματα και δέσμευσε όλη την κινητή περιουσία της Εταιρείας στην Ουκρανία όπως και όλα τα εταιρικά δικαιώματα της Εταιρείας στις θυγατρικές της εταιρείες και πιο συγκεκριμένα στην Omix Finance LLC, Leasing Finance LLC and Corner LLC. Οι μετοχές του Συγκροτήματος στην PJSB Bank of Cyprus έχουν επίσης δεσμευτεί με σχετικό δικαστικό διάταγμα. Η Εταιρεία εφείσβαλε τις αποφάσεις. Η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Εφετείου του Κιέβου του οποίου η απόφαση δεν θα είναι τελεσίδικη και θα μπορεί να εφεσιβληθεί στο Ειδικό Ανώτερο Δικαστήριο της Ουκρανίας για Αστικά και Ποινικά θέματα. Έχοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου στην προηγούμενη απόφαση για έλλειψη δικαιοδοσίας των Ουκρανικών δικαστηρίων, το Συγκρότημα αναμένει ότι και η παρούσα υπόθεση θα έχει την ίδια κατάληξη.

19. Λοιπές υποχρεώσεις (συνέχεια)**19.1 Επιδίκες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)**

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου διενεργεί έρευνες σε σχέση:

- Με την έκθεση του Συγκροτήματος σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την απόφαση για μέρος των ερευνών της, σύμφωνα με την οποία, η Εταιρεία παρέβηκε το νόμο και η Επιτροπή επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην Εταιρεία ύψους €160 χιλ. Έχει επίσης επιβάλει πρόστιμα σε ορισμένα από τα τότε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εταιρεία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για επιδίκαση προστίμου εναντίον της.
- Το γεγονός ότι το Συγκρότημα δεν έχει δημοσιοποιήσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2012 εντός των νομικά καθορισμένων χρονικών ορίων.

Οι πιο πάνω έρευνες βρίσκονται σε εξέλιξη και ως εκ τούτου η τελική έκβαση της υπόθεσης δεν μπορεί να αξιολογηθεί στο παρόν στάδιο.

20. Δανειακό κεφάλαιο

	Συμβατικό επιτόκιο	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
		€000	€000
Χρεόγραφα σε Δολάρια Αμερικής 2013/2014/2015	2,50%	6.869	6.922
Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 (€573 εκατ.)	Εξαμηνιαίο Euribor πλέον 1,00%	-	27.103
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (€645 εκατ.)	5,50%	-	76.775
Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (€126 εκατ.)	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 1,25%	-	22.494
		6.869	133.294

Το δανειακό κεφάλαιο είναι μη εξασφαλισμένο και η αποπληρωμή του ακολουθεί σε προτεραιότητα την πληρωμή των υποχρεώσεων έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών της Εταιρίας (subordinated), έχει όμως προτεραιότητα αποπληρωμής έναντι των μετόχων της Εταιρίας.

Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου και τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας το 2013 μέσω της μετατροπής τους σε συνήθεις μετοχές, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την ΚΤΚ υπό την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 21.

Χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €4.000 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €4.000 εκατ.). Η Εταιρία δεν έχει οποιαδήποτε χρεόγραφα εκδομένα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme).

Τα Χρεόγραφα σε Δολάρια Αμερικής 2013/2014/2015 εκδόθηκαν από την CB Uniastrum Bank LLC και έχουν ημερομηνίες λήξης ως ακολούθως: USD 2 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013, USD 2,5 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και USD 2 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Το επιτόκιο μπορεί να τροποποιηθεί από τον εκδότη οποιαδήποτε στιγμή μέχρι την ημερομηνία λήξης.

21. Μετοχικό κεφάλαιο**Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο**

Εκδοθέν	30 Σεπτεμβρίου 2013		31 Δεκεμβρίου 2012	
	Αριθμός Μετοχών (χιλ.)	€000	Αριθμός Μετοχών (χιλ.)	€000
1 Ιανουαρίου	1.795.141	1.795.141	899.528	899.528
Έκδοση μετοχών	-	-	159.683	159.683
Έκδοση χαριστικών μετοχών	-	-	303.743	303.743
Μετατροπή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου	-	-	432.187	432.187
Διάσωση με ίδια μέσα καταθέσεων και δομημένων προϊόντων σε μετοχές	3.806.581	3.806.581	-	-
Διάσωση με ίδια μέσα μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων 2013/2018, Αξιογράφων Κεφαλαίου 12/2007 και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου (Bail-in)	122.541	122.541	-	-
Μετατροπή ΜΑΕΚ σε μετοχές	459.399	459.399	-	-
Μείωση στην ονομαστική αξία του μετοχικού κεφαλαίου και χρησιμοποίηση του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	(2.353.349)	(2.353.349)	-	-
Εξαγορές (Σημ. 32)	844.014	844.014	-	-
	4.674.327	4.674.327	1.795.141	1.795.141

Η ονομαστική αξία των μετοχών είναι €1 ανά μετοχή.

Σύμφωνα με τη συμφωνία Κύπρου-Eurogroup (Σημ. 2), η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας ολοκληρώθηκε μέσω Διάσωσης με Ίδια Μέσα, δηλαδή τη μετατροπή ανασφάλιστων καταθέσεων και πιστωτικών τίτλων σε μετοχές (bail-in). Οι κάτοχοι συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013 έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδόθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για την απορρόφηση ζημιών.

Η ανακεφαλαιοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρίας Λτδ Διατάγματος του 2013 (το 'Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρίας Λτδ Τροποποιητικού Διατάγματος του 2013 (το 'Τροποποιητικό Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 21 Απριλίου 2013 και των περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ Τροποποιητικών (Αρ. 2 και 3) Διαταγμάτων του 2013 (τα 'Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3') τα οποία εκδόθηκαν στις 30 Ιουλίου 2013, από την ΚΤΚ υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης (μαζί τα 'Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα').

Σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013, η εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης με βάση τα Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα δεν ενεργοποιεί οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα ή διάταξη νόμου που θα ενεργοποιείτο σε περίπτωση εκκαθάρισης ή αφερεγγυότητας ή άλλου γεγονότος που δύναται να χαρακτηριστεί ως πιστωτικό γεγονός ή ισοδύναμο αφερεγγυότητας.

Μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές στις 26 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διατάγματος, 37,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων της Εταιρίας στις 26 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε μετοχές Τάξης Α, 22,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων παρέμεινε δεσμευμένο και υπόκειτο σε μερική ή ολική μετατροπή σε μετοχές Τάξης Α της Εταιρίας, ενώ το υπόλοιπο 30% παρέμεινε δεσμευμένο και υπόκειτο σε μερική ή ολική μετατροπή σε κατάθεση προθεσμίας.

21. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)**Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)***Μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές στις 26 Μαρτίου 2013 (συνέχεια)*

Στις 30 Ιουλίου 2013, η ΚΤΚ, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, εξέδωσε απόφαση με την οποία επιπλέον 10% των επηρεαζόμενων καταθέσεων μετατράπηκε σε μετοχικό κεφάλαιο, αυξάνοντας το συνολικό ποσοστό των καταθέσεων που μετατράπηκε σε μετοχικό κεφάλαιο στο 47,5%. Τα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας (Σημ. 18) έχουν συνεισφέρει στη διάσωση με ίδια μέσα και μετατράπηκαν σε μετοχές βάσει των τροποποιημένων Διαταγμάτων Αρ. 2 και 3. Ως αποτέλεσμα, η Εταιρία έχει εκδώσει 3.806.581 χιλ. νέες μετοχές Τάξης Α ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Στη συνέχεια, αυτές οι μετοχές μετατράπηκαν σε συνήθεις μετοχές.

Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3 κάθε μία μετοχή Τάξης Α ονομαστικής αξίας €1,00 διαιρέθηκε σε 100 μετοχές Τάξης Α ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μία και κάθε μετοχή Τάξης Α που προέκυψε μετατράπηκε στη συνέχεια σε 1 συνήθη μετοχή ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μία.

Κάτοχοι πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με τα Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα, τα χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας περιλαμβάνουν χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης μέχρι και δευτεροβάθμιου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοβάθμιου κεφαλαίου και ως εκ τούτου περιλαμβάνουν τους ακόλουθους τίτλους:

- Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 (Σημ. 20)
- Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (Σημ. 20)
- Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (Σημ. 20)
- Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 22)

Σύμφωνα με τα Διατάγματα:

- Τα χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης έχουν μετατραπεί σε μετοχές Τάξης Δ με τιμή μετατροπής 1 μετοχή Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €1,00 για κάθε €1,00 του κεφαλαίου αυτών των χρεών.
- Τα χρέη και απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα και συγκεκριμένα τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου εκδομένα σε Δολάρια Αμερικής έχουν μετατραπεί σε μετοχές Τάξης Δ με τιμή μετατροπής €1,00 ονομαστικής αξίας μετοχών για κάθε ισόποσο του €1,00 του κεφαλαίου των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου που μετατράπηκαν σε μετοχές υπολογιζόμενο με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία €1: \$1,2861 που αναγράφεται στο δελτίο ισοτιμιών αναφοράς που δημοσίευσε η ΕΚΤ στις 26 Μαρτίου 2013.

Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3 αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών Τάξης Δ από €1,00 η κάθε μία σε μετοχές Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μία.
- Το συνολικό ποσό της μείωσης της ονομαστικής αξίας των εκδομένων μετοχών Τάξης Δ χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.
- Κάθε μία μετοχή Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €0,01 μετατράπηκε σε μία Συνήθη Μετοχή ονομαστικής αξίας €0,01.

Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω, τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου και τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου που ήταν εκδομένα στις 29 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε 581.941 χιλ. μετοχές Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Η ονομαστική αξία αυτών των μετοχών μειώθηκε σε €0,01 κατά μετοχή. Η μείωση χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Μετέπειτα αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 5.819 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Όλες οι Συνήθεις Μετοχές που προέκυψαν από τις πιο πάνω εταιρικές πράξεις αποτελούν τώρα τη μία και μοναδική τάξη μετοχών της Τράπεζας και η κάθε μία από αυτές φέρει τα ίδια δικαιώματα ψήφου και δικαιώματα σε μερίσματα με τις υπόλοιπες Συνήθεις Μετοχές.

Κάτοχοι συνήθων μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με το Διάταγμα, όλα τα δικαιώματα μετόχων σε σχέση με τις συνήθεις μετοχές αναστάληκαν από την έναρξη ισχύος του σχετικού Διατάγματος και μέχρι την ημερομηνία επαναμετατροπής των μετοχών Τάξης Δ.

21. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)**Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)**

Κάτοχοι συνήθων μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013 (συνέχεια)

Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3 η ονομαστική αξία κάθε συνήθους μετοχής μειώθηκε από €1,00 σε €0,01 η κάθε μία. Το συνολικό ποσό της μείωσης της ονομαστικής αξίας των συνήθων μετοχών έχει χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας. Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω τροποποιήσεων, ο αριθμός των εκδομένων συνήθων μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013 αναπροσαρμόστηκε σε 17.913 χιλ.

Μετά τη μετατροπή των μετοχών Τάξης Α, Τάξης Β, Τάξης Γ και Τάξης Δ σε συνήθειες μετοχές ως περιγράφεται σχετικά στα Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3, κάθε 100 Συνήθειες Μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη που ήταν εγγεγραμμένες υπό τον ίδιο μέτοχο ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε μία Συνήθη Μετοχή ονομαστικής αξίας €1,00 έκαστη. Οποιοσδήποτε Συνήθειες Μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη δεν ενοποιήθηκαν (ήτοι αριθμός μετοχών μικρότερος του εκατόν (100) που υπολείπονταν αναφορικά με κάθε μέτοχο) ακυρώθηκαν και το συνολικό ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών που ακυρώθηκαν χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

Έκδοση μετοχών από την εξαγορά της Λαϊκής Τράπεζας

Η Αρχή Εξυγίανσης απαίτησε από την Εταιρία να εκδώσει μετοχές προς τη Λαϊκή Τράπεζα που αντιπροσωπεύουν 18,056371% του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας ως τίμημα για την αγορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν στο Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013 σύμφωνα με τα διάφορα Διατάγματα (Σημ. 32). Συνεπώς, εκδόθηκαν στη Λαϊκή Τράπεζα 844.014 χιλ. μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας κατά την ημερομηνία αναφοράς και ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €4.674.327 χιλ. διαιρεμένο σε 4.674.327 χιλ. συνήθειες μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Όλες οι εκδομένες συνήθειες μετοχές φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Μετοχές που υπόκεινται σε απαγορευτικά διατάγματα

Μετά την έκδοση των Διαταγμάτων Διάσωσης με 'Ίδια Μέσα' αναφορικά με τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές, αριθμός επηρεαζόμενων καταθετών καταχώρησε αγωγές κατά της Εταιρίας και άλλων μερών (ΚΤΚ, Υπουργείο Οικονομικών κτλ.) στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ίδρυμάτων Νόμος του 2013 και τα διάφορα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση το Νόμο για να εφαρμοστεί η μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές, αντίκεινται στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Για κάποιες από τις αγωγές εκδόθηκαν προσωρινά διατάγματα τα οποία απαγορεύουν στην Εταιρία να μετατρέψει τις καταθέσεις των εν λόγω αιτητών σε μετοχές. Η Εταιρία υπερασπίζεται σθεναρά τις αγωγές των καταθετών, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Οι μετοχές οι οποίες αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω προσωρινών διαταγμάτων και οι οποίες εκδόθηκαν με βάση το περί διάσωσης με ίδια μέσα διάταγμα (bail-in), ανέρχονται σε 60.182 χιλ. συνήθειες μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Οι μετοχές αυτές αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια στον ενοποιημένο ισολογισμό ως 'Μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα', με αντίστοιχη χρέωση στις 'Λοιπές υποχρεώσεις'.

21. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)**Ίδιες μετοχές της Εταιρίας**

Οι μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα και συγγενείς εταιρίες αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο αριθμός αυτών των μετοχών στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ήταν 21.004 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: 73.331 χιλ.). Οι ίδιες μετοχές περιλαμβάνουν 298 χιλ. μετοχές που προέκυψαν από τη μετατροπή των ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €29.794 χιλ. τα οποία κατείχε το Συγκρότημα. Η συνολική αξία κτήσης των ιδίων μετοχών ανήλθε σε €91.396 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €40.865 χιλ.).

Μέρος αυτών των μετοχών που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα προέκυψαν από τη μετατροπή σε μετοχές καταθέσεων που είχαν οι οντότητες αυτές στην Εταιρία (bail-in). Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιριών Νόμου, οι μετοχές αυτές πρέπει να πωληθούν εντός ενός έτους από την ημερομηνία απόκτησής τους.

Επιπρόσθετα, στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 η θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 2.776 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: 16.031 χιλ.) μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων. Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €2.817 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €21.463 χιλ.).

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Σύμφωνα με τα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης το 2013, το υπόλοιπο του λογαριασμού αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο μειώθηκε στο μηδέν και η μείωση χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

22. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου

	2013	2012
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	428.835	862.233
Μετατροπή σε μετοχές	(429.580)	(432.187)
Συναλλαγματική διαφορά	745	(1.211)
30 Σεπτεμβρίου 2013/31 Δεκεμβρίου 2012	-	428.835

Τα ΜΑΕΚ συμμετείχαν στην ανακεφαλαίωση της Εταιρίας μέσω της μετατροπής τους σε μετοχές σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την ΚΤΚ υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 21.

Η Εταιρία προέβη σε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου από τις 31 Δεκεμβρίου 2011.

23. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

	30 Σεπτεμβρίου 2013	30 Σεπτεμβρίου 2012
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	883.192	2.447.287
Ομόλογα αποπληρωτέα εντός τριών μηνών	199.407	99.365
Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	707.098	1.472.299
	1.789.697	4.018.951

24. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	30 Σεπτεμβρίου 2013			31 Δεκεμβρίου 2012		
	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	866.313	360.808	1.227.121	753.454	518.970	1.272.424
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	524.407	826.311	1.350.718	1.546.727	222.109	1.768.836
Επενδύσεις	253.080	3.251.550	3.504.630	390.226	1.479.854	1.870.080
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	22.435	27.424	49.859	16.041	10.753	26.794
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	16.234	419.916	436.150	18.901	476.855	495.756
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.040.568	19.534.596	22.575.164	5.770.991	18.603.540	24.374.531
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	38	614.055	614.093	5.973	600.775	606.748
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	495.018	1.041.389	1.536.407	230.844	382.916	613.760
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	-	102.558	102.558	-	3.107	3.107
	5.218.093	26.178.607	31.396.700	8.733.157	22.298.879	31.032.036
Υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	354.313	69.564	423.877	260.695	80.349	341.044
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	11.157.050	11.157.050	-	-	-
Συμφωνίες επαναγοράς	36.579	578.187	614.766	31.813	575.960	607.773
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	58.004	76.883	134.887	65.043	118.783	183.826
Καταθέσεις πελατών	5.754.825	9.713.140	15.467.965	11.126.769	17.315.383	28.442.152
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	98.585	447.851	546.436	101.322	502.848	604.170
Ομολογιακά δάνεια	509	-	509	29.386	15.389	44.775
Λοιπές υποχρεώσεις	135.262	119.551	254.813	293.771	45.532	339.303
Δανειακό κεφάλαιο	2.114	4.755	6.869	-	133.294	133.294
	6.440.191	22.166.981	28.607.172	11.908.799	18.787.538	30.696.337

24. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης (συνέχεια)

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω.

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος, η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες έχει συμπεριληφθεί στην πέραν του ενός έτους κατηγορία, καθώς εκτιμάται ότι θα εξακολουθήσει να είναι αναγκαία και διαθέσιμη. Σημειώνεται ότι η συμβατική λήξη της εν λόγω χρηματοδότησης, είναι εντός ενός έτους.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Κύπρο κατηγοριοποιούνται βάσει του συμβατικού σχεδίου αποπληρωμής τους, με εξαίρεση τα παρατραβήγματα και τα απομειωμένα δάνεια μετά τις προβλέψεις για απομείωση, τα οποία μεταφέρονται στην κατηγορία πέραν του ενός έτους.

Όσον αφορά τις καταθέσεις πελατών, η ανάλυση υποθέτει ότι η Εταιρία θα εξετάσει τη δυνατότητα ανανέωσης των παγοποιημένων καταθέσεων για την ίδια χρονική περίοδο βάσει των αρχικών όρων. Η απόφαση κατά πόσο θα ανανεωθούν οι παγοποιημένες καταθέσεις θα παρθεί τον Ιανουάριο 2014, σε συνεννόηση με την ΚΤΚ και το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού διατάγματος. Ένα ποσοστό των καταθέσεων πελατών στην Κύπρο με λήξη εντός ενός έτους μεταφέρθηκε στην κατηγορία πέραν του ενός έτους, βάσει της παρατηρήσιμης συμπεριφοράς των πελατών δεδομένου των περιοριστικών μέτρων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και οι καταθέσεις πελατών στη Ρωσία κατηγοριοποιούνται βάσει ιστορικών στοιχείων συμπεριφοράς, εκτός από καταθέσεις σε πρώτη ζήτηση οι οποίες κατηγοριοποιούνται εντός ενός έτους. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρουμανία, Ουκρανία και Channel Islands κατηγοριοποιούνται βάσει της συμβατικής τους λήξης.

Οι επενδύσεις προς εμπορία κατηγοριοποιούνται με λήξη εντός ενός έτους.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των άλλων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους.

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς σε όλες τις εταιρίες του Συγκροτήματος ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να τιμολογούνται οι πιστωτικές διευκολύνσεις και τα προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσοτέρων πιστούχων να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του Συγκροτήματος.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει τις αρχές δανειοδότησης του Συγκροτήματος και βεβαιώνεται για την εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής που αφορά κάθε τομέα (ιδιωτών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μεγάλων επιχειρήσεων) και την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος μέσω έγκαιρου εντοπισμού προβληματικών πελατών. Ο πιστωτικός κίνδυνος από συνδεδεμένους λογαριασμούς ενοποιείται και παρακολουθείται σε ενοποιημένη βάση.

Οι χρηματοδοτικές πολιτικές συνδυάζονται με σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating και credit scoring).

Το χαρτοφυλάκιο αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για τη φερεγγυότητα των πελατών, τον κλάδο της οικονομίας και τη χώρα δραστηριότητάς τους και επιθεωρείται σε τακτική βάση από εξειδικευμένη ομάδα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου Συγκροτήματος.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για το Συγκρότημα είναι διεσπαρμένος τόσο γεωγραφικά όσο και στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει απαγορευτικούς/επικίνδυνους κλάδους της οικονομίας και καθορίζει αυστηρότερη δανειοδοτική πολιτική στους κλάδους αυτούς ανάλογα με τους κινδύνους που εμπεριέχουν.

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η πολιτική του Συγκροτήματος αναφορικά με τον ορισμό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων και τον καθορισμό των προβλέψεων για απομείωση παρατίθεται στη Σημείωση 2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2012.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο για όλες τις επενδύσεις σε ρευστά διαθέσιμα (κυρίως τοποθετήσεις σε τράπεζες και ομόλογα) και υποβάλλει εισηγήσεις για τον καθορισμό ορίων με τράπεζες και χώρες στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος (ALCO) για έγκριση.

Μετά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάρθρωσή του, το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει πιο αυστηρά κριτήρια δανεισμού και έχει μειώσει σημαντικά τα όρια έγκρισης των διάφορων εγκριτικών αρχών.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εμπράγματα και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις οι οποίες κατέχονται.

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.042.938	1.008.653
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	1.350.718	1.768.836
Επενδύσεις προς εμπορία - ομόλογα	42	96
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14.967	13.955
Ομόλογα που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις	3.284.370	1.783.730
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	49.859	26.794
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	22.575.164	24.374.531
Χρεώστες	21.310	26.400
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	69.301	65.927
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	439.170	94.529
Σύνολο στον ισολογισμό	28.847.839	29.163.451
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>		
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	19.961	12.971
Εγγυητικές	1.275.129	1.546.572
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>		
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	10.789	15.879
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	2.395.166	2.723.837
Σύνολο εκτός ισολογισμού	3.701.045	4.299.259
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	32.548.884	33.462.710

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)**

Το Συγκρότημα προσφέρει στους πελάτες του εγγυήσεις για τις οποίες μπορεί να χρειαστεί να προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό τους και αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραχωρεί προς τους πελάτες του πιστωτικές διευκολύνσεις για την εξασφάλιση των αναγκών ρευστότητάς τους.

Οι πιστώσεις εισαγωγής (περιλαμβανομένων και των ορίων πιστώσεων εισαγωγής) δεσμεύουν το Συγκρότημα σε πληρωμές, για λογαριασμό των πελατών του σε περίπτωση συγκεκριμένης πράξης, που συνήθως αφορούν την εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορευμάτων. Αυτές οι ανειλημμένες υποχρεώσεις εκθέτουν το Συγκρότημα σε κινδύνους ανάλογους με αυτούς των δανείων και απαιτήσεων και κατά συνέπεια παρακολουθούνται χρησιμοποιώντας τις ίδιες πολιτικές και μηχανισμούς ελέγχου.

Η μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο αναλύεται κατά γεωγραφικό τομέα ως ακολούθως:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Στον ισολογισμό	€000	€000
Κύπρος	24.940.519	16.620.681
Ελλάδα	237.178	8.324.201
Ρωσία	1.506.417	2.008.588
Ηνωμένο Βασίλειο	1.443.203	1.326.359
Ρουμανία	425.453	560.007
Ουκρανία	295.069	323.615
	28.847.839	29.163.451

Εκτός ισολογισμού		
Κύπρος	3.177.465	2.484.945
Ελλάδα	339.400	1.567.365
Ρωσία	158.628	199.749
Ηνωμένο Βασίλειο	21.002	23.428
Ρουμανία	4.053	23.349
Ουκρανία	497	423
	3.701.045	4.299.259

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου που επιβάλλονται από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου και τη σχετική Οδηγία της ΚΤΚ. Σύμφωνα με αυτούς τους περιορισμούς, οι τράπεζες δεν δικαιούνται να δανείσουν περισσότερο από 25% των ιδίων κεφαλαίων τους σε ένα πελάτη/συγκρότημα.

Επιπρόσθετα, οι θυγατρικές του Συγκροτήματος στο εξωτερικό πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες σχετικά με μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, όπως αυτές καθορίζονται από τις εποπτικές αρχές των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται.

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει το ποσό και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση νέων δανείων σε πελάτες.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων που λαμβάνει το Συγκρότημα είναι υποθήκες ακινήτων, εξασφαλίσεις μετρητών/δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημοσίων εταιριών, σταθερές και κυμαινόμενες επιβαρύνσεις επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε τακτική βάση και, όπου χρειάζεται, λαμβάνει επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Συνήθως τα ομόλογα και άλλα χρεόγραφα δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός από τα ομόλογα που είναι διασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και άλλα παρόμοια μέσα, τα οποία εξασφαλίζονται με ομάδες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, κάποια ομόλογα φέρουν κυβερνητική εγγύηση.

Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί τη σύμβαση ISDA Master Agreement για τις συναλλαγές του σε παράγωγα. Η σύμβαση αυτή παρέχει το συμβατικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός πλήρους φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over-the-counter) και δεσμεύει συμβατικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Σε κάποιες περιπτώσεις τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν τη σύμβαση Credit Support Annex (CSA) σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement. Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος που εμπεριέχεται στις ανοιχτές τους θέσεις.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή αξιών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη είσπραξη μετρητών ή αξιών. Το Συγκρότημα καθορίζει ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο μέρος. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	30 Σεπτεμβρίου 2013			31 Δεκεμβρίου 2012
	Δάνεια πριν τις προβλέψεις και πριν από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Δάνεια πριν τις προβλέψεις και μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Δάνεια πριν τις προβλέψεις
	€000	€000	€000	€000
Ενήμερα	12.026.973	(208.823)	11.818.150	17.402.119
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	6.456.019	(224.271)	6.231.748	5.752.371
Απομειωμένα	8.918.809	(1.531.378)	7.387.431	4.896.097
	27.401.801	(1.964.472)	25.437.329	28.050.587

Τα δάνεια σε καθυστέρηση είναι τα δάνεια με καθυστερημένες πληρωμές ή με υπέρβαση των εγκεκριμένων ορίων τους. Τα απομειωμένα δάνεια είναι τα δάνεια τα οποία δεν θεωρούνται πλήρως ανακτήσιμα και για τα οποία έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη απομείωσης σε ατομική βάση ή για τα οποία υφίστανται ζημιές κατά την αρχική τους αναγνώριση.

Η αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία αφορά τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (Σημ. 32). Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3, η αναπροσαρμογή αυτή έχει επιφέρει μείωση στα υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων με πελάτες πριν τις προβλέψεις. Για σκοπούς γνωστοποίησης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 7 καθώς και για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η εν λόγω προσαρμογή δεν συμπεριλαμβάνεται στα υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων πριν τις προβλέψεις.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
Σε καθυστέρηση:		
- μέχρι 30 μέρες	1.094.086	1.102.785
- από 31 μέχρι 90 μέρες	1.298.231	1.854.459
- από 91 μέχρι 180 μέρες	1.909.866	873.830
- από 181 μέχρι 365 μέρες	1.507.613	798.306
- πέραν του ενός έτους	646.223	1.122.991
	6.456.019	5.752.371

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κατέχει το Συγκρότημα (στο βαθμό που αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο) για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 είναι €5.294.223 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €4.601.146 χιλ.).

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)**

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε ατομική βάση

	30 Σεπτεμβρίου 2013		31 Δεκεμβρίου 2012	
	Δάνεια και απαιτήσεις πριν τις προβλέψεις	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	Δάνεια και απαιτήσεις πριν τις προβλέψεις	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων
	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	8.330.232	5.510.267	2.877.827	1.822.899
Ελλάδα	-	-	1.519.603	753.377
Ρωσία	270.538	175.227	279.518	178.137
Ηνωμένο Βασίλειο	71.773	75.539	57.351	30.229
Ρουμανία	155.529	116.035	76.480	51.570
Ουκρανία	90.737	66.164	85.318	61.996
	8.918.809	5.943.232	4.896.097	2.898.208

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται πιο πάνω έχει υπολογιστεί με βάση το βαθμό που οι εξασφαλίσεις αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο.

Ρυθμίσεις

Τα ρυθμιστικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις στις οποίες ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, το Συγκρότημα αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης παραχωρώντας στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει τη σύμβαση, είτε συνολικά, είτε μερικώς.

Η πρακτική της εφαρμογής ρυθμιστικών μέτρων συνιστά είτε προσωρινή είτε μόνιμη παραχώρηση στον πελάτη. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση των συμβατικών όρων του δανείου ή την πληρωμή με κάποια μορφή εκτός από μετρητά, όπως μια διευθέτηση όπου ο δανειολήπτης μεταφέρει εξασφαλίσεις στο Συγκρότημα. Ως εκ τούτου, αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης και απαιτείται όπως αξιολογείται το ενδεχόμενο απομείωσης του δανείου.

Τροποποιήσεις σε δάνεια και απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν διευθετήσεις σε πληρωμές, όπως η αναδιάρθρωση των εξασφαλίσεων ή ασφαλιστικών διευθετήσεων, δεν θεωρούνται επαρκείς για την ένδειξη απομείωσης καθώς από μόνες τους δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη πιστωτικών δυσκολιών που να επηρεάζουν την ικανότητα αποπληρωμής.

Δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης θεωρούνται όλα τα δάνεια για τα οποία το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής τους (παράταση περιόδου χάριτος, αναστολή καταβολής μίας ή περισσότερων δόσεων, μείωση του ποσού της δόσης και/ή διαγραφή καθυστερημένων δόσεων κεφαλαίου ή τόκου) και τρεχούμενοι λογαριασμοί/παρατραβήγματα των οποίων το όριο έχει αυξηθεί με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη υπέρβασης. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η διαγραφή/αναστολή κατά μέγιστο δύο μηνιαίων δόσεων ανά έτος για δάνεια τα οποία αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις, προνοείται από τους αρχικούς όρους έγκρισης της χορήγησης του δανείου ή προνοείται στις καταγεγραμμένες πολιτικές του Συγκροτήματος και επομένως δεν απαιτείται νέα έγκριση για την εν λόγω διαγραφή/αναστολή αλλά επαφίεται στον πελάτη να ασκήσει το δικαίωμα αυτό.

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Ένας λογαριασμός για να πληρεί τις προϋποθέσεις για αναδιάρθρωση πρέπει να πληρεί ορισμένα κριτήρια περιλαμβανομένου του κριτηρίου βιωσιμότητας της επιχείρησης του πελάτη. Ο βαθμός στον οποίο το Συγκρότημα προβαίνει σε αναδιάρθρωση λογαριασμών με βάση το πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών του μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την άποψή του για τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και για άλλους παράγοντες που μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο. Επιπλέον, εξαιρέσεις από τις πολιτικές και τις πρακτικές μπορεί να γίνουν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών συμφωνιών ή εντολών.

Η παρακολούθηση των αναδιρθρωμένων δανείων γίνεται από την Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου. Για παράδειγμα, οι τάσεις της εκ νέου αθέτησης των όρων του συμβολαίου παρακολουθούνται και αναλύονται στενά, προκειμένου να προσδιοριστούν οι λόγοι που οδήγησαν στη νέα αυτή αθέτηση των συμφωνηθέντων.

Τα αναδιρθρωμένα δάνεια αξιολογούνται σαν ξεχωριστή ομάδα σε κάθε χαρτοφυλάκιο για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης.

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν τα αναδιρθρωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος, ανά κλάδο δραστηριότητας, γεωγραφική περιοχή και πιστωτική ποιοτική κατάταξη, καθώς και τις προβλέψεις για απομείωση και τις εμπράγματα εξασφαλίσεις που κατέχονται για τα αναδιρθρωμένα δάνεια.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	3.394.783	1.657.988	113.217	58.264	63.039	64.336	5.351.627
Πώληση εργασιών στην Ελλάδα	-	(1.302.984)	-	-	-	-	(1.302.984)
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης κατά τη διάρκεια της περιόδου	2.559.281	-	194.574	15.140	32.581	21.152	2.822.728
Περιουσιακά στοιχεία που πλέον δεν τυγχάνουν αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(1.152.847)	(355.004)	(28.242)	(3.373)	(17.274)	(28.124)	(1.584.864)
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	(11)	-	-	-	-	-	(11)
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	157.060	-	15.743	2.035	1.998	2.553	179.389
Συναλλαγματικές διαφορές	158	-	(17.428)	(1.139)	(399)	(2.051)	(20.859)
30 Σεπτεμβρίου	4.958.424	-	277.864	70.927	79.945	57.866	5.445.026
31 Δεκεμβρίου 2012							
1 Ιανουαρίου	1.843.527	1.099.737	54.266	94.855	66.609	58.875	3.217.869
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης κατά τη διάρκεια του έτους	1.895.156	1.497.983	107.045	1.335	26.174	21.341	3.549.034
Περιουσιακά στοιχεία που πλέον δεν τυγχάνουν αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(540.332)	(945.395)	(53.312)	(37.989)	(32.611)	(15.523)	(1.625.162)
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	-	-	-	(5.022)	-	-	(5.022)
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	197.500	3.912	3.025	2.428	3.360	1.476	211.701
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.068)	1.751	2.193	2.657	(493)	(1.833)	3.207
31 Δεκεμβρίου	3.394.783	1.657.988	113.217	58.264	63.039	64.336	5.351.627

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, τα δάνεια που εξαγοράστηκαν από την Λαϊκή Τράπεζα περιλαμβάνουν δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης ύψους €1.958.124 χιλ.

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας						
Εμπόριο	427.374	61.229	849	8.916	1.756	500.124
Βιομηχανία	186.919	31.469	56	1.983	1.412	221.839
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	338.288	-	8.799	6.599	6.495	360.181
Κατασκευές	826.817	15.063	15.068	5.978	9.659	872.585
Ακίνητα	766.861	-	39.709	34.620	23.642	864.832
Ιδιώτες	1.744.090	2.790	794	-	8.684	1.756.358
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	390.192	167.313	5.652	21.068	4.734	588.959
Λοιποί κλάδοι	277.883	-	-	781	1.484	280.148
	4.958.424	277.864	70.927	79.945	57.866	5.445.026
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	2.068.745	246.830	37.091	67.966	49.294	2.469.926
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1.152.056	28.244	33.748	11.979	5.577	1.231.604
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	1.366.481	2.541	65	-	261	1.369.348
- πιστωτικές κάρτες	392	-	-	-	-	392
- λοιπά καταναλωτικά	370.750	249	23	-	2.734	373.756
	4.958.424	277.864	70.927	79.945	57.866	5.445.026

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	263.551	113.294	17.901	369	210	10.462	405.787
Βιομηχανία	63.668	89.909	7.219	75	1.488	379	162.738
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	239.384	296.273	-	11.229	971	4.951	552.808
Κατασκευές	937.094	205.160	10.282	12.144	3.966	10.560	1.179.206
Ακίνητα	615.446	154.365	-	27.975	18.821	24.394	841.001
Ιδιώτες	839.420	530.828	-	1.117	1.823	8.492	1.381.680
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	249.147	128.241	77.815	5.355	26.867	3.868	491.293
Λοιποί κλάδοι	187.073	139.918	-	-	8.893	1.230	337.114
	3.394.783	1.657.988	113.217	58.264	63.039	64.336	5.351.627
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.995.147	603.348	97.686	35.832	50.413	55.865	2.838.291
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	589.460	499.786	12.986	22.357	10.803	5.802	1.141.194
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	635.409	396.576	2.322	71	881	172	1.035.431
- πιστωτικές κάρτες	327	-	-	-	-	-	327
- λοιπά καταναλωτικά	174.440	158.278	223	4	942	2.497	336.384
	3.394.783	1.657.988	113.217	58.264	63.039	64.336	5.351.627

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ενήμερα	2.306.662	-	174.905	42.360	16.034	3.053	2.543.014
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.532.247	-	53.058	19.199	41.985	24.732	1.671.221
Απομειωμένα	1.119.515	-	49.901	9.368	21.926	30.081	1.230.791
	4.958.424	-	277.864	70.927	79.945	57.866	5.445.026
31 Δεκεμβρίου 2012							
Ενήμερα	2.200.463	871.475	97.446	40.642	25.694	19.390	3.255.110
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	773.395	672.857	3.939	5.086	34.796	16.268	1.506.341
Απομειωμένα	420.925	113.656	11.832	12.536	2.549	28.678	590.176
	3.394.783	1.657.988	113.217	58.264	63.039	64.336	5.351.627

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που εκχωρήθηκαν για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ενήμερα	2.059.731	-	172.695	42.338	12.200	3.053	2.290.017
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	1.366.973	-	52.290	18.985	12.708	23.193	1.474.149
Απομειωμένα	936.328	-	39.982	5.196	21.698	17.600	1.020.804
	4.363.032	-	264.967	66.519	46.606	43.846	4.784.970
31 Δεκεμβρίου 2012							
Ενήμερα	1.837.569	619.427	40.263	40.504	9.183	19.389	2.566.335
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	642.094	552.064	3.580	5.086	8.047	14.675	1.225.546
Απομειωμένα	303.889	78.111	8.162	9.365	2.282	18.774	420.583
	2.783.552	1.249.602	52.005	54.955	19.512	52.838	4.212.464

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζονται πιο πάνω υπολογίστηκε με βάση το βαθμό στον οποίο η εξασφάλιση μετριάξει τον πιστωτικό κίνδυνο.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Απομείωση σε ατομική βάση	357.839	-	17.716	4.173	2.795	13.188	395.711
Συλλογική απομείωση	181.977	-	14.347	49	257	-	196.630
	539.816	-	32.063	4.222	3.052	13.188	592.341
31 Δεκεμβρίου 2012							
Απομείωση σε ατομική βάση	280.682	57.344	3.324	3.170	541	11.097	356.158
Συλλογική απομείωση	98.965	-	3.457	50	277	-	102.749
	379.647	57.344	6.781	3.220	818	11.097	458.907

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες**

Η κίνηση των προβλέψεων για απομείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	Σύνολο
2013	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1.779.343	1.528.224	238.472	130.017	3.676.056
Πώληση εργασιών στην Ελλάδα	-	(1.572.528)	-	-	(1.572.528)
Συναλλαγματικές διαφορές	4.347	-	(17.895)	(1.951)	(15.499)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(1.701)	(7.781)	(4.266)	(8.822)	(22.570)
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(53.293)	(6.634)	(420)	(2.816)	(63.163)
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	304	-	-	1.209	1.513
Επιβάρυνση από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	58.908	-	-	58.908
Επιβάρυνση για την περίοδο	711.879	-	51.958	35.611	799.448
30 Σεπτεμβρίου	2.440.879	189	267.849	153.248	2.862.165
Απομείωση σε ατομική βάση	1.847.027	189	127.771	135.526	2.110.513
Συλλογική απομείωση	593.852	-	140.078	17.722	751.652

2012					
1 Ιανουαρίου	649.025	632.012	148.430	76.045	1.505.512
Συναλλαγματικές διαφορές	(525)	-	4.569	815	4.859
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(6.360)	(17.649)	-	(8.811)	(32.820)
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(28.425)	(18.354)	(1.547)	(2.981)	(51.307)
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	2.220	-	-	(716)	1.504
Επιβάρυνση από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	435.517	-	-	435.517
Επιβάρυνση για την περίοδο	315.432	-	44.944	25.771	386.147
30 Σεπτεμβρίου	931.367	1.031.526	196.396	90.123	2.249.412
Απομείωση σε ατομική βάση	694.458	720.587	100.168	79.467	1.594.680
Συλλογική απομείωση	236.909	310.939	96.228	10.656	654.732

Η ζημιά απομείωσης επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του δανείου και της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών περιλαμβανομένων ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από εγγυήσεις και εξασφαλίσεις σε ακίνητα, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της κατάσχεσης.

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων, καθώς και το χρονικό πλαίσιο της ρευστοποίησης της εξασφάλισης και των φορολογιών και των εξόδων ανάκτησης και μετέπειτα της πώλησης της εξασφάλισης. Για παράδειγμα, έχει θεωρηθεί ότι η αγοραία αξία των οικιστικών ακινήτων στην Κύπρο αναμένεται να μειωθεί επιπρόσθετα κατά 12% στα επόμενα δύο έτη. Αναφορικά με τα εμπορικά ακίνητα και αποθέματα γης για ανάπτυξη στην Κύπρο, η μείωση στην αγοραία αξία αναμένεται σε περίπου 26%. Το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων έχει υπολογιστεί σε 2,5 έτη για δάνεια που παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Ανακτήσεων Χρεών για 2 τουλάχιστον έτη, σε 4,5 έτη για δάνεια που παρακολουθούνται για λιγότερα από 2 έτη και σε 5 έτη για όλα τα άλλα δάνεια.

Οποιοσδήποτε αλλαγές σ' αυτές τις παραδοχές ή διαφορές στις παραδοχές που έγιναν και τα πραγματικά αποτελέσματα, θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Ενδεικτικά, εάν το πραγματικό ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων από τις εξασφαλίσεις στο χαρτοφυλάκιο της Κύπρου είναι χαμηλότερο από το εκτιμημένο ποσό στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 κατά 5% και 10%, τότε οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θα αυξάνονταν κατά €118.545 χιλ. και €246.825 χιλ. αντίστοιχα. Εναλλακτικά, εάν η αξία των εξασφαλίσεων στην Κύπρο, αυξανόταν κατά 5% και 10%, τότε οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θα μειώνονταν κατά €107.089 χιλ. και €207.998 χιλ. αντίστοιχα.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Δάνεια πριν τις προβλέψεις και πριν από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	Δάνεια πριν τις προβλέψεις και μετά από αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας									
Εμπόριο	2.614.314	-	291.110	49.679	19.137	19.182	2.993.422	(227.000)	2.766.422
Βιομηχανία	853.395	-	131.323	34.391	24.130	13.897	1.057.136	(69.402)	987.734
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	1.634.986	-	-	173.468	106.314	6.898	1.921.666	(112.901)	1.808.765
Κατασκευές	3.901.138	-	67.888	45.721	26.439	15.286	4.056.472	(343.951)	3.712.521
Ακίνητα	3.101.321	-	184.526	943.852	220.998	90.656	4.541.353	(414.051)	4.127.302
Ιδιώτες	7.951.500	676	427.812	44.929	3.933	63.400	8.492.250	(359.110)	8.133.140
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.734.986	-	474.006	58.900	72.008	100.353	2.440.253	(191.908)	2.248.345
Λοιποί κλάδοι	1.748.106	-	43.014	100.094	5.673	2.362	1.899.249	(246.149)	1.653.100
	23.539.746	676	1.619.679	1.451.034	478.632	312.034	27.401.801	(1.964.472)	25.437.329
Ανά πελατειακό τομέα									
Μεγάλες επιχειρήσεις	10.154.394	-	907.772	776.512	430.876	239.303	12.508.857	(1.042.563)	11.466.294
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	5.278.576	-	284.095	613.034	43.997	25.350	6.245.052	(553.547)	5.691.505
Ιδιώτες									
- στεγαστικά	5.203.138	-	45.217	36.956	1.832	15.739	5.302.882	(123.770)	5.179.112
- πιστωτικές κάρτες	182.415	-	104.355	47	-	6	286.823	(22.639)	264.184
- λοιπά καταναλωτικά	2.721.223	676	278.240	24.485	1.927	31.636	3.058.187	(221.953)	2.836.234
	23.539.746	676	1.619.679	1.451.034	478.632	312.034	27.401.801	(1.964.472)	25.437.329

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

25. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	1.621.879	1.337.611	398.902	55.489	27.278	21.462	3.462.621
Βιομηχανία	518.754	1.197.493	179.067	15.525	28.226	12.956	1.952.021
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	914.486	1.130.222	-	115.327	108.375	8.534	2.276.944
Κατασκευές	2.420.212	1.013.129	78.885	56.583	25.504	15.538	3.609.851
Ακίνητα	1.715.884	651.750	183.669	484.948	223.221	91.777	3.351.249
Ιδιώτες	5.323.545	2.611.578	521.945	53.594	42.515	78.660	8.631.837
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.425.792	503.640	614.806	51.883	81.185	98.938	2.776.244
Λοιποί κλάδοι	932.384	992.254	47.250	657	13.850	3.425	1.989.820
	14.872.936	9.437.677	2.024.524	834.006	550.154	331.290	28.050.587
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.082.512	3.470.307	1.199.608	321.927	453.600	242.810	12.770.764
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2.276.659	2.739.550	366.649	472.642	53.292	29.558	5.938.350
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	3.740.856	1.634.263	58.976	33.584	18.739	20.792	5.507.210
- πιστωτικές κάρτες	120.658	155.727	102.966	-	-	7	379.358
- λοιπά καταναλωτικά	1.652.251	1.437.830	296.325	5.853	24.523	38.123	3.454.905
	14.872.936	9.437.677	2.024.524	834.006	550.154	331.290	28.050.587

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, στην Ελλάδα στους τομείς 'μεγάλες επιχειρήσεις' και 'λοιποί κλάδοι' περιλαμβάνονται δάνεια προς κρατικές επιχειρήσεις ύψους €252.588 χιλ., τα οποία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ταξινομούνται ως δημόσιο χρέος (Σημ. 28).

26. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από την πιθανή αδυναμία του Συγκροτήματος να αποπληρώσει τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του πλήρως ή έγκαιρα. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα το Συγκρότημα να επαναχρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις του με υψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές να μην αντιστοιχούν μεταξύ τους και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενόμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές ή απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων και τον κίνδυνο να μην είναι σε θέση να ρευστοποιήσει μια θέση σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Για να περιοριστεί αυτός ο κίνδυνος, η διοίκηση στοχεύει στο να επιτύχει διαφοροποιημένες πηγές χρηματοδότησης, πέραν από την κύρια καταθετική της βάση, και έχει υιοθετήσει μια πολιτική διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων με κύριο γνώμονα τη ρευστότητα και την παρακολούθηση των ταμειακών ροών και της ρευστότητας σε καθημερινή βάση. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Αυτά περιλαμβάνουν την εκτίμηση αναμενόμενων ταμειακών ροών και τη διαθεσιμότητα εξασφαλίσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης, εφόσον απαιτείται.

Διοικητική δομή

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων της κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας στην εν λόγω μονάδα. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας σε επίπεδο Συγκροτήματος και για την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της κάθε τραπεζικής μονάδας, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εσωτερικές και εποπτικές πολιτικές αναφορικά με τη ρευστότητα και για την παροχή καθοδήγησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τη διαθεσιμότητα ρευστότητας. Μεσοπρόθεσμος στόχος της κάθε μονάδας είναι όπως αυτή χρηματοδοτεί τις δικές της ανάγκες. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος αξιολογεί σε συνεχή βάση και ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος (ALCO) για την επάρκεια των ρευστών διαθεσίμων και προβαίνει σε ενέργειες για ενίσχυση της ρευστότητας του Συγκροτήματος.

Η ρευστότητα παρακολουθείται επίσης σε ημερήσια βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος είναι ένα ανεξάρτητο τμήμα και είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της κάθε μονάδας χωριστά, καθώς και του Συγκροτήματος στο σύνολό του, με τους εσωτερικούς κανονισμούς και τα όρια που θέτουν οι εποπτικές αρχές στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος ενημερώνει τουλάχιστον μηνιαίως την επιτροπή ALCO για την εποπτική θέση ρευστότητας των διαφόρων μονάδων και του Συγκροτήματος. Επίσης παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στην επιτροπή ALCO.

Η επιτροπή ALCO κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της θέσης ρευστότητας της μονάδας και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις εγκεκριμένες πολιτικές. Η επιτροπή ALCO είναι υπεύθυνη για να καθορίζει τις πολιτικές για την αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση της ρευστότητας στο Συγκρότημα. Παρακολουθεί επίσης τη θέση ρευστότητας των κύριων τραπεζικών μονάδων τουλάχιστον σε μηνιαία βάση. Έπειτα από τα γεγονότα του Μαρτίου 2013, η επιτροπή ALCO παρακολουθεί κυρίως τα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούμενα ως ρευστά διαθέσιμα και τις ταμειακές εκροές στην Κύπρο καθώς θεωρούνται ύψιστης σημασίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων εγκρίνει την Πολιτική Διαχείρισης Ρευστότητας και επανεξετάζει, σχεδόν σε κάθε συνεδρίαση την κατάσταση ρευστότητας του Συγκροτήματος. Επίσης παρέχεται πληροφόρηση για τις εισροές/εκροές.

26. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)**Περιορισμοί στην ανάληψη**

Σημειώνεται ότι, έπειτα από τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές (bail-in), έχουν εισαχθεί διάφορα περιοριστικά μέτρα, τα οποία περιορίζουν τους πελάτες από την ανάληψη μετρητών ακόμη και στην περίπτωση καταθέσεων σε λογαριασμούς άμεσης πρόσβασης. Υπάρχουν περιορισμοί που αφορούν το μέγιστο ποσό ανάληψης κάθε μέρα. Επίσης υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά το μέγιστο ποσό το οποίο μπορεί να μεταφερθεί σε τράπεζες στο εξωτερικό ή σε άλλες τοπικές τράπεζες. Οι περιορισμοί αυτοί εφαρμόζονται σε μηνιαία βάση και είναι διαφορετικοί για φυσικά και νομικά πρόσωπα. Επιπρόσθετα υπάρχουν περιορισμοί αναφορικά με το ποσό το οποίο μπορεί να μεταφερθεί στη λήξη μιας κατάθεσης σε λογαριασμό άμεσης πρόσβασης.

Διαδικασία παρακολούθησης*Καθημερινή*

Λόγω της οικονομικής κρίσης καθίσταται πιο σημαντική η παρακολούθηση των ταμειακών ροών και των άμεσα ρευστών διαθέσιμων παρά των εποπτικών δεικτών ρευστότητας καθώς αυτά είναι που θα εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών του Συγκροτήματος. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει σχετική κατάσταση για υποβολή στην ΚΤΚ, υποδεικνύοντας τις ταμειακές εισροές και εκροές οι οποίες παρατηρήθηκαν τόσο σε καταθέσεις πελατών όσο και σε άλλα υπόλοιπα καθώς επίσης και το αρχικό και τελικό υπόλοιπο σε μετρητά (υπόλοιπα σε χαρτονομίσματα, υπόλοιπα σε λογαριασμούς άλλων τραπεζών και υπόλοιπα διατραπεζικής αγοράς ημερήσιας διάρκειας). Η πληροφόρηση αυτή αποστέλλεται επίσης στα μέλη της επιτροπής ALCO. Επίσης η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος παρακολουθεί σε ημερήσια βάση τις εισροές και εκροές στα κύρια νομίσματα τα οποία χρησιμοποιεί το Συγκρότημα.

Εβδομαδιαία

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει σε εβδομαδιαία βάση κατάσταση που παρουσιάζει την ασυμφωνία ληκτότητας του Ευρώ και ξένων συναλλαγμάτων η οποία υποβάλλεται στην ΚΤΚ. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος ετοιμάζει προβλέψεις για τις αναμενόμενες εισροές και εκροές για περίοδο δύο μηνών.

Μηνιαία

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει πίνακες που αφορούν τη συμμόρφωση με εποπτικούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας, για όλες τις τραπεζικές μονάδες και για το Συγκρότημα, οι οποίοι υποβάλλονται στην επιτροπή ALCO. Υπολογίζονται επίσης οι αναμενόμενες ροές σε σενάρια ακραίων καταστάσεων και συγκρίνονται τα προβλεπόμενα διαθέσιμα αποθέματα ρευστότητας.

Σε τριμηνιαία βάση

Μέχρι τον Μάρτιο 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερωνόταν για τη συμμόρφωση με τους εποπτικούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για κάθε τραπεζική μονάδα και για το Συγκρότημα τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση. Από τον Μάιο 2013 και μετέπειτα, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται για την κατάσταση ρευστότητας του Συγκροτήματος σε πιο τακτική βάση.

Περιοδικά

Η κατάσταση της ρευστότητας αξιολογείται χρησιμοποιώντας εναλλακτικά σενάρια, τα οποία περιλαμβάνουν προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων τόσο στο Συγκρότημα όσο και στην αγορά.

Το Συγκρότημα, ως μέρος των διαδικασιών του για παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, διαθέτει σχέδιο για το χειρισμό καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης για τη χρηματοδότησή του. Σε αυτό το σχέδιο, αναλύονται τα στάδια που θα ακολουθηθούν όταν παρουσιαστούν προβλήματα στη ρευστότητα, που κλιμακώνονται με σύγκλιση της Επιτροπής Χρηματοδοτικής Κρίσης. Το πλάνο καθορίζει τα μέλη της Επιτροπής καθώς και μία σειρά πιθανών μέτρων που μπορεί να ληφθούν. Ο σχεδιασμός αυτός καθώς και η Πολιτική Ρευστότητας του Συγκροτήματος αναθεωρούνται από την επιτροπή ALCO, η οποία υποβάλλει την επικαιροποιημένη πολιτική με εισηγήσεις στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου προς έγκριση. Η εγκεκριμένη πολιτική κοινοποιείται στην ΚΤΚ.

26. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)**Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)***Δείκτες ρευστότητας*

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων επί του συνόλου των καταθέσεων και άλλων υποχρεώσεων που λήγουν τους επόμενους δώδεκα μήνες σε επίπεδο Συγκροτήματος ετοιμάζεται σε μηνιαία βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος και παρακολουθείται από την επιτροπή ALCO. Τα ρευστά διαθέσιμα ορίζονται ως μετρητά, καταθέσεις στη διατραπεζική αγορά που λήγουν εντός τριάντα ημερών, καθώς και ομόλογα και μετοχές, με περικοπές σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των εποπτικών αρχών. Οι συνολικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις πελατών ανεξάρτητα από τη λήξη τους και οι άλλες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν όλες τις μη πελατειακές καταθέσεις/υποχρεώσεις που λήγουν στους επόμενους δώδεκα μήνες.

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων του Συγκροτήματος ήταν ως ακολούθως:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	%	%
30 Σεπτεμβρίου 2013/31 Δεκεμβρίου 2012	10,42	8,79
Μέσος δείκτης	11,01	14,99
Μέγιστος δείκτης	14,42	23,93
Ελάχιστος δείκτης	8,69	7,08

Ο δείκτης δανείων και απαιτήσεων προς καταθέσεις παρουσιάζεται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	%	%
30 Σεπτεμβρίου 2013/31 Δεκεμβρίου 2012	145,91	85,70
Μέσος δείκτης	124,44	91,65
Υψηλότερος δείκτης τριμήνου	154,91	93,85
Χαμηλότερος δείκτης τριμήνου	85,70	85,70

Επί του παρόντος κι έπειτα από τη μετατροπή μακροπρόθεσμων πιστωτικών τίτλων του Συγκροτήματος σε μετοχές, κύριες πηγές ρευστότητας του Συγκροτήματος αποτελούν η καταθετική του βάση και η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες, είτε άμεσα από πράξεις νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ είτε μέσω του Μηχανισμού Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) από την ΚΤΚ.

Ως αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών στις αρχές του 2013 και της αύξησης των εκροών καταθέσεων πελατών, το Συγκρότημα έλαβε χρηματοδότηση από την ΚΤΚ το Φεβρουάριο 2013.

Η μεταφορά ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας στο Συγκρότημα, ως αποτέλεσμα της συμφωνίας μεταξύ Κύπρου και Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013, είχε ως αποτέλεσμα ποσό περίπου €9,1 δις. χρηματοδότησης από τον ELA να μεταφερθεί στο Συγκρότημα κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το Συγκρότημα διαθέτει σήμερα περιορισμένη πρόσβαση στη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων που σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση για χρηματοδότηση από τις κεντρικές τράπεζες. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από το ELA ανερχόταν σε €9,85 δις (Σημ. 17).

26. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)**Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)***Δείκτες ρευστότητας (συνέχεια)*

Η λογιστική αξία των επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 αντίστοιχα, συνοψίζεται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που ενεχυριάστηκαν ως εξασφάλιση:	€000	€000
- μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία	504.947	707.749
- άλλες επενδύσεις	3.252.115	853.617
- δάνεια και απαιτήσεις	14.753.630	1.830.000
- ακίνητα	92.534	-
Σύνολο επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων	18.603.226	3.391.366

Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν εξασφαλίσεις που χρειάζονται για (i) παράγωγα και συμφωνίες επαναγοράς βάσει συμβάσεων CSA και συμφωνιών επαναγοράς και (ii) για εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές που εκδόθηκαν.

Οι επενδύσεις χρησιμοποιούνται κυρίως ως εξασφάλιση για συμφωνίες επαναγοράς καθώς επίσης και για καλυμμένα ομόλογα, ενώ τα δάνεια χρησιμοποιούνται σαν εξασφάλιση για συναλλαγές με το Ευρωσύστημα και για καλυμμένα ομόλογα.

Τα μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν ποσά τα οποία τοποθετήθηκαν σε άλλες τράπεζες ως εξασφάλιση, σύμφωνα με τον ορισμό του ISDA, ύψους €293.201 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €388.817 χιλ.) που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα αλλά αποδεσμεύονται μετά τη λήξη της συναλλαγής.

Τα δάνεια και απαιτήσεις που περιλαμβάνονται ως επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 χρησιμοποιούνται κυρίως ως εξασφαλίσεις για χρηματοδότηση από την ΚΤΚ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν ως εξασφαλίσεις για τα δύο καλυμμένα ομόλογα που εκδόθηκαν από την Εταιρία και κρατούνταν από το Συγκρότημα (Σημ. 18).

27. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι

Άλλοι επιχειρηματικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν ασφαλιστικούς κινδύνους όπου σύμφωνα με τους όρους ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου ένα ασφαλιζόμενο συμβάν θα υποχρεώσει το Συγκρότημα να καταβάλει παροχές αβέβαιου μεγέθους σε ακαθόριστη χρονική στιγμή, λειτουργικούς κινδύνους, εποπτικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις αυξανόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις οποίες υπόκειται το Συγκρότημα, κίνδυνοι που σχετίζονται με την ένταση του ανταγωνισμού, νομικοί και πολιτικοί κίνδυνοι. Οι λειτουργικοί κίνδυνοι αναλύονται πιο κάτω.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αφορά το κίνδυνο ζημιάς ως αποτέλεσμα ανεπαρκών ή αποτυχημένων εσωτερικών διαδικασιών, απόμων (εσωτερική απάτη), συστημάτων και εξωτερικών γεγονότων (εξωτερική απάτη και φυσικές καταστροφές). Ο κίνδυνος αφορά επίσης νομικό κίνδυνο. Αυτός ο κίνδυνος δεν αφορά στρατηγικό κίνδυνο ή κίνδυνο φήμης ή άλλους κινδύνους που θα μπορούσαν να προκαλέσουν έμμεσες ζημιές / κόστος ευκαιριών.

27. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)**Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)**

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι ο έλεγχος του λειτουργικού κινδύνου σχετίζεται θεμελιωδώς με τις καλές διοικητικές πρακτικές. Κατά συνέπεια, το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου όπως αυτό καθορίζεται από τη στρατηγική του Συγκροτήματος στοχεύει πρώτιστα στην πρόληψη του λειτουργικού κινδύνου, παρά στην επάρκεια των κεφαλαίων για αντιμετώπιση των λειτουργικών ζημιών. Σύμφωνα με τη στρατηγική του Συγκροτήματος για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, πρώτος στόχος είναι η αποτελεσματική και προληπτική διαχείριση του κινδύνου και δεύτερος στόχος η αξιολόγηση και επιμέτρησή του.

Η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου θέτει τις ακόλουθες προτεραιότητες: (i) την ανάπτυξη της επίγνωσης για το λειτουργικό κίνδυνο και της κατάλληλης κουλτούρας για σωστή διαχείρισή του, (ii) την παροχή επαρκούς πληροφόρησης προς τη διοίκηση του Συγκροτήματος σε σχέση με το προφίλ του λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Συγκροτήματος, μονάδων και λειτουργιών ούτως ώστε να λαμβάνονται οι ανάλογες αποφάσεις για τον έλεγχο των κινδύνων, και (iii) τη μείωση των λειτουργικών ζημιών οι οποίες θα έχουν αρνητική επίδραση στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και στην υλοποίηση των επιχειρηματικών του στόχων.

Η δομή αντιμετώπισης του λειτουργικού κινδύνου βασίζεται στο μοντέλο 'τριών γραμμών άμυνας' μέσω του οποίου οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες σε σχέση με τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου είναι διάχυτες μέσα στο Συγκρότημα. Η πρώτη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό του Συγκροτήματος που έχουν άμεση ευθύνη για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου σε καθημερινή βάση. Η δεύτερη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει την υπηρεσία διαχείρισης κινδύνων που είναι αρμόδια για την γενική εποπτεία και τον ανεξάρτητο και αντικειμενικό έλεγχο στην πρώτη γραμμή άμυνας. Η τρίτη γραμμή άμυνας εντοπίζεται σε ένα ανεξάρτητο ρόλο διασφάλισης της ακεραιότητας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων στο Συγκρότημα και εκτελείται από τον εσωτερικό έλεγχο του Συγκροτήματος και την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το έτος 2013 παρουσιάζει εξαιρετικές προκλήσεις όσον αφορά τη διαχείριση λειτουργικού κινδύνου λόγω της εμφάνισης διαφόρων γεγονότων που προκάλεσαν ορισμένους σημαντικούς παράγοντες λειτουργικού κινδύνου. Αυτοί οι σημαντικοί παράγοντες επέδρασαν επάνω σε ευρύ φάσμα στις λειτουργίες του Συγκροτήματος.

Πιο συγκεκριμένα, μετά από τις αποφάσεις του Eurogroup το Μάρτιο 2013, προέκυψε λειτουργικός κίνδυνος που σχετίζεται με τη πληροφορική λόγω της περιπλοκότητας και των στενών χρονοδιαγραμμάτων που παρουσιάστηκαν στη διαδικασία έγκαιρης και αποτελεσματικής εφαρμογής συστημάτων πληροφορικής σε σχέση με τα διατάγματα της Αρχής Εξυγίανσης για διάσωση με ίδια μέσα και τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων. Οι αναφερόμενοι κίνδυνοι αυξήθηκαν λόγω των καταστάσεων, όπου η γρήγορη ανάπτυξη λογισμικών ήταν επιτακτική, χωρίς να υποστηρίζεται από επιχειρηματική ανάλυση. Επίσης, διάφοροι λειτουργικοί κίνδυνοι έχουν προκύψει στις καθημερινές λειτουργίες του Συγκροτήματος λόγω της απορρόφησης των εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο και σε σχέση με τη διαδικασία ενσωμάτωσης των συστημάτων πληροφορικής και διαδικασιών του Συγκροτήματος με εκείνων της Λαϊκής Τράπεζας.

Επίσης, υπήρχε σημαντική αύξηση στις νομικές διαδικασίες κατά του Συγκροτήματος από ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάστηκαν από τις αρνητικές επιπτώσεις των αποφάσεων του Eurogroup στις λειτουργίες του Συγκροτήματος και στην οικονομία ευρύτερα, οδηγώντας σε βαθύτερη ύφεση.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με την ενδεχόμενη απώλεια σημαντικού ανθρώπινου δυναμικού και πολύτιμων στελεχών από την Εταιρία προέκυψαν από τη διαδικασία συρρίκνωσης του Συγκροτήματος και το Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου που προσφέρθηκε στους υπαλλήλους και ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2013. Επίσης η φυσική συρρίκνωση των εργασιών που περιλαμβάνει την πώληση των εργασιών στην Ελλάδα και το κλείσιμο καταστημάτων στην Κύπρο σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα δημιουργεί αρκετούς ενδεχόμενους λειτουργικούς κινδύνους. Συγκεκριμένα, μετά την πώληση των εργασιών στην Ελλάδα, η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων που παραμένουν στην Ελλάδα δημιουργεί λειτουργικές προκλήσεις στο Συγκρότημα.

Κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή διάφορες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, οι οποίες οδήγησαν σε ανάπτυξη νέων προγραμμάτων και διαδικασιών που πρέπει να τυγχάνουν αποτελεσματικής διαχείρισης.

27. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Τα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια και τα δάνεια σε καθυστέρηση του Συγκροτήματος βρίσκονται σε ψηλά επίπεδα. Υπό αυτές τις περιστάσεις, ενδέχεται να αυξηθούν οι πιστωτικές ζημιές οι οποίες θα σχετίζονται με λειτουργικά γεγονότα. Τέτοια γεγονότα αφορούν λειτουργικές παραλήψεις στη διαδικασία δανειοδότησης που στην περίπτωση που οι δανειοδοτήσεις αποπληρώνονταν κανονικά, δεν θα οδηγούσαν σε οποιοσδήποτε ζημιές. Παραταύτα λόγω των λειτουργικών αυτών γεγονότων, πιθανόν να καταγραφούν υψηλότερες ζημιές στο χαρτοφυλάκιο χρηματοδοτήσεων.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου χρησιμοποιεί μεθοδολογίες και εργαλεία βάσει των διεθνών βέλτιστων πρακτικών, οι οποίες υιοθετούνται συνεχώς από το Συγκρότημα για την αποτελεσματική αναγνώριση, επιμέτρηση, αξιολόγηση και όπου είναι εφικτό την προληπτική διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων.

Οι ζημιές που σχετίζονται με λειτουργικούς κινδύνους καταγράφονται στο εσωτερικό σύστημα καταγραφής ζημιών με σκοπό τον εντοπισμό των αιτιών που προκάλεσαν τις ζημιές, τη λήψη διορθωτικών ενεργειών καθώς και για στατιστικούς σκοπούς. Κατά την περίοδο Ιανουάριος μέχρι Σεπτεμβρίου 2013 έχουν καταγραφεί 250 γεγονότα λειτουργικής ζημιάς με ενδεχόμενη ζημιά πέραν των €1.000. Κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2012, έχουν καταγραφεί 365 γεγονότα λειτουργικής ζημιάς.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί μεθόδους αυτοαξιολόγησης για αναγνώριση των σημαντικών παραγόντων λειτουργικού κινδύνου και σημαντικούς κινδύνους σε επίπεδο τμημάτων. Αυτές οι αξιολογήσεις γίνονται σε τακτική ή ειδική βάση. Επίσης χρησιμοποιούνται δείκτες παρακολούθησης κινδύνων για παρακολούθηση διαχρονικών τάσεων σε λειτουργικούς κινδύνους ούτως ώστε να υπάρχει η δυνατότητα προληπτικού χειρισμού τους. Σχέδια δράσης για τη διαχείριση των σημαντικών λειτουργικών κινδύνων που εντοπίζονται, διατυπώνονται έτσι ώστε να ελέγχονται/μετριάζονται, μεταφέρονται, αποφεύγονται ή διατηρούνται οι κίνδυνοι. Η λήψη αποφάσεων για το χειρισμό του κάθε κινδύνου γίνεται από το κατάλληλο επίπεδο διαχείρισης.

Υπάρχουν επίσης διαδικασίες για έγκαιρη αναφορά θεμάτων που αφορούν το λειτουργικό κίνδυνο στις διάφορες βαθμίδες της διοίκησης του Συγκροτήματος ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για έγκαιρη λήψη των αποφάσεων για χειρισμό και έλεγχο των κινδύνων.

Τα τμήματα εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης του Συγκροτήματος μέσω παρακολούθησης και με τακτικές αναφορές προς την εκτελεστική διεύθυνση του Συγκροτήματος, διασφαλίζουν ότι το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και οι λειτουργικές πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

Το Συγκρότημα έχει θεσπίσει διαδικασία μέσω της οποίας η μονάδα διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων εμπλέκεται στην αναγνώριση κινδύνων που μπορεί να προκύψουν σε σχέση με νέα προϊόντα, την αξιολόγηση νέων και τροποποιημένων διαδικασιών, πολιτικές του Συγκροτήματος, νέα συστήματα τεχνολογίας, νέες υπηρεσίες με σκοπό την αναγνώριση και εκτίμηση των κινδύνων που προκύπτουν και την υποβολή σχετικών εισηγήσεων για το χειρισμό τους. Επίσης η μονάδα διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων είναι αρμόδια για την αναγνώριση λειτουργικών κινδύνων που σχετίζονται με συμφωνίες για την ανάθεση εργασιών του Συγκροτήματος σε τρίτους και διασφαλίζει ότι έχουν θεσπιστεί αποτελεσματικές διαδικασίες και πολιτικές για τη διαχείριση του σχετικού κινδύνου.

Το Συγκρότημα στοχεύει στην ενίσχυση της ενημέρωσης των υπαλλήλων του αναφορικά με τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου μέσω συνεχούς εκπαίδευσης.

Το Συγκρότημα επίσης χρησιμοποιεί ασφαλιστική κάλυψη, μέσω αριθμού ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εταιριών, για κάλυψη των μη αναμενόμενων λειτουργικών ζημιών.

Σε όλες τις αγορές όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, υπάρχει συνεχής ανάπτυξη Σχεδίων Ανάκαμψης και Συνέχισης Εργασιών με σκοπό την επιτυχή και γρήγορη ανάκαμψη των εργασιών σε περίπτωση που προκύψει ένα καταστροφικό γεγονός.

28. Έκθεση σε δημόσιο χρέος

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος και άλλα περιουσιακά στοιχεία στις χώρες που έχουν ενταχθεί ή έχουν αποταθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης ή η πιστοληπτική διαβάθμισή τους με βάση τον όκο αξιολόγησης Moody's είναι κάτω από Aa1 και η συνολική έκθεση του Συγκροτήματος υπερβαίνει τα €100 εκατ., παρουσιάζεται πιο κάτω. Οι χώρες για τις οποίες γίνονται γνωστοποιήσεις είναι: Κύπρος, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Ρωσία, Ρουμανία, Ουκρανία, Πορτογαλία και Ισπανία.

Το Συγκρότημα δεν είχε οποιανδήποτε έκθεση στα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ή στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Το δημόσιο χρέος των πιο πάνω χωρών, εκτός της Κύπρου δεν θεωρήθηκε ότι υπέστη απομείωση στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, παρά τις οικονομικές δυσκολίες των χωρών αυτών, καθώς η κατάσταση δεν είναι αρκετά σοβαρή έτσι ώστε να επηρεάζει σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές για τα κρατικά χρεόγραφα τους, εκτός σε σχέση με τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα που ανταλλάχθηκαν, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Κυπριακά Κρατικά Ομόλογα (ΚΚΟ)

Τον Ιούνιο 2013 έγινε πρόταση από την Κυπριακή Δημοκρατία για ανταλλαγή αριθμού υφιστάμενων ΚΚΟ συνολικής ονομαστικής αξίας €1 δις με λήξη κατά τη διάρκεια του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής (Μάρτιο 2013 - Μάρτιο 2016), με πέντε νέα ομόλογα με αντίστοιχα ίδια τοκομερίδια (σε σειρά-κατά-σειρά βάση) και διάρκεια 5-10 έτη. Το Συγκρότημα αποδέχτηκε την πιο πάνω πρόταση και συμμετείχε στην ανταλλαγή με ομόλογα ονομαστικής αξίας €180 εκατ. Η ανταλλαγή αποτέλεσε τροποποίηση στους όρους αντί διαγραφή των ΚΚΟ προς ανταλλαγή.

Για τα ΚΚΟ που προσφέρθηκαν για ανταλλαγή, υπάρχει αντικειμενική απόδειξη για απομείωση, καθώς πέραν των άλλων δεικτών (π.χ. οικονομικές δυσκολίες του εκδότη, υποβαθμίσεις και μείωση στην εύλογη αξία), υπάρχει μείωση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές λόγω της επέκτασης της λήξης χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς αντί τα αρχικά πραγματικά επιτόκια. Ως αποτέλεσμα, κατά τη διάρκεια των εννέα μηνών που έληξαν στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, το Συγκρότημα αναγνώρισε €6.927 χιλ. ζημιές απομείωσης.

Τα ΚΚΟ που κατέχει το Συγκρότημα τα οποία δεν υπόκεινταν στην πρόταση για ανταλλαγή στις 30 Ιουνίου 2013 δεν θεωρήθηκαν ότι έχουν υποστεί απομείωση στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, για τους εξής λόγους:

- Δεν υπήρξε οποιαδήποτε παραβίαση της σύμβασης ούτε πλημμέλεια στην καταβολή των τόκων κεφαλαίου.
- Αν και ο εκδότης έχει οικονομική δυσχέρεια αυτό μετριάζεται επαρκώς από το γεγονός ότι η Κύπρος εισήλθε σε πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής.
- Το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής προχωρά όπως έχει προγραμματιστεί και οι όροι του Μνημονίου Συναντίληψης εκπληρώνονται.
- Η Κύπρος αναμένεται να είναι σε θέση να επιστρέψει σε αγορές και να αντλήσει την απαραίτητη χρηματοδότηση μέχρι το τέλος του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής.

Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος περιλαμβάνει κρατικά ομόλογα και άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία οφείλονται από κρατικούς, ημικρατικούς, τοπικές αρχές και άλλους οργανισμούς στους οποίους το κράτος κατέχει ποσοστό πάνω από 50%.

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος και άλλα περιουσιακά στοιχεία στις πιο πάνω χώρες αναλύεται στον πιο κάτω πίνακα:

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

28. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιρλανδία	Ιταλία	Ρωσία	Ρουμανία	Ουκρανία
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	360.131	-	-	-	46.770	10.770	9.001
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	57.835	155.858	-	38.960	73.327	235.904	2.915
Επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου							
- διαθέσιμες προς πώληση	1.320	-	48.393	51.457	2.075	-	-
- δάνεια και απαιτήσεις	2.534.365	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	13.805	-	-	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών							
- διαθέσιμες προς πώληση	1.241	290	-	-	-	-	1
- δάνεια και απαιτήσεις	1.388	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	42	-	-	-	-	-	1.034
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (πριν τις προβλέψεις)	21.575.275	676	-	-	1.619.679	478.632	312.034
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	244	-	-	90	-	-	-
Σύνολο στον ισολογισμό	24.545.646	156.824	48.393	90.507	1.741.851	725.306	324.985
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	943.429	339.400	-	-	7.510	288	50
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	2.234.036	-	-	-	151.117	3.765	447
Σύνολο εκτός ισολογισμού	3.177.465	339.400	-	-	158.627	4.053	497
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	27.723.111	496.224	48.393	90.507	1.900.478	729.359	325.482

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες για την Κύπρο, παρουσιάζονται μετά την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων που αποκτήθηκαν από την Λαϊκή Τράπεζα (Σημ. 25). Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση περιλαμβάνει ζημιές ύψους €7.595 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €10.822 χιλ.) σε σχέση με τις πιο πάνω επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου και ζημιές ύψους €250 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €359 χιλ.) σε σχέση με ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώσεις στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

28. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ιρλανδία	Ιταλία	Ρωσία	Ρουμανία	Ουκρανία
31 Δεκεμβρίου 2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	363.170	82.459	-	-	122.669	23.855	6.595
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	60.500	5.538	-	7.071	144.825	35.039	3.450
Επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου							
- διαθέσιμες προς πώληση	1.134	-	47.602	51.536	2.197	6.603	-
- δάνεια και απαιτήσεις	749.981	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	13.042	-	-	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών							
- διαθέσιμες προς πώληση	985	-	-	-	-	-	3
- δάνεια και απαιτήσεις	1.447	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	96	-	-	-	-	-	464
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (πριν τις προβλέψεις)	14.872.936	9.437.677	-	-	2.024.524	550.154	331.290
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	259	-	-	-	-	-	-
Σύνολο στον ισολογισμό	16.063.550	9.525.674	47.602	58.607	2.294.215	615.651	341.802
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	779.089	757.992	-	-	15.685	2.033	33
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	1.705.856	809.373	-	-	184.064	21.316	390
Σύνολο εκτός ισολογισμού	2.484.945	1.567.365	-	-	199.749	23.349	423
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	18.548.495	11.093.039	47.602	58.607	2.493.964	639.000	342.225

28. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)**Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)**

Οι αναλύσεις των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για τις πιο πάνω χώρες παρουσιάζονται στη Σημείωση 25.

Στην Κύπρο, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια σε τοπικές αρχές, ημικρατικούς οργανισμούς και κρατικές επιχειρήσεις ύψους €177.493 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €118.000 χιλ.). Επιπρόσθετα οι ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν επίσης ποσό ύψους €18.389 χιλ. για τις πιο πάνω οντότητες (31 Δεκεμβρίου 2012: €25.502 χιλ.). Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €118.025 χιλ. τα οποία έχουν ως εξασφάλιση εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Δεν υπήρχαν δάνεια με εξασφάλιση εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στις 30 Σεπτεμβρίου 2013.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την έκθεση του Συγκροτήματος σε ομόλογα δημοσίου στις χώρες οι οποίες έχουν ενταχθεί ή αποταθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία και Κύπρος) με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
30 Σεπτεμβρίου 2013	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κύπρος						
- διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	1.320	-	1.320
- δάνεια και απαιτήσεις	99.986	99.421	1.664.483	367.215	303.260	2.534.365
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	13.805	-	13.805
	99.986	99.421	1.664.483	382.340	303.260	2.549.490

Ιρλανδία						
διαθέσιμα προς πώληση	-	-	15.586	32.807	-	48.393

31 Δεκεμβρίου 2012						
Κύπρος						
- διαθέσιμα προς πώληση	1.009	-	-	125	-	1.134
- δάνεια και απαιτήσεις	-	99.377	12.607	510.974	127.023	749.981
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	13.042	-	13.042
	1.009	99.377	12.607	524.141	127.023	764.157

Ιρλανδία						
- διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	-	47.602	47.602

28. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Το Κυπριακό Κρατικό Ομόλογο ύψους €1.6 δις. έχει λήξη τη 1 Ιουλίου 2014 και υπάρχει μονομερής επιλογή ανανέωσης μέχρι τον Ιούλιο 2017.

Τα κρατικά ομόλογα της Ιρλανδίας έχουν επιμετρηθεί με βάση το Επίπεδο 1 και τα Κυπριακά Κρατικά Ομόλογα με βάση το Επίπεδο 2.

Τον Ιούνιο 2013, Κυπριακά Κρατικά Ομόλογα με ονομαστική αξία ύψους €180 εκατ. και ημερομηνία λήξης μεταξύ ενός και πέντε ετών, έχουν ανταλλαχθεί με Κυπριακά Κρατικά Ομόλογα με ημερομηνία λήξης άνω των πέντε ετών.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 το Συγκρότημα δεν είχε έκθεση σε ομόλογα δημοσίου της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ελλάδας.

29. Διαχείριση κεφαλαίου

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας που διέπουν τις εργασίες του Συγκροτήματος καθορίζονται από την ΚΤΚ σύμφωνα με την σχετική Οδηγία για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων.

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η τήρηση των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων που επιβάλλονται, καθώς επίσης και η διατήρηση ισχυρών δεικτών πιστοληπτικής διαβάθμισης και υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίξει τις εργασίες του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους του.

Τον Ιούλιο του 2011 η ΚΤΚ τροποποίησε την Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, εισάγοντας ένα νέο δείκτη ο οποίος αναφέρεται στα κύρια βασικά ίδια κεφάλαια (core tier 1). Το ελάχιστο όριο του νέου δείκτη καθορίστηκε στο 8% για την περίοδο μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 2012. Μετέπειτα, το όριο του δείκτη αυξάνεται σταδιακά με προσαύξηση η οποία υπολογίζεται με βάση το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος έναντι του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Οδηγία καθορίζει επίσης το ελάχιστο όριο του δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (tier 1) ως το εκάστοτε ελάχιστο όριο του δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων πλέον 1,5%. Επίσης καθορίζει το ελάχιστο όριο του δείκτη συνολικών ιδίων κεφαλαίων ως το εκάστοτε όριο του δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων πλέον 2,0%. Συνεπώς, στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 30 Σεπτεμβρίου 2013, οι ελάχιστοι απαιτούμενοι δείκτες βασικών ιδίων κεφαλαίων και συνολικών ιδίων κεφαλαίων ανέρχονταν σε 10,2% και 12,2%, αντίστοιχα.

Το Μνημόνιο Συναντίληψης που υπογράφηκε μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης και της Τρόικας το 2013, προβλέπει ότι η ΚΤΚ θα αυξήσει τον ελάχιστο απαιτούμενο δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (core tier 1) στο 9% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Επιπρόσθετα, η ΚΤΚ μπορεί να απαιτήσει πρόσθετα κεφάλαια για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις πρόνοιες του Πυλώνα Ι.

Οι θυγατρικές εταιρίες που διεξάγουν τραπεζικές εργασίες στο εξωτερικό συμμορφώνονται με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των τοπικών εποπτικών αρχών στις χώρες όπου λειτουργούν. Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας.

29. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Εποπτικά κεφάλαια	€000	€000
Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια	2.333.692	(407.284)
Βασικά ίδια κεφάλαια	2.333.692	119.695
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	58.541	248.892
Λογιστική αξία ασφαλιστικών εταιριών	-	(171.680)
Συνολικά ίδια κεφάλαια	2.392.233	196.907
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος	21.051.688	19.318.362
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	77.952	3.014
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	1.840.086	2.258.476
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	22.969.726	21.579.852
	%	%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	10,2	(1,9)
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	10,2	0,6
Δείκτης συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	0,2	1,2
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	10,4	0,9
Ελάχιστα όρια σύμφωνα με τις Οδηγίες της ΚΤΚ		
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	8,7	8,7
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	10,2	10,2
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	12,2	12,2

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για χρηματοοικονομική βοήθεια ύψους μέχρι €10 δις, η οποία προϋποθέτει την εφαρμογή ενός εκτενούς προγράμματος πολιτικών μεταρρυθμίσεων. Η συμφωνία με το Eurogroup προνοούσε ότι το Συγκρότημα θα ανακεφαλαιοποιείτο μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με συνεισφορά των ανασφάλιστων καταθετών και απορρόφηση των ζημιών από κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων.

Η Εταιρία βρισκόταν υπό καθεστώς εξυγίανσης από τις 25 Μαρτίου 2013 μέχρι τις 30 Ιουλίου 2013, περίοδο κατά την οποία ανακεφαλαιοποιήθηκε και αναδιαρθρώθηκε σύμφωνα με τα διατάγματα που εκδόθηκαν από την ΚΤΚ, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, σύμφωνα με τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013.

Τα συνολικά ίδια κεφάλαια κατά την εννιαμηνία που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 επηρεάστηκαν θετικά από την έκδοση μετοχών από την Εταιρία (Σημ. 21) και αρνητικά από τις ζημιές για την περίοδο. Η ανακεφαλαιοποίηση επιτεύχθηκε μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με τη συνεισφορά των ανασφάλιστων καταθετών (μέσω της μετατροπής του 47,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων και δομημένων προϊόντων σε μετοχές) και τη συνεισφορά των κατόχων αξιογράφων.

29. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων και ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 συμμορφώνονται με το ελάχιστο όριο που απαιτεί η ΚΤΚ. Ο δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων δεν συμμορφώνεται με το ελάχιστο όριο που απαιτεί η ΚΤΚ.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν 'Μετοχές που υπόκεινται σε προσωρινά διατάγματα' (Σημ. 21) ύψους €60.182 χιλ.

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις:		
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη	2.721	5.028
- συνδεδεμένα πρόσωπα	4.772	29.053
	7.493	34.081
Καταθέσεις:		
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη	1.617	19.260
- συνδεδεμένα πρόσωπα	17.008	21.948
	18.625	41.208
Ομολογιακά δάνεια, δανειακό κεφάλαιο και ΜΑΕΚ:		
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη	-	56
- συνδεδεμένα πρόσωπα	-	2
	-	58

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους από συνδεδεμένα πρόσωπα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €418 χιλ. και €453 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €8.749 χιλ. και €2.846 χιλ.) αντίστοιχα.

Πρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα τους πρόσωπα που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους €234 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €16.124 χιλ.). Δεν υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 (31 Δεκεμβρίου 2012: €77 χιλ.).

Το σύνολο των ακάλυπτων ποσών των δανείων και απαιτήσεων και ενδεχομένων και ανειλημμένων υποχρεώσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα (χρησιμοποιώντας αξίες καταναγκαστικής πώλησης για εμπράγματα εξασφαλίσεις και χωρίς τον προσδιορισμό αξίας για οποιαδήποτε άλλα είδη εξασφαλίσεων) στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ανήλθε σε €3.267 χιλ. (31 Δεκεμβρίου 2012: €4.191 χιλ.).

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Κατά το εννιάμηνο που έληξε 30 Σεπτεμβρίου 2013 το Συγκρότημα είχε τις ακόλουθες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα: αντασφάλιστρα ύψους €56 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €131 χιλ.) που πληρώθηκαν σε εταιρίες του ομίλου Commercial General Insurance στον οποίο κατέχει έμμεσο συμφέρον ο κ. Ανδρέας Αρτέμης, αγορές υπηρεσιών και εξοπλισμού ύψους €1 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €270 χιλ.) από τις εταιρίες Πυλώνες ΑΕ Ελλάς και Unicars Ltd στις οποίες κατέχει έμμεσο συμφέρον η κα Άννα Διογένους, αγορές εξοπλισμού ύψους €89 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €441 χιλ.) από την εταιρία Mellon Cyprus Ltd η οποία επηρεάζεται σημαντικά από συνδεδεμένο πρόσωπο της κα Άννας Διογένους, προμήθειες από ασφαλιστικές υπηρεσίες ύψους €29 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €92 χιλ.) προς την εταιρία Δ. Σεβέρης και Υιοί Λτδ που ανήκει στον κ. Κώστα Ζ. Σεβέρη και ενοίκια ύψους €71 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: Μηδέν) που πληρώθηκαν από τον Όμιλο Τσεριώτης στον οποίο κατέχει έμμεσο συμφέρον η κα. Άννα Διογένους. Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στο δικηγορικό γραφείο Ανδρέας Νεοκλέους και Σια LLC, στο οποίο ο σύμβουλος κ. Ηλίας Νεοκλέους είναι συνétairos, και αφορούσε επαγγελματικές αμοιβές ανερχόταν σε €14 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €102 χιλ.). Ο κ. Ξάνθος Βράχας ο οποίος διορίστηκε στο Συμβούλιο στις 10 Σεπτεμβρίου 2013, είναι διευθυντής της Universal Life Insurance Agency Ltd στην οποία το Συγκρότημα πλήρωσε €9 χιλ. για ασφαλιστικές συναλλαγές. Επιπλέον το Συγκρότημα είχε τις ακόλουθες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα υπό την ιδιότητά τους ως μέλη του μεταβατικού Διοικητικού Συμβουλίου: δικηγορικά έξοδα ύψους €10 χιλ. προς την εταιρία Α. Ποιητής & Υιοί στην οποία ο κ. Ανδρέας Ποιητής είναι συνétairos και αναλογιστικά έξοδα ύψους €48 χιλ. προς την εταιρία AON Hewitt Cyprus Ltd στην οποία ο κ. Φίλιππος Μαννάρης είναι συνétairos.

Κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2012, αγοράστηκαν ακίνητα ύψους €185 χιλ. από εταιρία που επηρεάζεται από συνδεδεμένα πρόσωπα του κ. Βασίλη Γ. Ρολόγη.

Δεν υπάρχουν σημαντικά ποσά από συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα πρόσωπα που να πραγματοποιήθηκαν μετά το τέλος της περιόδου, τόσο για το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο όσο και για τα νέα μέλη τα οποία εκλέχθηκαν κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και οντότητες στις οποίες οι σύμβουλοι/βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση ή είναι διοικητικοί σύμβουλοι ή έχουν με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχο τους.

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνθήκες εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας. Όσον αφορά τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα, αριθμός πιστωτικών διευκολύνσεων έχει χορηγηθεί με βάση τους ισχύοντες όρους όπως και για το υπόλοιπο προσωπικό του Συγκροτήματος.

30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)**Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών**

	Εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου	
	2013	2012
	€000	€000
Αμοιβή διοικητικών συμβούλων		
<i>Εκτελεστικοί</i>		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	311	981
Παροχές για τερματισμό εργοδότησης	84	-
Εισφορές εργοδότη	20	54
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	12	109
	427	1.144
<i>Μη εκτελεστικοί</i>		
Δικαιώματα ως μέλη	232	457
Απολαβές μη εκτελεστικού συμβούλου που είναι υπάλληλος της Εταιρίας	107	134
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	766	1.735
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	448	428
Παροχές για τερματισμό εργοδότησης	216	-
Εισφορές εργοδότη	37	34
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	54	51
Σύνολο αμοιβών άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών	755	513
Σύνολο	1.521	2.248

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβή ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της καθώς και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αμοιβές των Εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων περιλαμβάνουν τους δύο εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους μέχρι τις 29 Μαρτίου 2013, τον Ειδικό Διαχειριστή (από 25 Μαρτίου μέχρι 21 Ιουνίου 2013) και τον μεταβατικό Διευθύνοντα Σύμβουλο του Συγκροτήματος (από 29 Μαΐου 2013 μέχρι 10 Σεπτεμβρίου 2013).

Οι αμοιβές των άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών περιλαμβάνουν την αμοιβή του Ανώτερου Γενικού Διευθυντή Συγκροτήματος μέχρι τις 29 Μαρτίου 2013 και την αμοιβή των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής από την ημερομηνία διορισμού τους ως μέλη της Επιτροπής.

Οι παροχές για τερματισμό εργοδότησης αφορούν πληρωμές σε ένα εκτελεστικό διοικητικό σύμβουλο και στον Ανώτερο Γενικό Διευθυντή Συγκροτήματος που αποχώρησαν από το Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013. Οι παροχές αυτές περιλαμβάνουν πληρωμές για περίοδο προειδοποίησης σύμφωνα με τους όρους εργοδότησής τους.

31. Εταιρίες του Συγκροτήματος

Οι κύριες εταιρίες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος, η χώρα καταστατικής τους έδρας, οι δραστηριότητές τους και το ποσοστό που κατείχε η Εταιρία (άμεσα και έμμεσα) σε αυτές στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 είναι:

Εταιρία	Χώρα	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Κύπρος	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Κύπρος	Διαχείριση χαρτοφυλακίων, επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες	100
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Κύπρος	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
EuroLife Ltd	Κύπρος	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κέρμια Λτδ	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Properties & Investments Ltd	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Hotels Ltd	Κύπρος	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	100
BOC Ventures Ltd	Κύπρος	Διαχείριση επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου	100
Τεύκρος Επενδύσεις Λτδ	Κύπρος	Επενδυτικό ταμείο	100
Τράπεζα Κύπρου Αμοιβαία Κεφάλαια Λτδ	Κύπρος	Αδρανής	100
Cytrustees Investment Public Company Ltd	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου	55
Diners Club (Cyprus) Ltd	Κύπρος	Παροχή πιστωτικών καρτών	100
BOC Russia (Holdings) Ltd	Κύπρος	Ενδιάμεση μητρική εταιρία	80
Finerose Properties Ltd	Κύπρος	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
Hydrobius Ltd	Κύπρος	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Laiki Capital Public Co Ltd	Κύπρος	Μητρική εταιρία	67
Laiki Financial Services Ltd	Κύπρος	Διαχείριση χαρτοφυλακίων, επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες	67
Λαϊκή Φάκτορς Λτδ	Κύπρος	Φάκτορινγκ και προεξόφληση τιμολογίων	100
Πανερωπαϊκή Λτδ	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία	100
Φιλική Λτδ	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία	100
Cyprialife Ltd	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία	100
JCC Payment Systems Ltd	Κύπρος	Υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες	75
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ελλάδα	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ (Κύπρου Leasing)	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
Κύπρου Εμπορική ΑΕ	Ελλάδα	Χρηματοδοτήσεις οχημάτων και άλλων καταναλωτικών αγαθών	100
Κύπρου ΑΕΠΕΥ (Κύπρου Χρηματιστηριακή)	Ελλάδα	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες	100
Κύπρου Asset Management ΑΕΔΑΚ	Ελλάδα	Διαχείριση κεφαλαίων	100
Κύπρου Ακίνητα ΑΕ	Ελλάδα	Επενδύσεις σε ακίνητα	100
Κύπρου Ζωής (υποκατάστημα της EuroLife Ltd)	Ελλάδα	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κύπρου Ασφαλιστική (υποκατάστημα των Γενικών Ασφαλειών Κύπρου Λτδ)	Ελλάδα	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100

31. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Εταιρία	Χώρα	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Bank of Cyprus UK Ltd (προηγουμένως BOC Advances Ltd)	Ηνωμένο Βασίλειο	Εμπορική τράπεζα	100
BOC Financial Services Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Πρακτόρευση χρηματοεπενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων κλάδου ζωής	100
Misthosis Funding Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Misthosis Funding (Holding) Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd	Channel Islands	Εμπορική τράπεζα	100
Tefkros Investments (CI) Ltd	Channel Islands	Επενδυτικό ταμείο	100
Bank of Cyprus Romania (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ρουμανία	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Cyprus Leasing Romania IFN SA	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
S.C. ONT Carpati S.A.	Ρουμανία	Ξενοδοχειακές εργασίες	94
CB Uniastrum Bank LLC	Ρωσία	Εμπορική τράπεζα	80
Leasing Company Uniastrum Leasing	Ρωσία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	80
MC Investment Assets Management LLC	Ρωσία	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
PJSB Bank of Cyprus	Ουκρανία	Εμπορική τράπεζα	100
LLC Ikos Finance	Ουκρανία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
Κυπρου Finance (NL) B.V.	Ολλανδία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εταιρίες, η Εταιρία κατείχε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 το 100% των πιο κάτω εταιριών, η κύρια δραστηριότητα των οποίων είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Κύπρος: Timeland Properties Ltd, Cobhan Properties Ltd, Bramwell Properties Ltd, Elswick Properties Ltd, Birkdale Properties Ltd, Newington Properties Ltd, Innerwick Properties Ltd, Lameland Properties Ltd, Longtail Properties Ltd, Limestone Properties Ltd, Samarinda Navigation Co. Ltd, Turnmill Properties Ltd, Fairford Properties Ltd, Inverness Properties Ltd, Dinmont Properties Ltd, Lendrick Properties Ltd, Sunnybridge Properties Ltd, Caraway Properties Ltd, Citlali Properties Ltd, Endar Properties Ltd, Ramendi Properties Ltd, Ligisimo Properties Ltd, Thames Properties Ltd, Ikosia Properties Ltd, Moonland Properties Ltd, Polkima Properties Ltd, Nalmosa Properties Ltd, Smooland Properties Ltd, Emovera Properties Ltd, Estaga Properties Ltd, Skellom Properties Ltd, Blodar Properties Ltd, Spaceglowing Properties Ltd, Threefield Properties Ltd, Guarded Path Properties Ltd, Lepidoland Properties Ltd, Drysdale Properties Ltd, Snowfield Properties Ltd, Medaland Properties Ltd, Stamoland Properties Ltd, Ecnaland Properties Ltd, Tebane Properties Ltd, Cranmer Properties Ltd, Calomland Properties Ltd, Vieman Ltd, Les Coraux Estates Ltd, Natakou Company Ltd, Karmazi (Apartments) Ltd, Kermia Palace Enterprises Ltd, Oceania Ltd, Dominion Industries Ltd, Ledra Estates Ltd, Eurolife Properties Ltd, Elias Houry Estates Ltd, Auction Yard Ltd, Laiki Bank (Nominees) Ltd, Laiki Lefkothea Center Ltd, Labancor Ltd, Imperial Life Assurance Ltd, Philiki Management Services Ltd, Λαϊκή ΕΔΑΚ Λτδ, Nelcon Transport Co. Ltd, Steparco Ltd, Joberco Ltd, Zecomex Ltd, Domita Estates Ltd, Memdes Estates Ltd, Obafemi Holdings Ltd and Pamaco Platres Complex Ltd.

31. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Ρουμανία: Otherland Properties Dorobanti SRL, Pittsburg Properties SRL, Battersee Real Estate SRL, Trecoda Real Estate SRL, Green Hills Properties SRL, Bocaland Properties SRL, Buchuland Properties SRL, Commonland Properties SRL, Romaland Properties SRL, Janoland Properties SRL, Blindingqueen Properties SRL, Fledgego Properties SRL, Threerich Real Estates SRL, Loneland Properties SRL, Unknownplan Properties SRL και Frozenport Properties SRL.

Επίσης η Εταιρία κατέχει το 100% των πιο κάτω ενδιάμεσων μητρικών εταιριών:

Κύπρος: Otherland Properties Ltd, Pittsburg Properties Ltd, Battersee Properties Ltd, Trecoda Properties Ltd, Bonayia Properties Ltd, Bocaland Properties Ltd, Buchuland Properties Ltd, Commonland Properties Ltd, Romaland Properties Ltd, BC Romanoland Properties Ltd, Blindingqueen Properties Ltd, Fledgego Properties Ltd, Janoland Properties Ltd, Threerich Properties Ltd, Loneland Properties Ltd, Unknownplan Properties Ltd, Frozenport Properties Ltd, Gosman Properties Ltd και Salecom Ltd.

Ουκρανία: Leasing Finance LLC, Corner LLC και Omiks Finance LLC.

Όλες οι εταιρίες του Συγκροτήματος ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

32. Εξαγορές και πωλήσεις

32.1 Πώληση των εργασιών στην Ελλάδα

Με βάση το Μνημόνιο Συναντίληψης για την αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα καθώς και βάσει σχετικού Διατάγματος που εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2013, οι τραπεζικές εργασίες και οι εργασίες χρηματοδοτικών μισθώσεων του Συγκροτήματος στην Ελλάδα πωλήθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε., η οποία επιλέχθηκε για αυτή τη συναλλαγή από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Ελλάδας.

Τα αποτελέσματα από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα μέχρι την ημερομηνία πώλησης παρουσιάζονται ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 7). Η ζημιά από την πώληση των εργασιών στην Ελλάδα παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	€000
Περιουσιακά στοιχεία	
Ακίνητα και εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	97.231
Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	7.769.075
	7.866.306
Υποχρεώσεις	
Καταθέσεις πελατών	7.653.682
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία που πωλήθηκαν	212.624
Τίμημα πώλησης	1.153.000
Ζημιά από πώληση	1.365.624

32. Εξαγορές και πωλήσεις (συνέχεια)**32.2 Εξαγορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd**

Ως μέρος της συμφωνίας με το Eurogroup, η Εταιρία απέκτησε τις ασφαλισμένες καταθέσεις και την πλειοψηφία των περιουσιακών στοιχείων και χορηγήσεων της Λαϊκής Τράπεζας. Όλο το προσωπικό της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο μεταφέρθηκε στην Εταιρία. Το περί της 'Πώλησης Ορισμένων Εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd' Διάταγμα που εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013 και τα διατάγματα που εκδόθηκαν στη συνέχεια προνοούσαν την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κυρίως των ασφαλισμένων καταθέσεων και της χρηματοδότησης της Λαϊκής Τράπεζας από τον 'ΕΛΑ'. Τα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία περιλάμβαναν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο, τα δάνεια του υποκαταστήματος της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο και επιλεγμένα περιουσιακά στοιχεία της Λαϊκής Τράπεζας στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα της Λαϊκής Τράπεζας ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία μεταφοράς.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διατάγματος που εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης όφειλε να αποτιμήσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Εταιρία και να προσδιορίσει την δίκαιη αποζημίωση της Λαϊκής Τράπεζας χωρίς να έχει δικαίωμα οποιασδήποτε περαιτέρω αποζημίωσης. Η Αρχή Εξυγίανσης διόρισε ανεξάρτητο διεθνή οίκο για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από την Λαϊκή Τράπεζα στην Εταιρία. Το μεταβιβασθέν τίμημα εξαγοράς για αυτή τη συναλλαγή (μετοχές της Εταιρίας) καθορίστηκε από την Αρχή Εξυγίανσης σύμφωνα με τον περί Έκδοσης Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας Κύπρου προς αποζημίωση της Λαϊκής Τράπεζας Διάταγμα, που εκδόθηκε στις 30 Ιουλίου 2013. Βάσει αυτού του Διατάγματος το τίμημα ορίστηκε σε 18,1% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας χωρίς περαιτέρω δικαίωμα για πρόσθετη αποζημίωση.

Ανάλογα, εκδόθηκαν 844.014 χιλιάδες μετοχές στην Λαϊκή Τράπεζα ονομαστικής αξίας €1,00 η μία.

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική της Εταιρίας, οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο εξαγοράς.

Μεταβιβασθέν τίμημα

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 'Συνενώσεις Επιχειρήσεων', το κόστος μιας εξαγοράς ορίζεται ως το σύνολο του τιμήματος που μεταβιβάστηκε επιμετρώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και του ποσού οποιασδήποτε δικαιωμάτων μειοψηφίας στον αποκτώμενο. Λόγω των ιδιόζουσων συνθηκών υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η εν λόγω συναλλαγή, δηλαδή, την αναστολή της χρηματιστηριακής διαπραγμάτευσης των μετοχών της Εταιρίας από τις 15 Μαρτίου 2013, τις σημαντικές αβεβαιότητες που υπήρχαν κατά και κοντά στην ημερομηνία της εξαγοράς δεδομένου ότι οι συζητήσεις και οι διαπραγματεύσεις με την Τρόικα βρισκόνταν σε εξέλιξη και τη μη διαθεσιμότητα επικαιροποιημένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, λόγω των συνεχών εξελίξεων και αβεβαιοτήτων, η Εταιρία δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία αξιόπιστη εύλογη αξία για τις μετοχές που έχουν εκδοθεί την ημερομηνία της εξαγοράς.

Το ΔΠΧΑ 3 δεν παρέχει καθοδήγηση για περιπτώσεις όπου η εύλογη αξία του τιμήματος δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Ως εκ τούτου, η Εταιρία έχει αναφερθεί στο ΔΛΠ 8 'Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη', το οποίο ορίζει πως εν τη απουσία Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου που να εφαρμόζεται ειδικώς σε συναλλαγή ή σε άλλο γεγονός ή κατάσταση, η διοίκηση θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει κατά την κρίση της μία λογιστική πολιτική.

Κατ' αναλογία με άλλα πρότυπα τα οποία αναφέρονται στην ανταλλαγή περιουσιακών στοιχείων, η Εταιρία έχει συμπεράνει ότι ενδείκνυται να καθορίσει την εύλογη αξία του μεταβιβαζόμενου τιμήματος με βάση την εύλογη αξία των μεμονωμένων εξαγοραζόμενων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, για τα οποία μπορεί να καθοριστεί αξιόπιστη εύλογη αξία.

Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του πιο πάνω λογιστικού χειρισμού, δεν προκύπτει υπεραξία ή αρνητική υπεραξία από αυτή τη συναλλαγή.

32. Εξαγορές και πωλήσεις (συνέχεια)

32.2 Εξαγορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd (συνέχεια)

Εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη, η Εταιρία χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ανεξάρτητου διεθνούς οίκου.

Προσωρινή λογιστική της συνένωσης επιχειρήσεων

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενδιάμεσων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων, η Εταιρία βρισκόταν ακόμα στη διαδικασία λήψης όλων των απαραίτητων πληροφοριών για την αναγνώριση και επιμέτρηση όλων των διαφόρων στοιχείων της συνένωσης των επιχειρήσεων κατά την ημερομηνία εξαγοράς, σύμφωνα με το πρότυπο. Συνεπώς, κατά την ημερομηνία αυτών των οικονομικών καταστάσεων, η Εταιρία περιλαμβάνει προκαταρκτικά ποσά και τυχόν προσαρμογές που θα προκύψουν, θα αναγνωριστούν αναδρομικά αργότερα, ως εάν η λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων να ολοκληρώθηκε κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

32. Εξαγορές και πωλήσεις (συνέχεια)**32.2 Εξαγορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd (συνέχεια)**

Προκαταρκτική εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν
 Η προκαταρκτική εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν από την Λαϊκή Τράπεζα παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

Προκαταρκτική εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά	€000
Περιουσιακά στοιχεία	
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	406.531
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	1.296.840
Ποσό εισπρακτέο από την Εταιρία	1.153.000
Επενδύσεις	2.569.096
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	8.644.912
Ακίνητα και εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	118.072
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτηση	417.000
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	106.865
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	354.010
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	15.066.326
Υποχρεώσεις	
Οφειλές σε τράπεζες	1.233.564
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	9.102.528
Καταθέσεις πελατών	4.181.358
Λοιπές υποχρεώσεις	125.498
Σύνολο υποχρεώσεων	14.642.948
Σύνολο αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία	423.378
Εύλογη αξία τιμήματος εξαγοράς (αποτελούμενο από 844.014 χιλ. μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 κατά μετοχή)	423.378

Κατάσταση ταμειακής ροής στην εξαγορά	
Σύνολο Μετρητών που αποκτήθηκαν, εκ των οποίων:	2.856.371
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	1.126.302
Τιμή που πληρώθηκε	-

32.3 Εξαγορά ορισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Λαϊκής Τράπεζας (υποκατάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο) από την Bank of Cyprus UK Ltd

Την 1 Απριλίου 2013, βάσει σχετικού Διατάγματος που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης οι καταθέσεις πελατών του υποκαταστήματος της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο ύψους €325.209 χιλ. και άλλα ρευστά διαθέσιμα αποκτήθηκαν από την Bank of Cyprus UK Ltd, η οποία είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική του Συγκροτήματος.

32. Εξαγορές και πωλήσεις (συνέχεια)**32.4 Πώληση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Bank of Cyprus Romania**

Στις 25 Απριλίου 2013, βάσει σχετικού διατάγματος που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης, το υποκατάστημα της Εταιρίας στην Ρουμανία πώλησε στην Marfin Bank (Romania) SA περιουσιακά στοιχεία ύψους €82 εκατ. που περιλαμβάνουν συγκεκριμένα δάνεια σε πελάτες και σχετικές εξασφαλίσεις, μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα, καθώς και καταθέσεις πελατών ύψους €77 εκατ. Η ζημιά από την πώληση ανήλθε σε €4.482 χιλ. και περιλαμβάνεται στις καθарές συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

32.5 Σταδιακή εξαγορά

Με την εξαγορά ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας, το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρίας στην JCC Payment Systems Ltd, η οποία παρέχει υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες, αυξήθηκε από 45% σε 75%. Ως αποτέλεσμα η Εταιρία ενοποιεί πλήρως την JCC από τις 29 Μαρτίου 2013. Μέχρι την ημερομηνία που έγινε θυγατρική η Εταιρία χρησιμοποιούσε την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης.

32.6 Διάλυση θυγατρικών εταιρειών

Κατά το 2012 οι θυγατρικές εταιρίες Katoikia I Holdings Ltd, Katoikia I Mortgage Finance Plc και Κύπρου Ασφαλιστικές Υπηρεσίες ΜΕΠΕ διαλύθηκαν. Από τη διαδικασία διάλυσης προέκυψε καθαρό κέρδος ύψους €45 χιλ.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2012 άρχισαν διαδικασίες για την εκκαθάριση της θυγατρικής εταιρίας S.C.ONT Carpati S.A.

32.7 Μεταφορά τραπεζικών δραστηριοτήτων θυγατρικής

Στις 25 Ιουνίου 2012, οι τραπεζικές δραστηριότητες του υποκαταστήματος της Εταιρίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (Bank of Cyprus UK) μεταφέρθηκαν στη θυγατρική Εταιρία Bank of Cyprus UK Ltd, εγγεγραμμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο.

33. Άλλες πληροφορίες

- Οι συνολικές κεφαλαιουχικές δαπάνες του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €24.385 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2012: €26.562 χιλ.).
- Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να προβαίνει σε επανεκτίμηση των ακινήτων ίδιας χρήσης του ανά τακτά διαστήματα (μεταξύ 3 με 5 έτη). Οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν στην Κύπρο κατά το 2013 ήταν ενδείξεις ότι η εύλογη αξία των ακινήτων στην Κύπρο θα μπορούσε να διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική τους αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Λόγω αυτού, διενεργήθηκαν εκτιμήσεις ακινήτων ίδιας χρήσης στις 30 Ιουνίου 2013, που είχαν ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων ζημιάς επανεκτίμησης ύψους €16.372 χιλ. και ζημιάς απομείωσης ύψους €412 χιλ. η οποία αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων καθώς επίσης και ζημιά επανεκτίμησης ύψους €34.394 χιλ. για επενδύσεις στα ακίνητα που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις έγιναν από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία χρησιμοποιώντας παρατηρήσιμες αγοραίες αξίες και/ή πρόσφατες συναλλαγές αναλόγως της τοποθεσίας του ακινήτου.
- Στις 22 Οκτωβρίου 2013 ο κ. Igor Lojesvsky υπέβαλε την παραίτησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Στις 23 Οκτωβρίου 2013 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τον διορισμό του κ. John Patrick Hourican στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Συγκροτήματος και στις 27 Νοεμβρίου 2013 διορίστηκε και ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Στις 29 Νοεμβρίου 2013 ολοκληρώθηκε η εξ αναβολής Ετήσια Γενική Συνέλευση, στην οποία συζητήθηκαν οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος 2012 και οι Μέτοχοι πληροφορήθηκαν για τον επαναδιορισμό των ελεγκτών.

34. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες**Λογιστική αξία της επένδυσης**

	30 Σεπτεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
	€000	€000
CNP Laiki Insurance Holdings Ltd	98.092	-
Interfund Investments Plc	2.388	2.917
Aris Capital Management LLC	2.078	-
Rosequeens Properties SRL	-	190
Grand Hotel Enterprises Society Ltd	-	-
	102.558	3.107

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε συγγενείς εταιρίες αποτελούνται από την CNP Laiki Insurance Holdings Ltd και την Aris Capital Management LCC (ποσοστό συμμετοχής 49.9% και 30% αντίστοιχα, οι οποίες μεταφέρθηκαν στο Συγκρότημα με την απόκτηση ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας), την Interfund Investments Plc (ποσοστό συμμετοχής 23%) την Grand Hotel Enterprises Society Ltd (ποσοστό συμμετοχής 30%) και την Rosequeens Properties SRL (ποσοστό συμμετοχής 33%). Η λογιστική αξία της Rosequeens Properties SRL και της Grand Hotel Enterprises Society Ltd περιορίζεται στο μηδέν.

35. Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Στις 18 Ιουλίου 2013, το Συγκρότημα συμφώνησε στην πώληση της θυγατρικής Κύπρου ΑΕΔΑΚ στην Alpha Trust Mutual Fund Management S.A., υπό την αίρεση της λήψης των σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2013 και η ζημιά στην συναλλαγή δεν θα έχει οποιαδήποτε σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Συγκροτήματος.